

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitfal József szerkesztő nevére küldendő.

M. N. MŰZÉUM KÖNYVTÁR
Hírlap-könyvtár
Művelődésközpont
1895. évi 158. sz.

MURAKÖZ

Hirdetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket még elfogadják:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bácsban:
Schalek H., Dakes M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társaság és Herndl.
Brünben: Stara M.

Nyitási díj 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedés.
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyitások és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszeri vasárnap.

A „Muraközi” tiszti önszegélyző szövetkezet, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Őszinte szavak

lapunk olvasóihoz.

Amidőn lapunk új évfolyamát jelen számunkkal megkezdjük, bizalommal intézzük e sorokat mindazokhoz, akik a múltban hű támogatói voltak lapunknak és azoknak a szép feladatoknak, melyeket lapunk által hazánk határszéli magyar közönsége éveken keresztül oly odaadó lelkesedéssel és kitartással támogatott és irányított. Fogadják e nemes ügy nevében a multakért hálás köszönetünket és hallgassák meg kérelmünket a jövőre nézve. Sorainkat azoknak is szíves figyelmükbe ajánljuk, akik kevésbé pártolják lapunkat.

Arra kérjük lapunk t. olvasóit, hogy a muraköziek hazafias céljainak organumát részesítsék abban a támogatásban, amelyet annak fontos és nemes céljai megérdemelnek! Ezek a célok nemcsak az anyagi, hanem az erkölcsi és szellemi támogatásra is rászorulnak. Nyíltan és őszintén beszéljünk!

Lapunk, vidékünk értelmisége részéről nem részeseül sem szellemileg, sem erkölcsileg abban az odaadó támogatásban melyet az céljainál fogva joggal megérdemelne. Legkevésbé sem csodálkozunk azon, hogy a támogatás nem oly mérvű, mint a milyennek lennie kellene; hisz a magyarnak régi

habja az, hogy a magát nem becsüli meg. Ha nem volna vidékünknek lapja, akkor — meg vagyunk felőle győződve — még nagy anyagi áldozatok árán is teremtenék De mivel van, — így gondolkoznak sokan — minek erőltessük magunkat? Majd dolgozik ügyünkért a szerkesztő; pár évig még majd bírja a munkával, aztán ha belefárad, majd akad megint valaki, aki idejét, erejét, nyugalmát, szabadságát, népszerűségét feláldozza! Okunk van hogy ezekkel a gondolatokkal vezeljük be az új évben lapunkat!

Videkünkön sok tehetséges irogató ember van, kik közül sokan parlagon hevertetik tollukat, sokan meg alig veszik tudomásul azt, hogy idehaza is van egy organum, mely nem nagyképszerűsködik, mint akárhány vidéki lap, hanem halad csendesen a maga útján; nem veszik észre, hogy van Muraközben egy igénytelennek látszó lapocskája, mely éber szemmel figyel arra, hogy Muraköz népe szellemi életben és anyagi életben erősödjön, őseitől hagyománykép örökölt magyar érzelméhez és házaszeretetéhez hű maradjon! — Tollforgató földieink közül vajmi kevesen gondolnak arra, hogy első do og a magunkét megbecsüljünk, mert ha mi magunk sém becsüljük egymást, mások becsülését annál kevésbé sikerülend kiérdemelünk.

A „Muraköz” re az ellensége sem fog-

hatja hogy anyagi érdekek mozgalták rugóit. A „Muraköz” minden szellemi munkása ingyen dolgozik. A kiadónak a lap után nincs haszna. A „Muraköz” vidékünk érdekeit minden irányban, teljes odaadással képviseli. S mégis, hány intelligens és tehetőse magyar család van Muraközben, amelynek asztaláról hiányzik lapunk, s hány irogató földünk van, aki tudósítást, közleményeit nálunk alig olvasott vidéki lapokba küldi, míg a saját vidéke lapját mellőzi. Pedig a Muraközre vonatkozó tudósítások elsősorban inket muraközietek érdekelnek.

Nem tagadjuk, hogy a „Muraköz” közel ezer példányban el van terjedve, amivel kevés vidéki lap dicsekedhetik, s hogy ennek az oka, lapunk két nyelvűsége — De tudjuk azt is, hogy lapunk olvasóinak zömét maga a nép képezi. S ez így van jól, így van helyesen, mert lapunk csakugyan első sorban a muraközi nép hazafias céljaiért és művelődéséért szerkesztetik és tartatik fenn. De mégis, maga a nép nem képes két nyelvű lapot fenntartani. Kell, hogy a magyar értelmiség is áldozzon anyagiakkal s munkájával.

Ez az oka, hogy ezen bevezető sorainkban apellálunk vidékünk magyarságához és kérjük őket, miszerint úgy az előfizetők és olvasóközönség gyűjtése, valamint erkölcsi és szellemi támogatásuk által biztosítsák lapunk fennállását, tudósításaik s egyéb

A „Muraköz” tározója.

Hozom Dariusz párbaja.

— Hamorcsk. —

Különösen akkor fogott a szikra, ha a fehér asztalnál találkoztam az űzböki intelligenciával. Egy egy vidámabb jellegű disznótör, rangosabb lakodalom megannyiszor kipattantotta a titkos aspirációkat és ilyenkor rendszeren nagy tervekkel gazdagodva távoztak el egymástól. Mert űzböki jón korában mindenki resignált, de ha az űzböki karzostól hevült föl a fantáziájuk, akkor nagyra törő tervekkel gazdagodva lelkesítették egymást. Ha ugyan binni lehet Kotroczó Gyulának, űzböki a plebnai csata után a republikát is kikiáltottak egy disznótör lelkes vigalmi közben. — Szerencsére azonban e korszakos kijelentésre, melynek a „Nyalka Leopárd” volt színhelye, nem emlékezett senki, mikor kijózanodtak. Így aztán az űzböki republika elaludt.

Határozottan szerencsésebbek voltak azonban az utcai világitás modern kérdésével. Erre egy sajnálatos katasztrófa megrökönyödése adott alkalmat. Ugyanis Som Gergely házszentelése után a megosondósult halottak hangos kiénekölője Tubák D. Mihály kántor, felfordult a transversalis út árka és kimarjult a jobb karja. Kárpátoktól Adriáig, azaz a faluvégi Salamontól a tisztelendő uróig egy vészkiáltás hangzott keresztül, melynek űzböki epés részleteit lehámozva, tisztán állott mindenki előtt, hogy az állapotok tarthatatlanok.

ha az űzböki előjáróság, az űzböki szűzaton legalább hat lámpát nem állított föl, űzböki népgyűlést rendeznek. És a mi ezután következik, arról feleljen az előjáróság isten és ember előtt és a bagatel bíró előtt, mert nincs észre az európai haladás iránt, hogy az előjáróság vérlázító mulasztása folytán űzbök ott áll, hogy a szomszédos Jász-Arok Pecsér gúnymosólylyal fog rájuk tekinteni.

Ez hatott.

Az előjáróság rendkívüli közgyűlést tartott, a melyben Mohicza L. János bíró túlaradó lelkesedéssel jelentette ki, hogy a szomszédos Jász-Arok-Pecsér által űzbök lefizetni magát nem engedti és a hat lámpát, — ha lehet — összetánczolás útján felállítja, a kántort pedig beírja a kerületi betegségyéző egyletbe és biztosítja az életét a további balsétek ellen.

Történetek hangok arra is, hogy a világitás behozatala ellenére szerencsétlenségek öppenéséggel nincsenek kizárva, jó lenne a személyszállító lovasutak létesítésére is az előkészítő lépéseket megtenni, mely — bizonyos — és ez a szó nyomtatékkal volt hangsúlyozva — alkalmakkor embermentő szolgálatokra lenne hivatott, a mire egy űzböki Károlyi Gábor közbe szólott:

— Hajszen jó is lenné, ha grófnak lenne, oszi az csinálna.

A közvilágitás problémája azonban hat lámpa erejéig megoldott, és hogy most a közvélemény erejét így kipróbálták, kedvet kaptak magasabb vágyakra is.

A „Nyalka Leopárd” sambró szeparéjében ültek hárman. A totyakos Hegymóghy Ignác, űzbök dignitáriusa, Hozom Dariusz, a űzböki viveur és Darabos Imre, űzbök alumínium tollu

tőjegyzője. Csöndesen kvaterkástak és űzbökre vonatkozó planumokat sarjztak.

— Selyemygárat, vagy agrarius bankot létesítsenek-e űzbökiön?

Hozom negédesen szóló közbe:

— Naczi, az agrarius bankot ne engedjék. Ha űzbök szomjuhozik a hírsévre, miként a zsoltárbeil szrvas a híres patakra, az agrarius bankkal megcsinálom én. Engem választatok meg pénztárnoknak, engem, Hozom Dariusz. — Ha az űzböki betétek engedik, többet elkezelek abból, mint a László malomból. Fiúk! hogy fogják akkor űzbököt emlegetni, de, hogy!

Naczi bácsi indignálódva vélelte el ezt a bizar eszmét.

— Kevés vagy te ahhoz, öcskő. Pénzzel más számár ember is tud csinálni. Csinálj tíres kézzel.

Hozom egy eszmétől megkapatva kiáltott föl: — Naczi, kérjünk űzbökre egy áliami társaságot.

— Itt szabók vagyunk mi, mi?

— Adjuk meg az eszmét a halott, hűltvasztására.

— Menj már te demografus! fuss!...

Hozom felállott Caontos bűtykőit a rozoga vendéglő asztalra hajította.

— Termeltem egy korszakos eszmét. Közlebb fiúk, még a falaknak is lehetnek füleik.

Hozom oly fontoskodva szólott, hogy környezete szükségesnek látta a tanácskozást sepegekre átválttatni. Összebujtak és ott állapítottak meg űzbök hírességének titkos módjait. Jeant, az űzböki pincsért, mikor véletlenül benézett az extra szeparéba, jelentőségteljesen tuszkolták ki...

No, de tisztellett előfizetőt ez nem viselozza. Hízegek magának azzal, hogy űzbök

közlemények által pedig lapunknak szellemi niveauját emelni sziveskedjenek! Őszintén mondtuk el kérelmünket és indokainkat a erős a reményünk, hogy lapunk közönsége meg fog hallgatni bennünket.

Lapunk célját már több előfizetési felhívás alkalmával leirtuk, talán nem fog ártani, ha ezen alkalommal ismétljük azt.

A muraközi nép a horvát és stayer országgal való mindennapos érintkezése, valamint a horvát és szlovén lapok becsmérlése által, nem különben a hazafiatal elemek tevékenysége miatt nagyon ki van téve a pánszláv kísértésnek. Kell, hogy a nép ne legyen ráutalva és rászorulva az ily irányú és célú irodalmi termékekre, mert a nép értelmi fejlődésével együtt növekszik annak érzelmi világa is, ami ha hazafiatal irányban vezetettnek, sok keserűséget és bajt okozhatna a magyar államiszmé céljainak. Ennek elhárítása okából a »Muraköz« egyik része horvát néprajzen jelenik meg a népnek való tartalommal. A lap ezen részének tartalmát hazafias irányú, vallásos, közhasznú, ismeretterjesztő és mulattató népies közlemények képesik Lapunkat nemcsak Muraközben, hanem Horvát- és Slavonországban is sokan olvassák. S ezzel is fontos nemzeti érdekeknek teszünk szolgálatot. — Békét hagyunk mi nekik s nem avatkozunk az ő ügyeikbe. — Legyenek ők minket becsülő jó horvát hazafiak, csak hagyjanak ők is nekünk és ügyeinknek békét. De nem hallgatunk, ha idehaza merészel valaki a mi magyar cultur ügyeinkbe avatkozni! Az ilyenek irányában — célunk és jogunk tudatában — kiméletet nem ismerünk.

Lapunk magyar része olyan tartalmu. (sem jobb, sem rosszabb) mint más vidéki lapé. De még sem egészen! Mert a »Muraköz« magyar része első sorban a muraközi hazafias irányú és célzatu események, ünnepek, társadalmi és tanügyi hazafias törekvések hű támogatója és referálója. Ily célú munkálkodásra más hely/lapnak nincs alkalmá, mint csakis egy idegen ajku vidéken megjelenő lapnak. Mi, akik nem magyar ajku nép között, a horvát és stayer határon lakunk, mi érezzük és tudjuk azt leginkább, hogy a földön kívül nincsen számodra hely! Nekünk a határszálen élő magyarságnak kell kifelé is közbecsülést szerezniük türelmünk

és tapintatunk által nemzetünknek; nekünk van alkalmunk nemzeti érdekeinket menten a sovinizmus vádjától, minden támadás ellen megvédelmeznünk.

Muraköziek! Nyíltan és őszintén feltartuk panaszainkat, elmondottuk lapunk céljait és előadtuk kérelmünket. Ki meg akart érteni, az megértett bennünket! — Közömmunkásságra, együttes tevékenységre, erkölcsi és szellemi támogatásra van szükség a szerkesztőnek és anyagira a kiadónak nemes céljaink elérésére. — Abban a reményben, hogy t. sorsosaink az új esztendőben úgy az egyikkel, mint a másikkal felvirágoztatják ügyünket, vagyok a t. olvasóközönségnek.

Hazafias üdvözléssel:

A szerkesztő.

Levelezés.

Varasdról írják lapunknak az alábbi sorokat, melyeknek azért le szivesen és örömmel adunk helyet, mert már maga a tény, hogy Horvátországból felkeresnek egy magyar lapot, hálájuknak az ott tartózkodó magyarok iránt való nyilvánítása céljából, örvendetes jelenség. A hozzájuk beküldött levél és annak csélja egyik tanubizonysága a horvátországi viszonyok úgy reánk, mint a horvátokra nézve örvendetes megváltozásának s annak, hogy a szent István koronája alá tartozó országok népei a közös hazai érdekei felé törekvésben kezdik egymást megérteni. Üdvözljük adakozó magyar hazafiainkat a horvát földön, akik nemes cselekedetük által a magyar nemzetnek becsületet szereztek, s üdvözljük horvát testvéreinket, akik hálájuknak ily figyelemre méltóan adnak kifejezést! — A varaszedi levél így szól:

T. Szerkesztő Ur! A mi kérelmünk az, hogy lenne szives alábbi tudósításunkat lefordítani és becses lapjának magyar részében közölni. Az itteni lovas önkénytesek között sok derék magyar gavallér van, közöttük Kállay miniszter fia, akik iránt ezen néhány sorban szeretnénk igazán érzett hálánknak kifejezést adni. Ugyanis:

A varaszedi »Vadember« hez czimzett vendéglőben (tulajdonosa a közbecsülésnek örvendő Hajas László) tartja összejövetelét a

minden mozgalmával, mint a Lehel Kürtjének rendes levelezője offé vagyok és így a szerkesztő urnak, miközben a szegény iskoláoknak 50 darab elhasznált ujsághélyet adtam postára (a jökendő adakozókat áldja meg az ég) sokatjelentőleg irtam meg, hogy Üzböknön valami készül. De a szerkesztő ur ezen jelentésemet alaposan félreértette, mert miközben áradzó szavakkal demonstrálta, hogy Jász-Arok-Pacséron a liberális javaslatok mellett nagy tüntetések voltak keserűen tödította meg azzal, hogy lám Üzböknön nem akar történni semmi...

Óka volt megbánnia. Hiszen Klónak postamunkát adott Üzbök, ama bizonyos éreztáblákat kellett elövennie, hogy a következőket tödírja:

Hozom Dárius közgazdász, ki legutóbb a valutarendezésről tartott ballal egybekötött felolvasást, kihivatta Szilágyi Dezsőt, a ki több évekig terjedő minisztersége alatt midex ideig nem adta meg (és most már meg sem adhatja) a járásbíró-ságot, a telekkönyvi hivatalal egyetemben.

Az eset kiváló módon izgatta az üzbökleket. Hogy az országos közvéleményt kellő módon tájékoztassák, Üzböknön megállapították a sajtóirodát. A »Kürt« vezéresziket irt, majd állandó rovatot nyitott az ügynek. Hozom, világosan azért, hogy prezzót gyakoroljon Szilágyira egy automata mérleglen megmérte magát. Nyolcvankét kilót nyomott éhomra. Tanukkal tudta ezt a dolgot igazolni.

A »Kürt«-höz személyesen vittük az ügy részleteit, majd az országos központi lapokhoz de putációt indítottunk, hogy a dolgot kellő módon megértessük. Üzböknök egy kis világhír kell.

Tegyük meg! Az ujságosináló uraknak meg csak egy kis nyomdátésztékbe kerül.

Üzböknön az ötletes Hozom diadalának tödopontján lubiczolt. Az üzböki négyzet jegyzőkönyvileg konstátálta, hogy ezt a férfit homlokon kellene csökolni.

Mi, őszintén szólva, abban a véleményben voltunk, hogy a Hozom bravur stiklije befogja járni az európai sajtót. Mert hallatlan dolog is az, hogy egy minisztert kihivjanak, a miért láb-bal taposta a lokálpatriotizmust.

Es lázas érdeklődéssel vártuk az ujságokat.

Az ujságok pedig kutyába se vették az egész affért. Nevezetesen a Hozom Dárius esete összeesett egy szegedi diurnista dolgával, aki ebben az időben nem valami hiselgő szavakkal nyilatkozott az igazságügy-miniszterről, a miért a miniszter meg is indította a becsületsérté-i pört a szegedi diurnista ellen. Hozom, a ki becsületsértés ügyekben igen verzirt volt kijelentette, hogy míg a becsületsértési pör el nem dől, ő nem bolygatja az affért.

— Fiuk a dekorum a fő, mondotta jelentősegteljesen.

Es igaza is volt. O ugyan szépen őrizte meg a dekorumot. Kijelentette, hogy igen is kihivta Szilágyit, de csupán — az országgyűlésből egy befolyásos kormánypárti képviselő segítségével és pedig azért, hogy a magáról megfelelőzett diurnista állávrára pályázzék.

Es ez affér óta Üzböknön ujra nem történnik semmi.

Haarsy Kálmán.

varaszedi »polgári asztaltársaság«, melynek asztalára egy persely van helyezve abból a célból, hogy minden vendég, aki oda ül, tehetőségéhez képest pár krajczárral szarítsa a persely tartalmát. Az 1894-ik évben öszegyütt 60 frt, de ez kevés ahhoz, hogy a sok szegény ruhátlan iskolás gyermekeken segítve legyen Szerencse, hogy ebben a vendéglőben mintegy 25 önkénytes étkezik, akik a helyben állomásozó dszidás eszednél teljesitenek szolgálatot.

Amint megtudták ezek a fiatal nemeslelkű fiúk hogy az asztaltársaságnak szüksége volna még segélyre, pár perc slatt maguk közt öszegyűjtöttek 35 frtot, mely összeget átadtak a »polgári asztal« elnökének, Hajas urnak Még más jószívű emberek is akadtak, akik szintén egy-két koronát adományoztak, s ezzel együtt 100 frtnál többre menő összeg gyűlt egybe a ruhátlan tanulók felségélyezése céljaira. A gyűjtésben az érdem oroszlánrésze mindenestre Hajas vendéglős urat és az ő nemesen gondolkodó nejét illeti.

Azon nemes asvü, horvátul nem értő magyar adakozókra való tekintetből, kik adomány ikkal kegyesek voltak hozzájárulni a szegény tanulók felruházásához, a t. szerk. ur engedelmével, becses lapában leírom a ruhakiosztás ünnepejét.

December 23 án d u. 8 órakor gyönyörűen feldisített karácsonyfa alatt volt elhelyezve a sok csizma, felöltő, sapka stb. A nemzeti hymnus eléneklése után az egyik tanító beszédet intézet a tanulóijuhághoz, melyben különösen hangsúlyozta, hogy legyenek hálásak jötevőik iránt és ha felnőnek, ők is segítsenek a szegényeken.

Ezután 17 tanuló között kiosztatott egy-egy egész öltözet ruha. A szegény tanulók azonnal magukra vették új ruhájukat, jötevőik elé léptek, mire közülük egy tanuló hálás szavakkal mondott köszönetet maga és társai nevében mindazoknak, akik szivesek voltak felruházásukhoz hozzájárulni; végre ugyanaz a szegény tanuló letérdelt és a jötevők életére Isten áldását kérvén, elmondotta a »Miatyánk Istent és Üdvözlőgy Máriát«.

A tanulók még elénekelték egy karácsonyi éneket és a király-hymnust, mire mindegyik kapott írónt, tollakat tsb. írószközöket. A 17 felruházott tanulón kívül még vagy 50 tanuló jelent meg, hogy szemtanui legyenek az ünnepeynek és segítsenek az éneklésben társaiknak. Ezeknek is jutott ajándék.

Ha láttátok volna a tanulók örömtől és hálától csillogó szemeit mindnyájan tisztelt adakozók! Örömmel tellett volna el a ti sziveitek is!

Isten áldja meg és tartsa meg a szegény tanulók minden jötevőjét!

P.

Külföldiek.

Dr. Vlasits Gyula kerületünk országgy. képviselőjét az a kiváló megtiszteltetés érte, hogy a szokásos ujévi üdvözlő beszédet, melylyel a képviselőház elnökét az év fordulója alkalmából az egyes pártok megtisztelni szoktak, a szabadelvű párt felkérésére és megbizásából ez idén ő mondotta el. — Országgy. képviselőnk beszéde igen szép volt. A lendületes szavakkal elmondott beszédet a szabadelvű párt tagjai, kik között minden miniszter és államtitkár jelen volt, több ízben élénk tetszésnyilvánítással, helyesléssel és éljenzéssel szakítottak meg s a végén hosszasan és lelkesen megéljeneztek.

Sylvester napján a csáktornyai, virág-
sásnak örvendő társaskör, igen sikerült es-
télyt rendezett. A »Hattyu« vendéglő nagy-
termében szép számú közönség vett részt
az estélyen. Beér Ferencz tanár vezetése
mellett Dr. Farnék László, Kolbenschlag
Béla, Kovács Emil és Vrancsics Jenő. Sz.
Nagy Károly a »Szerelmem« című férfiné-
gyesét teljes szabadsággal és szép előadás-
sal énekelték. Kollár Mariška k. a. Csák-
tornyai Lajos »A költő halála« című köl-
teményét és még egy humoros költeményét
kellemes hangjával, ügyes hangléptéssel s
igen szép sikerrel szavalta. — Dr. Hajós
Ferencz a »Svéd Concert«-et Beér Ferencz
zongora kísérete mellett fuvolán nagy gya-
korlatra valló ügyességgel adta elő. Vran-
csics Irén k. a. több magyar népdalt saját
zongora-kisérete mellett nagy tetszéssel
énekelt. A közönség szűnni nem akaró
tapssal és éljenzéssel jutalmazta a program
minden egyes darabját, melyek előadása
valóban művészi magasiaton állottak. — A
sikerült műsort táncz, s vidám poharazás
követte, mely reggel 4 óráig eltartott. Éjfé-
lben pár pillanatra elaludtak a villamlámpák,
jelezték az elmúlt esztendő, mire a köz-
önség zajos éljenzése között, ismét meg-
gyultak azok. A jelen voltak kölcsönös »Bol-
dog újévet« kívántak egymásnak, mi pedig
sok oly sikerült estélyt kívánunk a társas-
körnek, amely leginkább van hivatva arra,
hogy városunkban évek óta stagnáló társas-
életbe új s jobb szellemet öntsön.

— **Csáktornyai takarékpénztár** v. l. át-
vette a bítelező választmánytól a gőzmalom,
a gőzfürdő és villamvilágítási telep kezelé-
sét. A takarékpénztár igazgatósága Hirsch-
mann Leó, Bencsák Ferencz Mayer Salamon
és Szeiverth Antal igazgatósági tagokat bizta
meg az ipartelep kezelésével. Vámöröléseket
10% vám és 2% porlási illetékért teljesít,
ha a vám természetben fizetettik. Kézpénz
fizetés mellett métermázsánként 60 kr.

— **Monory színtársulata** múlt vasárnap
fejezte be Csáktornyan előadásait »Spitzer
Régi« népszínművel, mely egyúttal a társu-
lat egyik legtehetségesebb tagjának Agotay
Ferencznek jutalom-játéka volt. A kereske-
delmi ifjak önképző-egylete értékes arany-
lánczczal lepte meg a művészt.

Orgona Lélekemelő és magasztos
egyházi ünnepély volt múlt év december
hó 23-án Hodosánban. Ugyanis e napon szen-
teltetett fel a község kápolnájának új orgo-
nája, melyet Angster József pécsi orgona-
építő készített. Az orgona felszentelését
Hergár István szt. máriai esperes plebános
végezte, ki a felszentelés után szép beszéd-
ben méltatta az ünnepély jelentőségét, ki-
emelve Peczek György túske szt-györgyi
plebánosnak az orgona létrehozásában ta-
núsított fáradhatatlan tevékenységét és ügy-
buzgóságát. A felszentelés után szent mise
volt, melyre a hívők zúfolásig megtölték
a kis kápolnát. Az ünnepélyt fényes ebéd
sárta be Purics Vincze közbirtokos vendég-
szerető házában, mely alatt számos felkő-
szöntők is mondattak.

— **Halálhír** Weisz Salamon, a helybeli
Hirschmann család egyik tagja, január 1-én
reggel 6 és fél órakor élete 56 évében rö-
vid szenvedés után elhunyt. A boldogult
hülttet emei e hó 2-án tétettek a csáktornyai
izr. temetőben örök nyugalomra. — Áldás
hamvaira!

Meghálásokból gyakran igen súlyos
betegségek keletkezhetnek, ha kellő időben
alkalmas szerek nem alkalmaztatnak. Mint
rendkívül hathatós szer a 25 év óta Hor-
gony-Pain Expeller népszerű elnevezés alatt
jó hírnévnek örvendő Tinct Caps. comp.
bedörzsölés igen jónak bizonyult. — Csás,

köszvény feifájás stb. ellen, gyakran már
az egyszeri bedörzsölés elegendő a fájdalomak
csillapítására. Ezen rég jónak bizonyult be-
dörzsölésnek egy háztartásban sem kellene
hiányozni, már azért sem, mert majdnem
minden gyógyszerárba kapható 40 kros,
70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben, tehát
nagyon olcsó! — Minthogy értéktelen után-
zatok is léteznek, ajánlatos a vételnél a
»Horgony« védjegyre figyelni.

Halálhír. Laczkovics Tamás turosiscei
közbirtokos, lapunk horvát részének mun-
katárs, a népviseknek kiváló kezelője,
múlt év december hó 28-án 49 éves ko-
rában meghalt. Nyugodjék békében!

A legszebb ajándékok. A vidéki köz-
önség, mely mostanában tömegesen rándul fel
Budapestre, hogy karácsonyra és újévre bevasár-
lanokat tegyen, a különböző csábító hirdetési aján-
latok között alig tud választani, — alig tudja
magát elszánni rá, hogy mit vegyen övének. A
kirakatokban szebbnél szebb tárgyak láthatók, de
talán valamennyi között legszebbek a Sternberg
Armin és Testvére féle Kerepesi uti hángszer ipar-
telep kirakataiban láthatók. Egy egész házat foglal
el e nagy vállalat, dúsán felhalmozva ugya föld-
szinten mint az emeleten a legkülönfélébb zene-
karbeli s műkedvelői hangszerek az összes réz és
fa-fuvó, verő és vonó hangszereken kívül szeni-
ális kombinációjú dísz és játékhangszerek, har-
monikák és harmonikumok mechanikai zenélő
művek, magától játszó zeneszerek melyeken
egész operákat lehet lejátszani, zenélő madarak
melyek a legszebb dalokat füttyülnek stb. egyik
legszebb és legérdekesebb tárgya az egész ipar-
telepnek egy nickelből készült karácsonyfa átvány
mely ünnepies zenekíséret mellett lassu ütemben
forgatja a karácsonyfa. Ár 25—32 frt. Ennél
szebb karácsonyi ajándék alig képzelhető. Az üz-
let maga valóságos látványosságot képez, melyet
a közönség csoportokban néz és különösen este
kelt feltűnést, midőn az egész ipartelep villamos
fényárban uszik megvilágítva az egész térséget.
Ez a kereskedés a fővárosban annyira népszerű
és kedvelt, hogy mostanában mindég zsúfolva van,
a személyzet alig győzi kiszolgálni a közönséget.

Felhívás előfizetésre. Az Ország-Világ
képes hetilap, január havában XVI. évfolya-
mába lép. Az a tizenöt esztendő, melyen át az
Ország-Világ elsőrendű magyar írók egész tábo-
rával lépett a küzdőterre, hogy győzelmet biztosít-
son magának a közönség annyit hangoztatott köz-
önségével szemben, fényes bizonyítéka. A köz-
önség, melyben egyre fokozottabb mértékben
szik kiütközött özlét elérni. — A külföldi lapok
beáradó özőnével kellett felvennie a küzdőteret az
Ország-Világnak, hazafias missziót is teljesített,
mikor ezeket kiszorította azzal, hogy a legmagas-
sabb nívón álló, elsőrangú művészek által illusztrált,
legjobb nevű íróink által írt képes lapot adott a
művelt magyar közönség kezébe. — A lefolyt év
melyben az Országos Irodalmi Részvény-Társaság
kipróbált erőből álló testülete vette kezébe a
lap kiadását, végleg biztosította annak folyton
növekvő terjedését. A szerkesztőség fáradhatatlan
igyekezete, melylyel az alább közölt fényes írói
névsort fűtte munkatársainak koszorujába, meg-
csovitte a lapot a közönség szeretetében. — A
lefolyt évben dr. Váradi Antal szerkesztőn kívül
a következő írók neveivel találkozunk az Ország-
Világ hasábjain: Ábrányi Emil id. Ábrányi Kornél,
Ábrányiné K. Kleurentin, Ádorján Sándor, Beni-
czkyné Bajza Lenke, Bárony István, Bartók
Lajos, Beóthy László, Buday László, Dalmezy
Győző, Degré Atajos, Endrődi Sándor, Erdélyi
József, Erdélyi Zoltán, Falk Zsigmond dr., Fekete
Ignác dr., Goll János, Gaál Ferencz, Hegyi Béla,
Hevesi Sándor, Horti Jenő dr., Jókai Mór, Kern
Aurel, Kéry Gyula, Kozma Andor, Lauka Gusztáv,
Lévay Mihály, Makai Emil, Mikszáth Kálmán,
Pap Zoltán, Palágyi Lajos, Porcsolt Kálmán, Ra-
kosi Viktor, Sas Ede, Satanella, Szász Károly,
Szabolcska Mihály, Szabóné-Nogáli Janka, Szoma-
házy István, Szokolay Kornél, Szomory Emil,
Szöllösi Zsigmond, Szomory Dezső (Páris), Tolnay
Lajos, Vadnay Károly, Verő György, Vértesséi
Gyula, B. Virág Géza, Wehner Gyula, gr. Zil-
chy Géza stb. — Meglétsített törekvéseink leendő
esztent is ezzel az írói gárdával érdemelni ki a
nagyközség növekedő pártolását. Egyetlen képes
lap sem ad annyi művészi képet, oly gazdag
szöveg-tartalmat, annyi pompás zeneművet, gas-
dag karácsonyi és ünnepi mellékleteket, mint la-
punk. Az előfizetőink között kiszorult Jókai-dísz-
kiadás elsőrangú művészek rajzai, kitűnő írói
cikkek, összes zeneszerzőink általunk közölt

s lapunk részére írt zeneművel, ennek fényes
bizonyítékai. S a belső tartalomnak megfelelő a
páratlan külső kiállítás, melyről a Pesti könyv-
nyomda részvénytársaság gondoskodik s ez első-
rangú műintézet hangjegymetsző-műhelye szolgál-
tatja zeneműlelkjeink metszeteit is. Mindezek
mellett a lap előfizetői ára a régi marad: —
Negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt.
Kiadóhivatal, hová az előfizetési pénzek külden-
dők: Budapest, V. ker., hold-u'csa 7. sz. Mutat-
ványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal:

C S A R N O K.

A köszöntések módjai.

A hány ház, annyi szokás, mondja
helyesen a magyar közmondás és ezt iga-
zolja az a sokféle köszöntési mód is melyet
az egyes népek egymás közt használnak a
kölcsönös üdvözlés alkalmával.

A régi görögök a találkozásnál egy-
formán e szóval üdvözölték egymást: Cha-
ire! (Örvendj!) a rómaiak pedig a találko-
zásnál: Ave! (Légy üdvöz), bucsuzáskor:
Vale (Jó egészséget) felkiáltással. A zsidók-
nál a jóismerősök egymás kezét, fejét és
vállát csókolták meg.

A kalaplevétel csak a 16-17 ik szá-
zadban jött divatba. Németországban a nők-
nek mindenki kezét csókol. Olaszországban
ez csak a legközelebbi ismerősöknek van
megengedve. Oroszországban pedig a nők
már a férfiak kezcsókját, a férfiak homlo-
kára ejtett csókkal viszonozzák. Mindenesetre
olyan szokás, a mit nálunk is nem egy
férfi szeretne ha alkalmazásba vennék. —
Németországban a köszönés legközönsé-
sebb formája protestánsoknál »Jó reggelt!«
a katolikusoknál a nálunk is legalkalma-
zottabb, Dícsértessék az ur Jézus Krisztus!
Ujabbban általánosabb lett ott is »Isten ön-
nel« vagy »ajánlom magamat«. Németor-
szágban egyébiránt majd annyi a köszönés,
a hányféle foglalkozást üznek az emberek.
Az orosz leborul ura lábához, tórdét átöleli
és megcsókolj, a lengyel paraszt üdvözlés
is majd ez, különben a lengyel mélyen
hajol, valón csókol, a cseh ellenben az em-
ber ruhája szelét.

A sláv fajok üdvözléseik alázatosak,
kifejezik a szolgaságot, a kelet népei még
émelegösséig szolgiasak: A török mellére
kulcsolja miudkét kezét, mélyen hajlik, az
arab szivére teszi kezét és énekelve mon-
dja: Salem slej kum. A bengál és hindu azt
mondja »legalázatosabb szolgája« és min-
denféle hókusz-pókusz csinál, a ceyloni
leborul felebbvalói előtt és minduntalan ne-
vét és ozimét mondja Kinában, ha két
lovast találkozik, az alsóbb rangu lezáll és
ugy várja be míg a másik elhalad.

Japánban lehuzza szandáljait és karjait
térdegre bocsátva kájtja: Ne bántsi! Abiszi-
nia lakói térdre borulnak és csókolják a
főnököt. Maudlakiben a nőket úgy üdvözlük,
hogy kezüket kétszer megszagolják. — Az
egyiptusi kinyújtja kezét és a mellére csap.
Afrika népei megszagolgatják egymást, mint
nálunk a kutyák és a legkülönösebb módon
dörzsölik egymáshoz az orrukat. Legkülö-
nösebb a tibetiek üdvözlése: ezek kidugják
nyelvüket, fogaikat vicsoorgatják és a fülök
tővét vakargatják.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

MEDJIMURJE

U uredniku moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margita. Josefa urednika vu Čakovcu.

Uredništvo:

Kajšara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatsko i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i tal računaju.

Z r a k.

(Dalje).

II. Stan.

Proti zraku i nepogodam vremena zidaju i grade si ljudi hiže za obranu i stanovanje. U stanovih preboravimo najveći del života. Zato je potrebno, da nam je stan zdrav.

Hižu si zidajmo na zdravo tlo. Zdravo tlo je onda, ako je čisto; ako gnjile sastojine nesadržava, ako je suho i brez duhe. Zbog toga je nečistu zemlju, gnoja i t. d. prije treba izkopati i zvoziti.

Hižu treba na uzvišenom mjestu zidati. Na ovakvom je mestu redovito suhiše tlo, kak na dublje ležećem. Na ovakvom mestu i zrak bolje obhadja. Ako neima podignjenoga mesta, onda je treba navršiti, podići tlo sa suhom zemljom, s pškom. Na uzvišenom mjestu hiža ne samo da je zdrava, nego i za povodnje je mnogo sigurneša.

Hiža mora se u zemlji ma čvrstom temelju (fundus) podigati. — Temelj hiže stene, najbolje je iz cigla, ili kamena zidati, na vlažnih mjestih cementne stene, da bude hiža suha.

Vlažne stene jako su nezdrave, zdravju škodljive. U vlažno stjenatih stanovih zrak

je gorsji, nego u suhom stanu, ar u njih vodene pare luknje na stjenah začepuju, te je ovak naravno luftanje preprečeno. Zrak se nemore onoviti nego se sve većma kviri.

Stene se zbog toga ovlažnju. ar iz zemljišnoga tla vlažnost, feichtninu stene upijaju. Brvenne, stene od blata, vapneni kamen mnogo više feichtnine pobiraju, ar njim je svojstvo vlasaste cevčavosti veće. Iz takvih anda materijalah zgotovljene hiže su feichtniše. Zato je dobro temeljne dele hiže iz jako obežganoga cigla zidati ili iz čvrstoga kamena; ar u ovih se mnogo menje feichtnine izhlapljuje iz tla. Postenje od cementa pak više zaprečuje izhlapljenje i upijanje feichtnine u visinu.

Novo podignjeni stani su uvjek feichtni i zdravju škodljivi. U novom stanu nestajmo, dok se neje zevsjm osušil.

Feichtni stan mora se osušiti. Feichtni stan tak osušimo, ako ga črez neprestano odprte obloke luftamo.

Stene stanovnih soba treba je od vremena do vremena pobeliti, ar se na stjenah črez duže vremena maz sakupi, koji pljesnivoću i sluhajno i betega more prouzrokovati; vapno ove pljesnive tvare neškodljivimi čini.

Pri maľanju sobah treba je paziti i čuvati se, da farba nezadržava gista u sebi, tak n. pr. zelena farba većinem čemera zadržava. U obće čuvajmo se zeleno pomalnih sobah.

I na podite sobe obraćajmo pažku. Zemljeno podište nepopodjeno je feichtno smetno, nezdravo. Na siglom popodjenom podištu se bosonogu lahko prehladi. Drveno podište ima samo to manjkavost, da med sravnjenjem, spoj njem deskah rečki ostane; u koje se smet i črvi skupuju; ravno zbog toga treba je deske čvrsto i pažljivo skupa spajati. Pod se u istoči držati ima s redovitim smetanjem i gustim ribanjem.

Oblok je pri stanu vrlo važni činbenik. Oblok ima velik bit, da črez njega sba dovoljno svjetlo dobije. Sunano je svjetlo za uzdržanje zdravja ravno tak potrebto, kak i sunčana toplina. Ravno je tak važna sunčana svetlost za čovjeka, kak i za rašće, koje farbu gubi i menja u tmimi. Neka nam bude na sobah potrebti broj dosta velikih oblakah, da črez nje svetlost, more dopirati.

Oblok naj bude prostran lahko se i podpuo odpirajući, da prezračenju (luftanje) odgovarja.

Ali mora se i dobro zapirati, ar u zimni oblok preči izhladenje sobe. U leći.

Z A B A V A.

K-novoj godini 1895.

Kaj je danas videti na svietu.

Poslušajte dragi, pisat ću vam mnoga, Zrelo prosudite kaj bude iz toga; Jer sad mnogi čovjek nit spoznati neće Čienu svog šiljenja i dobrotu sreće, Nego hoće šivet, kako nije pravo, Ali kaj je preveć, nij nit skruhom zdravo. Zato hoću na red pobrati deklice, A za njimi odmah razkošne mladice, Potlam pak ostali jen za drugom pojdu, Dok na zadnje naš meštri na red dojdu. Jer dievojke sada svud se samo tuše, Da nemogu dobit za šenitvu muže. Tužba pak mladicev na dievojke jalna Nam poveda, da nijedna nije stalna. Ostali sadašnja zla vremena psuju, A starinska tobož dobra, zvezde kuju. Kaj pak meštri vele? — To je tolko krike, Da već nemre biti, na biesne fabrike. Tu se same ognjem pak parom fušari I tak odzivava pošten majstor stari. Kada tak govore, ja se samo smejem Misleć: „Štrpate se! — Tak vas prevejem.“

„Svakoga opišem polag njegve cienne“,
„Samo kritizirat prosim najte mene“,
„Jer se zmeuom svaki šaliti nemore“,
„Buduć sam tvrdeši od belvine kore“,
„Nu komu se hoće z-menom poigrati“,
„Neka se zabušil — Ali on će znati“,
„Kajti tko za rieći moje ništ nehaje“,
„Neka zna, da ima batina dva kraje.“

I. Dievojke.

Ženski spol naš liepi, kaj on danas radi?
Nikaj! — Neg se čestija, pere, kiti, glad.
Navuki za pucu sad su odebrani:
Pievanje, kitare i fortepiani,
Plesanje, zvijanje i spodobni stvari,
To je sve kaj znade, za drugo nemari.
Kupinja i polja, prelo ili švelo?
Ah — to nij za pucke sad moderno dielo.
Neka Šavel sudi i bies neka znade,
Kaj je obće sada te dievojke rade?
Čiel dan pred zercalom zlatno vrieme troše,
Gledeć jesu l' tuste ili pako loše.
Čiel dan ništ nerade! — (tak to mora biti)
A na večer na bal? Tam moreju iti! —
Čieli dan projde, doklam se nakiti
Samo da na večer more na ples iti.
Tam iz ruke u ruke idu kak posude
Pri-gašenju oguja, doklam se nevtrude.
On'e na sve strane kakti jopci skaču,
Dragi dan pak doma z glavoboljum plaču,

Kajti tak bez miera i bez cilja plešu,
Djiplu, akaču, bieze, za nogami tešu. —
Kad čovjek premisli, tak mi moje brade,
One na tih belih vragometno rade,
Svaka svoje tielo silom muči; mori,
Kak da ju Bog samo za to na sviet stvori.
One plesom hoću muža si vloviti,
Ako ga drugačije nemogu dobiti.
Ali bez dobička domov se povrate
Muža si nevlave, badav troše sate.
Onda dojdu domov, krčem, glavoboljom,
Sa potrtim tielom, bodcem i zlom voljom,
Podriemanom glavom, crvenimi oči,
Kašljem, muklim gromom te se i vrat kočii.
Siromaska pucka, doma kad iz jedne
Sobe ide v drugu, od slabosti sedne,
Drhtanje na tielu, trganje po kosti
I glavobol dobi, kak da čiel dan posti. —
Drugi dan se stanu iz svojih postelja,
Biede, kakti da im na licu je melja,
Čela narugana, tiela posve slaba,
Dieva tad najmlajša izgleda kak baba. —

Oprave bi svaka nosila po modi
Makar i na vieru, tobož ništ ueškodi,
Ali Bog začuvaj, da bi šile same,
Vtrudele bi ruke, zbolelo ih rame,
Pri tom bi, moguće, skvarile sj oči,
Tolko potrebuvat od njih pak nij' mćči,
Oštepile bi nam mlade kakti roša,

oblok grije, topli sobu, da sunce na njega grije, zato leti postavljamo namjesto stakla drvene rebrice salozine na obloke, koje su mnogo lošiji voditelji, topline, kak je staklo.

Čovjek tretjinu svoga života u sobi boravi, zbog toga je stanovna bolje spavna soba od velikoga utjecaja na zdravlje. Pri uređenju stana pazimo na to, da nam je spavalna soba dobra.

Zrak spavalne sobe redovito je najgorši ar je onde najznamenitije pokvarenje zraka čez švicanje tela. Pa ovo još zlom navdom savršavamo, da u spavalnu sobu nit zraka nepuščamo, nego obloke i švrsto saprte držimo.

U jednoj sobi neka mnogo ljudih nespi skupa.

Spavalna soba neka bude prostrana čista; ne pako tšena, tmišna Spavalna soba neka je dobro prozračljiva Spavajmo — navlastito za blašise lštno doba — polag ošprtog obloka. Usta i nos si nepokrivajmo pokrivalom. To sve zato, da dovoljno zraka imamo. Posteljinu si svaki dan prozračujmo.

Vrlo je shodno, ako se more posel soba za đecu i pošel za betežnika urediti.

Kuhnju je u zdravoj hži n takvo mšsto treba postaviti, odkud kuhinska duha nemore u stanovne sobe dospšti.

Potršbiti je k stanu shoden šekret. Šekret mora se tak smšstiti i zgotoviti, da mu sparivanje nemore u stan dopirati, te da zemljšste neg nečist. Šekreti sa svojimi izhlapljivanji kvariju zraka, te širiju prilšpljive betege Šekreti imaju se guato prezračivati, čistiti i s raztopinom zel ezne galic (500 gr. na 10 lit vode) polšvati.

U ubšcem je šeba stan, da bude zdrav, u čistoci držati. U tu svrhu treba je stšene bššiti, zmetati, ribati, brisati. Narošito pak ako je bolestnik bil u sobi pak morebt prilšpljive bošesti, — tošeno mora se soba izčistiti i polijati rešenom prije kapljevinom. Ako je zrak sobe po bošesti, ili zbog kakvi mu draga, uzrokov zmetna, — neumšstna je uavada s oštom ili kakvom mu dragom dihalom kaditi. S ovakvim nakadi om samo poveksamo hudu duhu s đugom duhom, a i nepretrgnemo škodljivost onakvoga zraka. Najbolje je ovakve sobe dobro prezračivati.

U stanovnih sobah nesmiju se trpiti

domaše živine (pes, maček, kokoš, pilici i t. d.), plješnive, gnjile stvari, nit ništ takvoga, kaj jaku duhu siri, pa nit onda, ako bi ova duha inače i ugodna bila, n. pr. mnogo ovštia na jednom skupu, sad, varivo, zelenje.

Škodljivo je rubeninu sušiti u stanovnoj sobi, ar šva ova kvariju zraka.

Zrak se u sobi neprestano kvari ovo zdrav je čoveče ma i polagano, ali ga napadne. Ovomu je najsigurniše najđšletovnije protu sršstvo čisti zrak. Samo u čistom zraku mre čovek zdrav biti. Sobu je anda ššistim zrakom treba providiti, k tomu služi prezračivanje. Sobu je toliko potrebito prezračivati, da u njoj neprestano ostaje brez duhe zrak. Takvo anda prezračivanje pri kom zrak sobe svoju neugudnu duhu neizgubi, nš je dostatno.

Stan se vre čez stšene i sam prezračue, zbog šupljikavosti gradjevnog materijala. Ovo je naravako prezračenje, ali ovo u sebi nš je dosta. Podpomagati moramo čez obloke, da je odprte držimo. Ove razlšone zroke pokvarenju zraka i zasmetonju, moramo odstraniti. Zato danomice više put, ali barem u jutro i večer onu sobu, gđš sadržavamo jemo i spimo, zraka mor mo obnoviti. Obnovimo, prefriskamo zraka tako, da vrata i obloke odpremo, te je odprto držimo, i tim duže, s čim su menjše sobe i čim njih više u nutri stanuje. Ovo zovemo prezračenje ili luštanje. S prezračenjem dovadjamo čisti zrak u sobu.

Sobe se za mršle lštno dobe kuriti moraju; tim se brinemo zato, do nam bude zrak prema potrebi našega tela dovoljno topel, znutra se kureče peći providjene su podjedno za prezračenje sobe, ar obtopljeni zrak buduē laglji od mrsloga, neprestano se van giblje, a mrsli pak unutra, ravno zbog toga su znutra se kureče peći bol e svrhi, ođgovarajuče, nego švana se kureče.

Željezna peć — izuzemni novog ustroenja lijane peći, — sločesta je, ar se švanredno naglo usija, pa zatim naglo o hladni.

Za uzdržanje zdrav a bolje su zemljene peći ar jednaku topliju davaju najbolje su pak kandalene, koje sobu podjedno prezračuju.

Kad već itak dalje nevide od nosa. —
Ali niekog posla ipak doma rade,
Evo! Čujte kakvog, svaki neka znađe:

* * *

Jedna črlenišlom farba bliedo lice
Druga pako modre črleni ustnice.
Ova pred oblokom mora ciel dan biti,
Ona nos i usta svakom izmieriti.
Rukavice svaka do lakta navleče,
Da joj sunce bielu kožu neopeče
Mreža preko glave, da pokrije lice,
Kak da ide lovit u Muru ribice.
Pri tom sve se čude, kak to more biti,
Da se šad mladići nečeju ženiti? —
I ja isto mislim, pak vičem: Mladić!
Kaj vi nečujete, kak javšu dekl šti?
Hajdemo se ženit, već je zadnje vrijeme,
Danas ili zutra nosit nam je breme.
Ali badav vičem, nitko slušat neče,
Nego skoro svaki samo skrene pleče.
Zakaj pak tak rade, ja ču vam povedat,
Ak čete me samo mirnim okom gledat
Ja na kratko velim, koja mnogo zbira.
Košno čš doživit švog švatbenog pira! —

Komaj pucka zvrši godinu desetu,
Već mladi e ima sve u svom rešetu,
Kajti u dvanajstom daje već znamenja.
Duboko uzdiše, lica farba mienja.
Kad pak dojde vrijeme, da bi zamuš išla,
Onda ona svašta i kaj kaj primišlja,
I ak ju za ženu tko mieli uzeti,
Tad se kakti jančec ona preseneti.
Ošmah pričme zbirat, koj šš biti bolji,
Premda su joj riedki po njezinoj volji.
Jeden nij' plemenit, toga vzeti neče,
S drugim — jer nij' bogat — neče dielit sreče.
Ov nij' liepo zraščen ili nij' po modi,
A tretji kak mušec, veli, da viek hodi.
Četvrti pak nejma strelovite oči.
I zato ga vzeti — veli — nije moši. —
U tom zebiranju pucki lieta projdu,
Dok ju i mladići konačno mimojdu.
Jer kada dievojka jedan krat ošteri,
Bogme, onda za nju nitko već nemari.
Onda nit staroga nemre već dobiti,
Mladić pak se neda više uloviti
Ovak mnoga pucka šudbinu oplače,
Jerbo nedošivi zaručne pogače.

KAJ JE NOVOGA?

Poziv na predplatu.

Pokekđob se je pričelo novo ljeto, slobodni smo postavane naše predplatnike uljudno zamoliti, da izvolye predplatu za ljeto 1895. obnoviti i vaukak čim prvije, da se redovito, neprekinuto odpremanje novinah »Medjimurje — Muraköz« usmogne za dalje vurediti. Predplata, molimo, nek nam se izvolyi pripošljati samo poštenskim naputnicami, koje su za to najshodnšše, samo treba, da se na njih točno označi adresa predplatnika.

Čšna novinam »Medjimurje — Muraköz« ostaje i za ljeto 1895. nepremenjena i to: Na ošelo ljeto 4 forinta. Na pol ljeta 2 forinta. Na fertalj ljeta 1 forinta.

Naplata vladarom.

Naplata ili civilna lista prezeša francške republike iznosi šest st. jezor kruna na godinu Socijaliste zahtevali su, da se pomenjša na 400 000 krunah. Izvostitelj, proračuna odliš je preulog i pokekđob je spomšeni, kak je cesar Napoleon III. va ime civilne liste imel, dobival 25 milijuna frana, priobšti je saboru popis civilnih listah (plače) evropskih dvorova.

Vu Engleskoj civilna lista iznosi 15 milijuna franka; vu Pruzkoj 19 milijuna; car šjemački kakti takov nema civilne liste; vu Bavarskoje 7 milijuna; vu Brunšigu i Hlesenu milijun i pol; vu Virtembergu 8 milijuna; vu Belgiji 4 milijuna i pol; vu Španjolskoj 9 milijuna vu Austro-Magjarskoj 52 i pol milijuna, vu Italiji 15 milijuna; vu Danskoj 1 i pol milijuna; vu Grškoj 1 milijun 825.000.

Kulike se vu Austriji popušl eucana.

Da pušadi vu Austriji vnogo za duhan trošju, i to od ljeta do ljeta više vidi se iz oršackoga proračuna za zemlje, zastupane vu carevinskomu veča na ljeto 1895. Po ovomu proračuna prodalo se duhana ljeta 1888. za 77,647.976 forinti, ljeta 1889 za 1,925.922 for., ljeta 1890. još za 1,874.440 for. više, ljeta 1891. i opet za 1,469.030 for. više, vu ljetu 1892. nahadjamo opet 1,225 084 for. više, a ljeta 1893. prodalo se đapače za 2,109 585 for. više, nego prvešega ljeta. Računa se, da se bude 1895, ljeta prodalo duhana za 8,868.700 for.

Štroški za uredjenje rekah vu Magjarsko i Horvatskoj.

Ovi štroški iznosili su glasom izkama magjarskog ministra poljodšstva od lje 1867. do 1893. skupa 62,451,369 for. Od te švote odpada na reguliranje Dunava 82,000 000 for., Tise 20,000.000 for.; Kšrbša 5 000.000 for., Drave 1,800.000 for., Šave 586.267 forinti.

Kovanje penoz vu našem oršagu.

Tečajem ljeta 1895. imadu se izkovati, 100 milijuna krunah vu šlatu na račun oršaga 20 milijunah krunah vu šlatu na račun ošebnika 15 milijuna krunah vu šrebru na račun oršaga 14,556.200 kruna nikelskog novca i milijun brunčenoga novca. — Vše skupa kovanje penoz iznašalo bude po tom: 150,556.000 krunah prema 98,943.000 krunah vu godini 1894.

Naobrazba pucka vu Španjolskoj.

Iz izošča, kaj ga je izdale geografsko

i statističko društvo u Madridu, proizlazi da od sedemnaest milijunah španjolskih žitelja ima ih preko jedenaest milijunah koji niti čitati ni pisati znaju.

Zivot ljudski.

Na jedno ljeto vumre na vsem svetu do 33 milijunah ljudi. Po tom vumira ih na dan 91,554, — vsaku vuru 3730, a vsako minutu 62, anda skorom na vsaki kucaj srca vumre po jedan čovek. Poprečno živi čovek 30 let. Fertalji ljudi vumre prviše, nego navrdi sedmo ljeto polovica ljudi vumre sa 17 letmi, ili još nekaj raneše. Od 10.000 ljudi samo jedan došivi 100 let, od 500 samo jedan 90, a od 100 samo jedan 60 let.

Pravdaši.

Nezdavnja je jeden gospon u Berlinu dobio po pošti jednoga feniga, ter ga nije hotel primiti, ar je ne bila plaćena poštarina od pet fenigov. Ov gospon je jeden krcmar, od nature već svadljivac i pravdaš, ter je opet potreboval od svoga protivnika jednoga feniga. Vezda su već narasli sudbeni stroški do 200 krunah, i to zbog jednoga feniga — koj je manje vrdeu od našega krajcara — kaj ga on gospon ostal dužen krcmaru pri plaćanju račun.

I naš bi nekoji medjimurđani znali pove'ati, kak su nastali stini školski i sudbeni stroški, zaradi male kakve stvari (kak je na priliku bila pred nekojim vremenom u Priloku velika pravda zbog male sekirice). Bolje se pomiriti i naravnati sa susedom, nego li se pravdati za kakvo god malu stvar.

Čudna navada.

Vu jednom malom selcu Dalmacije bila je navada, da je mladoženja po zdavanju svoju zaručnicu po zubih pljusnul i na to rekel: „Tak ti bude kad me razsrdiš“, a sa tim ju je kušnul i rekel: „A tak pak ti bude, dok budeš dobra.“

Jedna devojka iz primorja bila je tak srećna, da je posla zamuš za jednog dečka iz rečenog selca. Zdavanju je bilo obavljeno vu primorje, a mladoženja misleći, da je i ta takova navada, lupil je po zdavanju svoju mladu ženu po zubih, a ova začudjena na tom čudnom baratanju svojega mladoženje, stupila je jeden korač nazad i povrnila mu kaj je igda mogla jako pljusku govoreći: „Im sam ni ja ne zmržena.“

Od toga vremena prestala je ta navada pljuskanja taki po zdavanju, nego se rabi istom nekoliko tjednov kesneje po barometru ljubavi.

Kratke vesti.

Svim našim pošt. čitateljem želimo, sreću, mir i božji blagoslov na tom mladom letu! — Lázckovich Tamás poljodolavec iz Turcsisce, suradnik naših novin, koj je za pak medjimurski lépe popevke pisal, vumrl je 28-ga decembra vu 49-tom letu svoga života. Naj počiva vu miro! — Stainauer András sv.-mártonski notarij so je vu Varsádu 24-ga decembra strelil. Občinski i drugi penexi su falili nesrećnog človeku.

Dobre zepne i stene vure za fal očnu moći dobiti pri Pollak Bernatu vurarvu vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za „popravek za fal očnu.“

Gospon Miško.

Sala.

Napisal: Glád Ferencz.

Nekak već vu kesno jesen lani, poručil (pisal mu vu obće nije nigdar) je sin Miško vojemu otcu Andrašu Hapáku, da bu došel „na ferlap“ na nekoliko dana, da vidi, kaj se dela domaj. Zbog toga nastalo je veliko veselje vu hiži Andraševoj. A kak i nebi! Miško mu je bil najstareši, a po tom i najdragše deče, jedini sin, a već ga nisu videli punih pancatih četiri ljet. Nije to šala né videti rodjenog svojega deteta četiri ljeta!

Bil je Miško vu Fiumi financijalni stran, ili kak medjimurci vele „financ“.

Ovaj dan, kad je Miško imal dimo prispeti, zbučila i nemirna postala vsa Andrašova hiža. Osobito Andrašova žena, a Miškova mati, Kata nije mogla nigdi mira najti: bežala je sim, bežala je tam, da priprav, da podopravi ono, samo da Miška kaj ljepše dočeka. Tu se pere, mete, kuha, peče, pripravlja se borme kak da je božič ili kak da bi dosel vu hižu general. Ali je više nek i general, im je njezno deče!

Starica je kak da bi se pomladila.

— Glej, glej, kak ti ona skače, šalil se je videdi ženu kak zurno, sve pospravlja po hiži, kak kakva mlada devojka dvajst ljet stara.

— Muči stari! odgovarjala je Kata, muči, pak se veseli, morti ti sin kaj donese, ako nikaj drugo, tak barem pipu i duhana.

— Hoće, neće, meni je vsejeduo, samo nek on meni dojde zdrav i vesel: rekel je Andraš. Zame je dobra i ova lulica, koju sam si sam zmajstroval. Ba nije kvar, ako o se kaj pripeti, kad ju ti pak vu zapeček hitiš. A i duhana naleš nevěk po koja lula. A ako nega duhana, ima dosti listja na višnji i kore na drěneku.

Na isti način veselile su se Miškove sestre, dvó devojke kak srne, a obedve već za zamuš. Njih je osobito veselilo, gda su pomislile, kak nje bu brat vlovil i nedelju žujimi plesal, da bude milota pogledati. Juh! To bu nekaj! Vse svēt nas bu gledal!

Vsaki svoje misli, a već se i noć primeknule, a Miške još néga.

Već su se pobojali, da nebude niti došel. Vai su bili kakti na ognju, a osobito puće Vsaki čas koja bežala na put, da posluša, jeli se čuju kola. Ali česa néga—néga ga.

Stopram vu tamnoj noći, kad su se već i zvézde bile razsipale po nebu a stara Kata počela se već i plakati, boje i se, jeli se nije Miški pripetilo; ali na jenkrat su začuli, da su kola pred hižom stala.

— Eto ga! vai su na jenkrat zaviknuli.

Nisu znali, gdo bude prveši zagrlil Miška, koji je medtimtoga već bil skočil iz kola, pak se presetal pred hižom, ar se je zdroncal poštono čeli den na kolih.

Prvi ga poprijel otec. Mati, gda ga opazila, plakala se je od vesela. Sestre pak, kak da bi se šramovale iziti pred brata, stale su malo dalje, pak su gledalo brate.

— Im sestra, naš je Miško „oficir“ a né „financ“ rekla je jedna sestra drugoj i potegnula za rukav. Glej ima oficirsku opravu, a i sablju ima, samo mu se nesvėti kak pri Ferki strica Marka. (Ov je Ferko bil sin njihovoga suseda Marka. Za onih prveših dnevoj izkolal se je na lehkem, pak je do tiral do oficira.)

Servus, servus, fater! vikal je Miško, hoteć se oslobediti od grljenja otcovoga. — Bigec? Gut? A?

— Vo is muter? A, muter, vas is dir? rekel je za tem, gda se je smeknul otcu, a videl je mater, kak se plače.

Srećna mati objimala je sina, pak ga počela griliti i kušavati, mislił bi, da ga bu zadušila, plaćeó i smejuó vu jeden mah.

— Vi sin vester? Šau, šau! Bigec klaine?

— Gledi ti mojega Mišku! govorił je otec veselo gledeć sina, dok se grilil s materom i sestrami. Gdo bi rekel, da bu iz njega ovakov čověk! Am pak naj bu, naj je i vu našem gaju izrasla drenova batina!

A da si ti njega, prijatelj videl, kad je četilri ljetmi ođšel iz doma, borme, nebi poznal obrnul se je Andraš k foringašu, koji namótal šeno pred kouje. Onda nije bil drugo sipek: tenek, slab, golobard, a glej ga vezda! A glej ga vezda! Jeder, širok, jaki samuštačil se, — ali borme je i mene prestigel!

— Pak kak je Miško? A? zapital je Mišku, kad se je sa sestrami izkušaval:

A, a, kume, vteknuł je svoju vu Andraševo reć foringaš, zahman ga pitaš, i nezna ti on horvatski. Od jutra pak evo do vezda nije zmenom niti reć pregovoril. Kaj češ, govorił ja njemu, a govorił mojemu ridjenu, vse jedno.

— Kaj? Oceril se Andraš na foringaša. Ej Miško, jeli čuješ kaj veli ov tvoj kočijaš? obrnul se nato k Miški, misleći, da se kočijaš norca dela i šali.

— Vas? obrnul se Miško.

— Im evo ov kočijaš veli, da ti neznaš horvatski. Dajder mu reći, da laže.

— Nika kroatis! odrezal je Miška.

Kaaaj? nategnul se Andraš, zaskilil; nagnul se k sinu, tobože da ga bolje čuje.

— Non kapišo! rekel je nato Miško i obrnul se.

— Oho, začudil se Andraš. To so, veli toliko, koliko: Ja neznam, kaj govoriš! Je borme je! Nisam ni ja zahman se klatil po Italiji a da nebi barem znal, kaj to znamenuje.

— Ali to nemre biti! Vi obedve lažete, hoćete, dogovorili ste se, da se malo snami našalite.

Nikak se Andrašu ne da verovati.

— E pak dobro, veruj, ako hoćeš, a ko nećeš, eto ti sina, pak govori žujim, oceril se kočijaš, kaj mu Andraš neće verovati.

Andraš počme opet, da govori sa sinom, ali sini samo je skretal ramen: nerazme, pak kaj češ mu.

— O vraše, vu svoj selo! naljuti se napokon Andraš. Pak veli kaj se nebi čověk ljutil. Moj sinko, zakolji se noćtesu! Kaj bi is'om od tebe bilo da si se potucal, kud sam se ja potucal, pak poglej mene, nisem ni jedne svoje reći zaboravil. No to bude ljepo, došel je sin dimo, a nezna govortí, spominati se sa svojimi roditelji. E, brate, onda nisi s takim računom trebal ni dimo dojtí.

Mati medtimtoga opet je vudila na plać, a pucam nikak nije bilo vu glavu to, da bi gdo mogel svoj jezic zaboraviti.

Keilko su se veselili njegovomu dohodku, pak glej vezda!

— To ti je isto kak da imaš Nemca vu hiži: sede si poleg tebe, a niti kaj zamrma, niti govori; to rjemu govori, govori kameni! govorił je Andraš vu srditoati. Vu ostalom ja nemarám. Žena, eto ti sina, pak delaj žujim, kaj hoćeš. Ju se ne'em mēšati vu vaše posle. Prijatelj, hajde ti zmenom, pak budemo nekaj calabrknuli; znam, da si gladen. A on, kak mu je volja, Rekel je to Andraš kočijašu, a ov pak je komaj čekal.

(Drugi put dalje.)

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁDFERENCZ

Kérvénye Máté András és neje Medvár Ilona m.-csányi lakosoknak az 5884 jtk. 93 sz. a. elrendelt önkéntes árverés megtartása újabb határnap kitűzése iránt. — Végzés. — A kérelemnek hely adatik, ezen kérvény költiségei 4 frt 01 krban állapíttatnak meg Oszesznák József ügyvéd részére, saját felelő ellenében. Együttal kibocsájtatik a következő

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság, Máté András és neje Medvár Ilona m. csányi lakosok kérelmező közhírré teszi, miszerint a n.-gyantázai kir. törvényszék a (perlaki kir. járásbíróság) területén fekvő, a m.-csányi 199. sz. tjkvben AI 2064 hrsz. a. foglalt ingatlanból kérelmezők nevében álló jutalék 44 frt a 899 sz. tjkvben A+4329 hrsz. a. foglalt, u. ezek nevében álló jutalék 44 frt a 987. sz. tjkvben AX 3233 hrsz. a. foglalt ingatlanból u. ezek nevében álló jutalék 22 frt a 2222 sz. tjkvben AI 1464, 2069 és 1462 hrsz. a. foglalt ingatlanokból u. ezeket illető jutalék 115 frt; a 2235 sz. tjkvben AX3231 hrsz. a. foglalt ingatlanból u. ezek nevében álló jutalék 19 frt az u. e. tjkvben AX3237 hrsz. a. foglalt ingatlanból u. ezek nevében álló jutalék 8 frt; a 2583 sz. tjkvben AI 2034, 2057 és 2058 hrsz. a. foglalt ingatlanokból u. ezek nevében álló jutalék 79 frt; a 2650 sz. tjkvben A+2047 hrsz. a. foglalt ingatlanból u. ezek nevében álló jutalék 09 frt és végül a 74 sz. tjkvben

AI alatt felvett ingatlanok után járó aránylagos legelő és erdő illetményből u. ezek nevében álló jutalék 5 frt becsértékben
1895 évi január hó 30. napján délelőtt 9 órakor Mura-Csány község házában Oszesznák József ügyvéd perlaki lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még — pedig az első az árverés jogerőre emelkedőtől számított 15 nap alatt, a másodikat ugy attól 30 nap alatt a harmadikat ugyan attól 45 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg a megállapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbíróság tkvi. osztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság. Perlakon, 1894. nov. 30. 644.

6195 1894. tk

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Goricsánecz János mikófi lakos végrehajtótó-

nak, Kodba József mura-szerdahelyi lakos végrehajtást szenvedett elleni 81 frt tők. követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyben a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő mura-szerdahelyi 739 tkv. 962 hrsz. a. 26 frtm 1186/8 hrsz. a. 28 frt, 1258/6 hrsz. a. 80 frt 1712/3 hrsz. a. 12 frt, 2057/2 hrsz. a. 5 frtra, a mura szerdahelyi 745 tkben 1761 hrsz. a. 55 frt, 1778 hrsz. a. 63 frt, és 1848 hrsz. a. 37 frtra megbecsült ingatlanra ez utóbbi 3 ingatlan egészben az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok

1895. évi január hó 28-ik napján d. s. 10 órakor

a mura-szerdahelyi község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10% -át vagyis az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság. 645 1-1

Csáktornyan, 1894. december 18-án.

Magyar, német, francia és angol képekkel ékített **MUNKÁK.**

Kő- aczél s réznyomatu **díszművek.**

Magyar, német, francia és angol **REMEKIRÓK MŰVEI.**

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent **kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt raktára.**

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett **könyveknek leggyorsabb és árfőlemelés nélküli megszerzéséről gondoskodunk.**

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel **nyújtatik fölvilágítás.**

Utazási kézikönyvek, atlaszok, földabroszok, tervrajzok, föld és éggömbök.

Imé- eé ájtatossági **könyvek** egyszerűen és legékebben kötve a legcsodálatosabb választékban.

Mintakönyvek s rajzok **NŐI MUNKÁKHOZ**

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE
KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESZKÖZŐK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZE
Csáktornyan.

Alapított 1850. évben.

Szótárak. **IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK** minden kor és nem számára, minden nyelven, a legdúsabb választékban.

ISKOLAI és OKTATÁSI könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK. zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés raktárában megtekintés végett készen állanak s kívánatra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb készséggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyorsasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik: minden bel és külföldi folyóiratok, napi és

DIVATLAPOKRA a szállítás mind helyben, mind vidékre a leggyorsabban eszközöltetik.

*

5742 tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a belatinczi takarékpénztár végrehajtónak, Makovecz Lőrincz végfalui lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a kielégítési árverés 92 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbíróság területén levő végfalui 85 tkv. 58 h. sz. a. ingatlan 175 frt, agyanitt 60 h. sz. a. ingatlan 165 frt és agyanitt 127 h. sz. a. ingatlan 371 t. kikiáltási árban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlanok az

1895 évi január hó 21 én d. a. 10 órakor.

a végfalusi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tkvihatóság.

Csáktornya, 1894. évi nov. hó 11-én.

648

!Négy regény ingyen!

Felhívás

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család házi barátja.

Köszönetet és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban és úgy van szerkesztve, hogy a sorduló leánykának is bátran a kezébe lehet adni, és mellet az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A „Hölgyek Lapja” ozimü, melléklet, a nő hű tanácsadója és szellemi titkára

A „Regénymelléklet” évente négy díszes regényvel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt., tehát összesen négy forint.

A „Boríték” tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyszóval a „Képes Családi Lapok” a legizgalmasabb, a legélénkebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap.

A képek a legelső művészek esetének köszönik létüket. A „Hölgyek Lapja” mellékletünknek divatképei mindig a legjobb divatnak mintái, így az 1805-ik évi első szám a következő tartalommal jelent meg:

„Házsmár és társa” regény Beniozkyné Bajza Lenkétől, „Ujév” költemény Abrányi Emiltől, „A befelé fordított kép” novella Muray Károlytól, „A nő feladata” dr. Turnowsky Mórtól, „A sötét világ” Tolnay Lajostól, „Az ifjú anya” költemény dr. Feleki Sándortól, „Az álom” G. Diószeghy Mórtól, „Bál után” Mézáros Sándortól, „Az időről” szatira Jámber Lajostól, „A szép színésznő” regény Rudnyánszky Gyuitól.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja” ozimü divat- s „Regény”-melléklettel együtt

Egész évre	—	—	—	—	6	frt	—	kr.
Fél évre	—	—	—	—	3	”	—	”
Negyed évre	—	—	—	—	1	”	—	”

A „Képes Családi Lapok”-hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legelőszörűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küldünk.

A ki az egész évre való hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk, a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási- és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a „Képes Családi Lapok”

kiadóhivatala

629 3-6

Budapest, Vadász utca, 14. sz: saját házában

HIRDETMÉNY.

Bottornya és vidékének önszegélyző szövetezete

1895. január hó 14-én d. a. 3 órakor tartja

I-ső évi rendes közgyűlést.

Bottornyán, a szövetezet helyiségében, melyre a t. tagok ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A zárazamadások megvizsgálása.
2. Felmentvény megadása.
3. Az al. szabályok némely §-ának módosítása
4. Esetleges indítványok.

Bottornya, 1894 december 28.

642 2 2 Az igazgatóság

Ajándéktárgyak nagy választékban

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornya,

Főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA-

arany, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jóállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett.

Előzetesével értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előzetes árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseik még elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. & Eckstein B. kird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppolitz A., Dautz G. L. és társaság és Hirschl. Brnóban: Stern M.

Nyitási petítóra 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előzetes díjak nyitások és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár”-nak hivatalos közlönye.

A roncsoló toroklob (difteria) és annak gyógykezeléséről a Behring-féle gyógyssavóval.

Írta: Dr. Krassevecz Ignác.

A roncsoló toroklob, a gyermekeknek ez a fojtogató angyala, évről évre mindinkább nyer terjedelemben. Mily rossz fajta ez a betegség, láthatjuk azt a statisztika adataiból; magában Magyarországon évenként 20,000 gyermek hal meg roncsoló toroklob folytán. Magától értetődik, hogy minden lehetséges eszköz megkísérletett ezen rettenetes betegség ellen, azonban fájdalom többnyire eredmény nélkül. A legújabb időben Roux tanár Párizsban és Behring tanár Németországban egy új szer, az immunizált lovak vérből eredő u. n. gyógy-, vagy vérsavót (serum) használtak föl difteritis ellen, és mindjárt azt is hozzá tehetem bátran, hogy jó sikerrel.

Ezen új szernek alkalmazási módja a következő: A roncsoló toroklobban szenvedő gyermeknek három, egész négy napon át naponként egyszer 10 gr. különböző erősségű gyógyssavót Koch-féle tűvefecskenedővel bőr alá (subcutan) fecskendeznek, és pedig úgy, hogy az első napon a gyöngét a másodikon az erősebbet és a harmadik napon a legerősebb vérsavót fecskendezik be.

En ezen új kezelési mód iránt, melylyel minden újság telve volt, mindjárt kezdettől fogva nagyon érdeklődtem, és hogy magam szemével meggyőződjem róla, fölutaztam Bécsbe és ott a Szent Anna-kórházban, valamint volt tanárom, jelenleg udvari tanácsos és csász. orvos Wiederhofer tanár ur által berendezett új diphteritis csarnokban egy héten át látogatásokat tettem. Hozzá még megjegyezhetem azt is, hogy Wiederhofer diphteritis csarnoka az orvosok számára, Bécsnek egyik látványossága és egy modern kórház minden követelményeinek megfelel. Ezen csarnokban akkor 40 roncsoló toroklobban szenvedő beteg gyermek fektet, és ezek mindannyian gyógyssavóval (serum) kezeltettek; e mellett azonban az ezideig szokásos helyi kezelés különösen torokgyíknál, sóviz és kreozol gőzöknek inhalációja is használtatott. Az eredmény annál jobbnak bizonyult, minél előbb kezdtek a gyógyssavót befeccskendezni. Wiederhofer nyilatkozata szerint a halandóság oly gyermekeknek kik a betegség beálltával az első három napon át gyógyssavóval kezeltettek, csak 1 egészen 2 százalék; a megbetegedéstől számítva három nap után a vérsavó hatása bizonytalan.

Ha most meggondoljuk, hogy az eddig szokásban volt kezelési mód mellett, a halandóság még a gyermekkórházakban is 50 egészen 60 százalék, a vidéken még ennél

is magasabb volt, úgy joggal állithatom, hogy az új gyógykezelési módnak a sikere fölülte kedvező. A vérsavó azonban mint védőoltás is használtatik a diphteria ellen egészséges gyermekeknek beoltanak vele hasonlólag ahhoz, amint tehénhimlő nyirekkel beoltják őket, hogy mególtalmazassanak a himlőbetegségtől; csak hogy ez az oltás a vérsavóval a gyermekeknek difteritis ellen fájdalom csak 4, egész 6 hétre óvja meg. Hozzájárul még az is, hogy az új szernek az ára igen nagy, 3 befeccskendezés, melyet egy gyermek szükségel 25 frtba kerül, és mindamellett ezen új szer jelenleg még meg sem kapható. Ehhez járul még, hogy hogy szegény szülők gyermekei, kik amugy is többségben vannak, sokkal könnyebben esnek diphteritisbe, mint a gazdag szülők gyermekei. A szegény emberek tehát az új szernek drágasága miatt nem részesülhetnek annak áldásos hatásában. Azt mindenki belátja, hogy ezen a bajon okvetlen segíteni kell valakinek. Az államnak ilyenekre pénze nincs, jöllehet az ember a legbecesebb tőkéjét képes.

E szeint a baj orvoslása egyedül a nagy közönség jótékonyására sorul és amint az eddigi eredmények mutatják, sikeresen. A városokban mindenütt gyűjtenek, és a fővárosokban már több 100,000 frtot adományoztak ezen célra. A mi vármegyénk sem maradt hátra a nemes versenyben

A „Muraközi” társasága.

Az emberevők szigetén.

Írta: Bogdanovits György (Beksits Gusztávné).

Nem vesetem én a francia merész szárnyán az olvasót. Afrika délkeleti, sem délnyugati partjához. Miért is tenném kockára becses életüket, hogy a vad szerecsenek fekete és felvörösített ábrázata kiderüljön, fehér fogaik az étvágytól összeverődjenek azon izes és kedves falatokra gondolva, a melyeket még az európai inyenos is megkíván, ha a mi körünk szép asszonyait egy csomóban szemlélheti.

Nem a kókuszdió, a pálmák, nem az őserdők, a gorillák hazájába vezetem, hol kékebb az ég, fényesebbek a csillagok, hújabb a növényzet és hol a tarkabbnál tarkább kajdacsok rikoltanak versenyt a majmokkal, midőn az izletes gyümölcsökért vetélkednek. Nem viszem önöket a fekete emberek hazáinak színhelyére, sátrak alá, hol a nyertesek körülánczolják az elfogott legyőzött foglyokat és üdvkiáltásba törve ki, adják meg a jelet az áldozatuk lemészárlására.

Nem hajózom önökkel expedíció tagjaként, tudomány-szomjas angol módra, avagy a pápaszemés német alapos kutató természetével egy hajón, hogy megmérjem a még ismeretlen tájak még lakhatókká és városokká alakítható földjét. Nem is szenvedtetek hajótörést önökkel, hol a vihar üvölt, a hullámok darabokra roncsolják a hajónkat és mi, a megmenekültek, tórdén állva

köszönjük a Teremtőnek, hogy a Fidisi szigetek lakatlan tájára kiosapott az ár. Nem fektetem le önöket halatelt szívvel csodás megmenekülésük fölött egy rögtönzött ágyra pálmalevelekből s nem ébresztem föl édes álmukból a vad indiánok üvöltésével, kik minket guzaba kötnek, megfeszítanak ruháinktól és megtapogatnak, hogy elég kövérek vagyunk-e buszító fazekaik számára.

Nem! Az én szigetem nem a délkelet mesés tájéka van. Az én szigetemet nem veszi körül az óceán tengere.

Népes civilizált vidéken van. Európában: Az én szigetem, szellemi sziget. No, ne féljenek! Nem jelentem meg rég elhunyt kedveseinek és elleneinek alakjait.

Nem vagyok spiritista, ki a régi emlékekben dől. Nem kell sötétség, hogy szellemi szigetem lássák. Az én szellemi szigetemet napfény veszi körül.

Lakossága kedves, művelt a szellemi jenuisse dorez tagjai. Népei a szépség és ész legkiválóbb példányai. Ezek az emberek azok, a kikre egy természettudós azt mondaná, hol a lepkefogó, ezek a ritka példányok! Az én szigetem minden országban, de csak az ország szívében létezik. Hol az ország? A fővárosban. Ha a szellemi véredény szolgálja a provinciát, az ország testének többi részét. Ez serkenti jóra, rosszra, magasra.

Az én szellemi szigetem lakossága a legarisztokratikusabb elem. A legjobb szívű barát és a legkegyetlenebb ellenség.

Összetart mint a fidisi szigeti indiánok és megézi, ha önökre tette ellenséget.

Az én szellemi szigetem lakossága nemcsak a divat ismerőse, de a divatok teremtője.

Az én szellemi szigetem egy fórum, olyan

hatalmas, mint valaha a velencei köztársaság volt. S birrejei vannak, kik a többi emberek conduite lajstromát figyelemmel kísérik, sőt minősítik is. Büntető hatalom. Sőt egymást is folyton megfigyelik, méltók-e arra, hogy a szellemi sziget polgárai gyanánt nevestessenek. Méltók-e arra, hogy e nagyhatalmat, melyet a szellemi társulat kezében tart, megoszthassák.

Az én szellemi szigetem a párisi írók és művészek köre.

Mondják, volt egy idő, midőn e kör tagjaként szerepelhetni elég kvalifikáció volt kőr gyanánt föllépni a legszaporultabb szülő háznál és entree az udvari báltól elkezdve a miniszeri szobán át a legtitkosabb és zártkörű ülésekre.

Az én szellemi szigetem tagjai mindenütt ott vannak. Hivatásuk a titkos detektívesség és nyilvános megbüntetése mindannak, a mi a politikai és társadalmi téren az igazság és szép ellen történik.

Ók az igazság és szépművészetek apostolai. Ók terjesztik büvös hatalmukkal a jó, izlést, a helyes szellemi irányt, eszadzeik első sorban az izlés, a tehetség, a sajtó, a szó, az ének, a hangszerek, a márvány, melybe véznek s azt hiszem a festőművész, az író, az énekesnő, a szavaló művész, a szobrász, a zenész mind korszakalkotó művet teremti; avagy legalább is kifejezi a kor irányát és izlését.

A nagy tömeg, a kinek kedvéért kedvéért, a kik számára dolgozik, szívcsen veszteti magát általuk és büszke arra, ha lapjában oly nézeteket olvas, mely lelkében viszhangra talál. — Büszke arra, ha egy kedves színeze, énekesnője a sajtóban is ünnepeztetik. Büszke, ha a képtárban azon képre, mely lelkéhez szól szól, a szellem gárda is mint tőkélyre mutat, megbizik eszentul

és 800 forintot engedélyezett a vérsavó beszerzéséhez, azonkívül elrendelte, hogy az orvosok a vármegye területén mindenütt ezen czélból gyűjtéseket rendezsenek. Mi csáktornyaiak is kövessük a nemes példát! Köztünk mindenki, a ki a gyermekeket azereti. — és ki nem szeretné őket (?) tisztelettel fölkeretik, hogy fillérjeivel hozzájáruljon a roncsoló toroklobban szenvedő gyermekek megmentéséhez, hogy annak idején az új szer a szegények számára is megszereshető legyen. A gyűjtés itt Csáktornyan már nem sokára megkezdik és a t. cz. adakozók nevei a „Muraköz”-ben közhírré tételnek.

Csáktornyan, 1895. évi január 3-án.

Levelezés

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szmodits Viktor alsó-lendvai járási főszolgabíró, vérsavó beszerzésére kezzeimhez juttatott összesen 188 forint 70 krt.

As általam betekintett gyűjtőivek szerint esen összeg a következő adományokból folyt be. — Adományostak:

Dr. Mandel Pál	25	frt
Szmodits Viktor A. Lendva	10	»
Hajós Izó	10	»
Fuss Nándor	20	»
Mátyásovszky Vincze	21	»
Dr. Cselkó Sándor	5	»
Ösv. Gordignány F.-né	1	»
Rosenberger Mátyás		20 kr.
Laubhaimer Oskár	10	frt
Török Kálmán, Bagonya	1	»
Reverencsios Istv. A. Lendva		30 kr.
Susa Manó, Lenti	1	frt
Paller Jenő, Rédics		50 kr.
Hajós Mihály, A. Lendva	5	frt
Magoty Géza	1	»
Hoffmann János, Lenti	1	»
Ujlaky László A. Lendva		50 kr.
Huf József		50 »
Suska		30 »
Horváth Mih., A. Lendva	1	frt
Hutás		50 kr.
Filipánics Lajos		40 »

szellemi gárda itéletében, sőt igyekeznek az ő ellenőrzése és kritikája után megvenni, meghallgatni, megtapsolni az alkotó művéért, a kik e szellemi gárda működésébe csak úgy távolból tekintenek be, azt hihetik, hogy az a társaság csupa róssákon vetett ágyon pihen. Hatalmában élvezi a jólét, a tisztelget, a hódolat és nyugalom előnyeit.

Nem tudja azt, hogy mennyi tisztségben kell átmennie az egyes tagoknak, míg ide bejut. Nem tudja azt, mily borotvákön alszik éjjel is, míg a szellemi társaság elismeri: közénk tartozol. Itt nem használ a vagyon, itt nem jó latba a szülétség. A vallását sem kérdezik senkinek. Műve bizonyít a mellett, hogy hitte van a szépségben, a feleköltségben, a nemesben és hogy humánus.

SZERELEM

— Irta: Just Zsigmond. —

(Az elhunyt író családian verse).

Csak azért se, csak azért se
Nem szeretlek, mégse, mégse,
Hej keserű hü szívemnek
Szerelmemre ébredése.

Csak aludjon, ne ébredjen.
Miatad se keseregjen,
Vig a szívem, dalos madár
Szárnyára bét miért szedjen?

Csak azért se, csak azért se,
Nem szeretlek mégse, mégse.
A hü szívnek más hü szív kell
Hogy szeresse, hogy megértse.

Maradics István	10	kr.
Alsöghy József	50	»
Hajas József	50	»
Rosenberg Mátyás	10	»
Deutsch Henrik	10	»
Csaplovics József	10	»
Stein Antal	1	frt
Kiss Dénes	1	»
Wortmann Benő		10 kr.
Baranyay Kálmán		50 »
Balassics Mihály, Belatinca	2	frt
Mancseos Mihály, Ganicsa	2	»
Baligács Mátyás, Lipahó	2	»
Szász István, Bratona	2	»
Domján Iván, Deklessén	2	»
Szász Márton, Irsahás	2	»
Vohár Iván, Mellincz	2	»
Mathó Mihály, Adriánca	2	»
Vlasits Nándor, Belatinca	1	frt
Simon Károly	1	»
Utassy	1	»
Kussalik	1	»
Welcz		50 kr.
Kocsóth	1	frt
Gaal Kálmán		50 kr.
Lamm Leó,	1	frt
Mocsary János	1	»
Rotter Herman		50 kr.
Szifártó Géza, Dobronak		20 »
Szedey Julcsa		20 »
Mayer Frigyes		10 »
Forintos Titus		20 »
Dobronak község		50 »
Hermán János		10 »
Büki János		10 »
Büki Antal		10 »
Kollár János		10 »
Szép György, Jakabfa		20 »
Németh Mária		10 »
Paller Jenő, Rédics	1	frt
Vassary N	1	»
Balcsa Ferencz, Jakabfa		10 kr.
Csányi Farkas		10 »
Bognár Sándor		10 »
László Pál		10 »
Kósa Pál		20 »
Mulasits János		20 »
Tóth Ignác		50 »
Schwarz Arnold, Resznek		50 »
Nagy Györgyné		20 »
Gálos Pál	1	frt
Gayer	1	»
Belső-Sárd község		50 k.
Külső-Sárd község	1	frt 50 »
Dedes község		50 »
Szifártóháza község		50 »
Dömölky András		30 »
Flesch Manó		50 »
Rédics község		50 »
Szombatfa község		50 »
Sper Kálmán		20 »
Gaal István		30 »
Gózon Imre, Szentgyörgyvölgy	10	»
Gózon Lajos	10	»
Ziga Gyula	10	»
Szabó Mihály, Petőháza	1	frt
Ehrenreich Ján. A. Lendva		50 kr.

Felkérem tekintetes szerkesztő urat, mierrint becses lapjában ezt egész terjedelmében közzétenni sziveskedjék azzal, hogy ezen összegben a Höchsti-gyárból vérsavót már rendeltem s az meg is érkezett és a teljesen vagyontalan gyermekek gyógyítására fog fordíttatni.

Fogadják az adakozók e helyütt adományaikért forró köszönetem nyivánítását, kész szolgálja

Alsó-Lendván, 1895. január hó 3-án.

Fuss Nándor,
gyógyyszerész.

— **Ünverztsek.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter ur, Madarász Lajost, a salamegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálattételre beosztott áll. elemi iskolai tanítót, ugyanezen kir. tanfelügyelőséghez tolnokká, Grézli Jánost a csáktornyai áll. tanítóképezde gyakorlóiskolájának volt tanítóját, — legutóbb a nyitrai megyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálattételre beosztott áll. elemi iskolai tanítót pedig a nyitrai megyei kir. tanfelügyelőséghez, tolnokká kinevezte.

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét lapunk mai számában a difteritis gyógyítására vonatkozó cikk utolsó soraira! A gyógyszer beszerzése czéljából felhívás intéztetik a közönséghez. A gyógyszer szerzőlött drága orvosság, ebből az okból a szegényebek alig vehetik igénybe annak áldásait. A társadalomnak kell ennélfogva a szükséges pénzt összeadnia. Lapunk mai számában közöljük a Lendva vidéken történt adakozások kimutatását. Nem hisszük, hogy Muraköz áldozatkész közönsége nem követné a jó példát és megvonná filléreit a szegény beteg gyermekektől!

Muraköz Tiszti Önségélyző Szövetkezet rendez évi közgyűlését f. január hó 20-án d. u. 2 órakor az elemi népi iskolában tartja meg. Tártya az évi számadások és mérleg bemutatása. Az elnökség.

Csáktornyai önk. tüzoltó-egylet rendez évi közgyűlést f. hó 13-án d. u. 3 órakor tartja meg a közs. elemi népi iskolában, — melyre az egylet i. t. pártoló tagjait es uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Csáktornyai önk. tüzoltó-egylet táncvigalma f. hó 19-én lesz megtartva a Hattyuszálló dísztermében. Kezdeté 8 órakor. — Belépti-díj 1 frt. — A tiszta jövedelem az egylet alapvagyonának gyarapítására fordíttatik s e czélból felülfizetések köszönettel fogadva a „Muraköz”-ben nyugtáztatnak.

Perlaki szegény t. nulókat segélyező egylet jól sikertült Sylvester estélyén felülfizettek: C-esznák József 5 frt, dr. Kemény Fülöp, Korpics János, Grész Alajos, Sosterics Pál 2-2 frt; dr. Baán Arpád, Varga Jakab, Schultz Sándor, Verli Ernő 1-1 frt; Banelli Vilmos, Ebenspanger Miksa, Spitzer Józsefné, Verli Ferencz, Banelli Sándorné, Zrinyi Viktor, Glavina András, Kramarits Viktor 50-50 krt. — Tombolatártya: ösv. Verli Miksáné, Grész Alajosné, Banelli Hermin, Vizmathy Gizella, Osizmadia Mariska Grész Irma urhölgyek; továbbá dr. Böhm Sydney, Sipos Károly, Verli Ferencz, Két társaság, Sipos Elek, Krampacs József, Spitzer József, Horváth Csongor, Goricsánecz, Németh Gyula, Egy társaság. Tóth Sándor, Banelli, Grész Alajos, Sosterics Pál, Lange Kelemen, Verli, Schultz Sándor, Barsch Henrik, Szerencs család (Móra-Király). Fogadják a t. adakozók az egylet hálás köszönetét!

Császár József egyleti gazda.

Felmarból. A helybeli kereskedelmi ifjuság önképző egylete új oldaláról mutatta be magát e hó 5-én, a mikor a nagyvendéglő nagytermében jelmezball rendezett. Nagy vállalkozás volt részükéről, mert nagy kiadásokkal s komolykázattal járó föladata vállalkoztak. De, ha díficáttal végződött is a mulatság, egyet bebizonyítottak, hogy egylettük életképes s hogy a vezetőségnek érzéke van ahhoz, miként lehetséges egy körnek alapszabályai keretében, — a föladatát, kifizött önképzés mellett, mulatságokat is kultiválni. Az ifjuság mindent megtett, hogy a közönség magát jól érezze. A táncsterem

pompásan volt földiszítve; az izlésesen alkalmazott színlők guirlandok fenyőgalyak teteszerűs külső adtak a nagyteremnek. — Sárközy zenekara is kitett magáért. A rendezők sem pihentek, hanem fáradhatatlanok voltak abban, hogy a hölgykoszorúnak nyújtásuk mindazt, mit tőlük joggal várhattak. Az erkölcsi siker az egyleté; a jelen voltak egy kellemes emlékekkel gazdagabbak, s a jótékonyság alapja 29 frttal gyarapodott, mert akkora az összeg, mit a mulatság felerészben a városi kórház alapnak s telérészben az önképző-kör könyvtárának hozott. — A jelen volt hölgyek közül, kik jobba a szép jelmezekben jelentek meg, a következőket sikerült följegyeztünk: Székely Vilmosné (Elzászi nő), Bayer Manilla (muraközi leány), Heinrich Csilli (magyar leány), Heimer Gizella (muraközi leány), Heimer Szidónia (magyar leány), Heimer Emma (magyar leány), Kreutz Csili (bosnyák leány), Lur a Vilma Siófok (balatonmelléki leány) Mayer Gizella (ságoriai leány), Meider Róza (magyar leány), Me der Berta (magyar leány), Pulai Regin (alföldi leány) Pollak Gizella (bosnyák leány), Stöger K. talin (magyar leány), Stöger Berta (magyar leány), Selinger k. a. Dráva-Szent-Ivánról (középkori magyar leány), Sommer Sarolta Trákostyánból (szerb leány), Ste. n Csilli (magyar leány) és Freier Malvin k. a. Dobronokról

— A járási mezőgazdasági bizottság tagjai lettek: a) A csáktornyai járásban rendes tagok: Kecskés Ferencz, Murai Róbert Szilágyi Gyula, Tislér József, Tóth István, Vrana Frigyes. Póttagok: Kaiser Lajos, Mesterich Aladár, Tomka György. b) A perli járásban rendes tagok: Banelly Sándor, Mestrics Gábor, Peczek György, Szabó Imre Varga Gábor, Vlasics György. Póttagok: Glavina András, Kollay Rókus, Puolis Menyhért. c) Az alsó-lendvai járásban rendes tagok: Hajós Mihály, Hajós Izidor, Isoó Ferencz, Magethy Géza, Sohár Kálmán, Vlasits Nándor. Póttagok: Baka Boldizsár, Hirschmann Ferdinánd, Gajer Lajos.

Agyonütötte a fa Kermán Pál ternovcsáki lakos 13 éves György nevű fiát e hó 3 án egy dűlő fa agyonütötte. Holetics József, Holetics Mihály, Kovácsics Imre és Kutnyák József a stridói ut mellett egy fa levágásával voltak elfoglalva. A kis Kermán György teheneit hajtotta arra; a favágók figyelmeztették a fiut, aki nem tért ki, mire a ledűlő fa eltalálván őt, fejét ketté hasította és lábát eltörte. A kis pástorfiu nyomban meghalt. A favágók ügye a csáktornyai kir. járásbíró-ság kezében van.

— A csáktornyai keresk ifjak önképző egylete által f. hó 5 én rendezett jelmeztánczoszorúcskán a következő felülfizetések folytak be: — Mayer Salamon 3 frt, Dr. Schwartz Albert 2 50 kr.; Herlinger Mór, Szilágyi Gyula, Bernyák Károly, Pető Jenő, Mayer Hermann, Herzer Mór Bpest, Berger Béla Eszék, Neumann Ödön Belicza, Krieshaber Bpest, Hackl Károly 2 2 frt; Reich Mór Bécs, Schlesinger Henrik Terezovác, Berger Vilmos Mura-Szombat, Heinrich Bernát, Löbl Rezső, Bak Adolf, Spitzer Ödön, Mayer Arthur, Dorner József, Hirschmann Henrik, Székely Vilmos, Löbl Mór, Pollak Gyula, Bachrach Győző, Benekikt Béla, Kohn Hermann, Heinrich Miksa, Zrinyi Károly Baumann Zsiga Zrinyi Viktor Strauss Sándor, dr. Hajós Ferencz, Pálya Mihály, dr. Wolf Béla, Tannebaum Dávid, Peczek György T. Szt.-György és Kornfeind Nándor Dráva-Vásárhely 1—1 frt. Továbbá: Pulai Henrik, Meider Albert, Gross Lipót, Kohn Lipót, Kopjár Sándor, Sáfrán Lajos,

Meider Márk, Sommerné Trakostján, Pollak Samu, Weisz Miksa, Ivacsics és N. N. 50—50 kr. Hoffmann Lipót, Hoffmann Ig. és Hirschl Rezső 20—20 kr. Összesen 59 frt és 10 kr mely összegnek fele Csáktornya város bírájának, mint a kórház-alap kezelőjének, míg a másik fele az ifj. egylet könyvtárának adatott át. — Fogadják első sorban a felülfizetők, nemkülönbén Lucia Vilma k. a. ki a rendező jelvényeket volt szives készíteni, továbbá pedig mindazok, kik az estély sikeréhez bármily módon járultak, hálás köszönetünket!

A csáktornyai ker. ifj. önk. egylete.

Hivatalos nyilatvány. 29 frt 55 kr. o. é. azaz huszonkilencz forint 55 kr. o. é. mely összeget alólított Csáktornya város előjárósága — a csáktornyai keresk. ifjuság önképző egyletétől, a f. évi január hó 5 én megtartott táncmulatság alkalmával felülfizetés fejében befolyt összeget — a kórház-alap javára — köszönetünk nyilvánításával hogy felvettük, ezennel elismerjük.

Csáktornyan, 1895. január hó 11-én.

Prusatz Alajos városbíró.

»Magyar Lányok«. Minden magyar anya szívét különös aggodalom fogja el, m. helyt leányai tul vannak a gyermekévekben és belejutottak abba a korba, melyet egy költő találón »bimbó-kornak« nevezett el. — Mily olvasmányt nyujtsak leányaimnak? Ez az a kérdés, amely az anyákat ilyenkor foglalkoztatja. Jól tudják mily nehéz ez. — Ez a forrás tiszta legyen, s tudás szomját csillapítsa, a leányka érdeklődésének megfelelő legyen, s emellett nemeseítőleg hasson szívre és lélekre; erre nézve okvetlenül sztkészes az, hogy gondos, szakavatott és a serdülőkor lelki életét ismerő kéz mutassa meg neki a tudás forrását. Ennek a feladatnak fog megfelelni a »Magyar Lányok« című képes hetilap. A szerkesztést egy kiváló magyar író: Tutssek Anna vállalta el és segítségére lesznek a legjelesebb magyar írók, akik szép elbeszéléseket, regényeket, szórakoztató cikkeket, a háztartási életre vonatkozó oktatásokat, mulattató és elmés fejtevéket bocsátottak rendelkezésére. Nemcsak a hasznos, hanem a szép is képviselve lesz a »Magyar Lányok« ban. A legkitűnőbb művészek vállalkoztak arra, hogy festményeikkel és rajzaikkal díszítsék a »Magyar Lányok« lapját. S hogy a belső tartalomnak teljesen megfeleljen a díszes külső, a kiadók: Singer és Wolfner, nagy gondot fordítottak a kiállításra és külső csínre. Az ára mégis olcsó, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadó hivatal (Budapest, Andrassy-ut 10).

A legszebb ajándékok. A vidéki közönség, mely mostanában tömegesen rándul fel Budapestre, hogy karácsonyra és újévre bevásárlásokat tegyen, a különböző hirdetési ajánlatok között alig tud választani, — alig tudja magát elszánni rá, hogy mit vegyen övének. A kirakatokban szebbnél szebb tárgyak láthatók, de talán valamennyi között legszebbek a Sternberg Armin és Testvére-féle Kerepesi-ut-i hangszer ipar telep kirakataiban láthatók. Egy egész házat foglal el e nagy vállalat, dűs félhalmozva ugy a földszinten mint az emeleten a legkülönfélébb zenekarbéli s műkedvelői hangszerek az összes réz és fa-fuvó, verő és vonó hangszereken kívül zseniális kombinációjú dísz játékhangszerek, harmonikák és harmonizók mechanikai zenélő művek, magától játszó zeneeszközök melyeken egész operákat lehet lejátszani, zenélő madarak melyek a legzebb dalokat fűtyülük stb, egyik legzebb és legérdekesebb tárgya az egész ipar telepnek egy nickelből készült karácsonyfa állvány mely ünnepies zenekíséret mellett lassu ütemben forgatja a karácsonyfát. Ára 25—32 frt. Ennél szebb karácsonyi ajándék alig képzelhető. Az üzlet maga valósgos látványosságot képez, melyet

a közönség csoportokban néz és különösen este kelt feltűnést, midőn az egész ipar telep villamos fényárban uszik megvilágítva az egész térséget. Ez a kereskedés a fővárosban annyira népszerű és kedvelt, hogy mostanában mindég zsúfolva van a személyzet alig győzi kiszolgálni a közönséget.

A legzelelemesebb lap. A fővárosi njságok konkurencziája óriási. Valahányszor egy-egy lap jelenik meg, a hitetlenek mindég hitetlenül csóválják a fejüket, hogy honnan tud ez előzeteket szerezni. És mégis szerez, mert egy-egy új és érdekes lap teremt magának mindég új közönséget. Legalább azt mutatja az az óriási érdeklődés, melylyel a magyar közönség az ő legrégibb szépirodalmi napi lapjának, a »Fővárosi Lapok«-nak átalakulását és megbővített újabb alapokra való fektetését fogadta. De hát ezt az érdeklődést nem is lehet csudálni. Az új szerkesztő: Pórszolt Kálmán maga köré gyűjtve a mai magyar irodalomnak ugyszólván minden számottevő munkáit — nap nap után olyan lapot ad a közönségnek kezébe, mely teljesen konkurenczián kívül áll. Napról-napra újabb meglepetéseket szerez, érdekes irodalmi és politikai csemegékkel látja el a lapot, a legteljesebb francia leleményességgel anélkül, hogy a nemzeti talajt kieresztené a lába alól s anélkül, hogy nemzeti jellegét elvesztené a lap. A »Fővárosi Lapok« ujjaalakításának rövid ideje alatt is, december 16-ika óta, mióta terjedelme politikai tartalommal is megbővült. Mindjárt első számában adta a király ama tollának hű mását, melylyel az egyházpolitikai törvényjavaslatokat szentesítette. Karácsonyi mellékletül pedig a legkiválóbb magyar íróktól közölt egy csomó kis szindarabot, melyeket a családokban otthon, pompásan leő lehetett adni. A »Műkedvelők színház«-nak (ez volt a lap karácsonyi mellékletének címe) akkora kelete volt, hogy a megjelenés napján a déli órákban már a főváros egy elárúsító helyén sem lehetett kapni egy karácsonyi számat sem. Most legutóbb a farsang kezdetére, Vízkereszt vasárnapjára, egy magyar literatúrában páratlanul álló számmal kedveskedet olvasóinak. A lap külön mellékletkép adott egy illuszárt táncrendet, melynek minden számát a magyar irodalom jelesei írták. A lap teljesen új nyomokon halad s szerkesztősége, úszetoborozva a magyar írók legjelesebbjeiből — nap nap után újabb kellemes és érdekes meglepetéseket szerez olvasóinak, ugy, hogy a magyar hírlapirodalom valósgal dicsőségét ülheti ebben a lapban, mely az első igazán modern előkelő magyar ujság.

Dict. Caps. comp mindig mint Horgony-Pain-Expeller kérendő és csomagolások »Horgony« nélkül, mint nem valódiak visszautasítandók.

GRANITZ OZECZILIA	
NEUMANN M.	
Zara.	Belovár.
jegyesek.	

Nyilttör.

* E rovai alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

NYILATKOZAT.

Kermann János bottornyai k. tanító urral történt összeszólalkozásom csakis tévedés következménye volt.

651

Szék.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

MEDJIMURJE

U uredniku može je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržaja novinah, naj se pošiljaja na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kalšara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjedan jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Pretplatna cema je:

Na celo leto . . . 4 kn
Na pol leta . . . 2 kn
Na četvert leta . . . 1 kn

Pojedini broji koštaju 10 kn.

Obznane se poleg pogodbe i kn računaju.

Gospodarstvo.

Dje lovanje povrtelja na zdravlje.

Nekoji američanski doktor veli, da mrkvin sok oblažuje ćud ter vmiru e razdražljive živce; od grašca i leće, ćovjek se debeli ter bude vesel; nasuprot da repa mršavost i turobnost, a zeleni grah (fašulj), ako ga ćovjek duže i vise jede, zrokuje razdražljivost i srditost.

Neznamo koliko je vu tom istine; nu to znamo, da vu glasovitem francoskom kupališću vu Vichiju, gde se vraće ljudi žuhkom vodom, nejma obroka prez pune zdele kuhane mrkve.

Neznamo, dali se od leće deblja; nu znamo, de hraneć se duže vremen repom, ćovjek omršavi i postane zlovoljen. Vu tom nas osvedočavzu Englezi, koji jedu vno go repe, pak je za istinu med njimi velika redkost debel ćovjek. A zna se i to, da Englezi nisu baš preprijasni ljudi.

Neznamo sa izvjestno, ni to, dali od zelenoga graha postaje ćovjek srdit; nu to znamo val, da od boba, ako se puno jede, ćovjek, dobiva nevućodnu duhu; a i ćešnjak ćini, da ćovjek smrdi dojući dan vno go gorje, nego li onaj dan kad, ga jede.

Celer je nesumnjivo dobro vraćivo od

kostobolje i trganja vu tću; nu nije zdrav za o'i, ter ljudi koji jedu puno celera beteguju vno gokrat na vućganju oćih.

Zelje od rimskih se vremena smatra jako ljekovitom hranom; najpaće od pranib betegov. Voda (sok) sa kisćla zelja vubija ćrve ter polagano ćisti. Kiselo zelje dobro zamaććeno uljem preprćći pijanost; nu prvije bude istina da to ćini, ono ulje, ar je dokazano, da se neće tak hitro opiti ćovjek, koji je prvije obroka popil žlicu ulja. Nu den denes, kad je vino jako skupo (drago), netreba ste strane zelje preporućivati, a zvun toga spameten se ćovjek ne opija.

Ćalata vsake fel- i glavata i pernata drži se od nekada hranivom, kaj umiruje krv i ćisti. Od ostajoga, biljevnoga hraniva, kuruza je jako zdrava ter jaći ćovjeka. Hoćete li, da se pomogne dievojka kaj se blćdoboljom osu ćla, dajte joj, ćim joj se želudac malo oporavil, svaki dan kurućnoga kruha ili kašu.

Premalo se napokon zna za ljekovitost orehovoga listja, od kojega se, kad se posuši, pravi (ćela) teh, vilo dobro vraćivo proti skrofulam, ćisti krv ter dćcu prestaju spopadati piććaji, mozoli i t. d.

Njegovanje peradi vu zimsko doba.

Osobito pažnju potrebno je posvetiti peradi (kokošam, racam, guskam i puram) vu zimsko doba. Perad je izvrćena onda vsaka fele betegom, nukać od zime, nekaj od toga, ar se nemore gibati. Tim pogibelljam more izbeći pravom njegom i hranom. Brižna njega i hrana peradi isplati se vćć tim, kaj kokoši noseću i po zimi jajcać, kud su i onak najdraććea. Zvun toga bude perad, ako se drži vu toplom, raneće nećti jajca ćim se moreću dobiti i raneći piećki. Vu zimi dobro je i preporućuje se, da se daje kokošim mehka, topla hrana, vu kojoj ima masti, a pred većer suhoga zrnja. Mehka hrana daje se iz jutra, da kokoši dobiju odmah kaj vu želudac (a ne samo vu gvatu), zrnje na većer zato, da probavila imaju po noći posla i da tim daju toplinu živadi. S ovoga razloga potrebno je kad je mokro i hladno vreme davati više suhe hrane, a kad je suho i topleće onda više mehkoga i zećnoga hraniva. Preporuća se, da se vu zimsko doba daje kokošam na suhom mestu, gde neća anega, ćlame, gnćja, zrnja, pćska da po tom drbaju. Ako je topla izpod 6 ili 8 gradusov R, onda se kokoši nepuććaju iz stajah niti po dnevnu, već im se nutri na sedelu priredil gornja zabava. Vezda, kaj im se daje, nesme biti

ZABAVA.

K-novoj godini 1895.

II. Mladići.

Nit dećak sa navuk mnogo sad nemara, Vrieme badav troši, roćitelje vara. Peneze potratil, karta se il skaće I tako po školah badav dćere hlaće. Mnogi komaj zvrće onak nekak škole, Već bi radi v-svietu igrat fine role, A kad ih zapitaš za njihove rede, Onda mudrijaši kak stiena preblede. —

* * *

Poglednimo samo u obće mladiće, Kako za nos vleću sirote deklicće. Niti pred Taljanom jopci tak neskaću, Kak pred liepom dievom oni kodkodaću, Naklone im prave i viernost obeću, Dok je kak sienice nevlavi u vreću. — Doklam su zajedno, kak treba, je ćtaju, A kad se razidu, posvud gadno pauju. Prigibljaju se, vrte, krće se i laću, Samo da pri takvoj malo više vaću. Mustaće po modil sada svaki frće, Da mu kakti repi preko nosa ćtrće. Brada? — Stum je posla negda više sati. Koj ju hoću liepo, kak treba, zravati, Svak ju reti korak kećicom poćće.

Desnom ili lievom nogom pak popleše Palicu svak nosil, cigare kak repe A nogim su gaće ćusrave i sliepe Škriljakom na handek pol glave pokrije; A na drugu stranu vendar suncu grije. Svaki dan najmenje bar do deset sati Morati je dobro i ugodno spati. Jer se naši mladi po kavanah tepu, Ćeprem većkrat nikaj nemaju u žepu. Ov sopunom ruke vragometno pere, On bi rad liep biti, koću z-lica dere. Jedan maće lasi pomadom dišućom, Drugi glavu, bradu tinkturom kipućom. Ov gizdavec tamo, sim tam se zgledava, Iz desna na lievo škriljakom scukava, Sad skileć, sad blejeć po oblokil zieva, Pak piesmicu brunda kakti gladna ćeva, Ov, gde koju vidi, tam naklone reće, Senje pripoveda, lašju plete mreće. Na vratu mu visi ćteher tak nazvani, S kojim liepa lica k-sebi bliće mami.

* * *

Kom j mladić spasi zdalka dievu koju, Već se kak jećica koći u svom znoju, Oćmi vraćki zbriva, škriljakom pozdravlja, Mialeći, da ves svćt najbolje zablavlja, „Ergebenster“ Diener iz daleka vćće, „Jó reggelt kivanok“ ili „bon jour“ pićće Kad već blizu dojde, onda se pogladi Kećicom po glavi, brkil i po bradi. Sad naklone reće, odkil zna tak zrasti,

Da bi ćovjek mislil: bogme sad će pasti. Tu nogami bruseć, sim tam poskakuje I rućicu pucki srćeno kućnje.

Još zmustaći stepe, opet se naklonil, Ak ostruge nosil, i znjimi pozvonil. Prem svaki nenosi ostruge na nogi, Jer po modil nose i na glavi mnogi, Nu gde god je nosil, on im neoprostil, Već zažvenći znjimi, da je svakoj dostil. —

* * *

„Frajlica erlaubens, darf ich so frei biti“ „I u drućtvu nach Haus sad njih sprovoditi“. Ona se nasmeje te mu odgovori: „Charmant! — No csak tessćk! Ak ih to nemori.“

I ovim spodobno razgovore vode, Posvuda i svigde, gde god se nahode. Jerbo tri ćetiri jezika u jedno Zmećaju i onda bunceću neredno: Horvatski i nemski, magjarski francuzki. Latinski, taljanski i negda englezki.

* * *

Gospam, gospodićnam dokazat se trudi Kako mnogo vriede u njegovil grudi. Sad batinem kaće, mustaćiće frće, Postenje popravilja i s cigare ćmrća, Sad si steple hlaće, sad vrataćnik popravilja, Zdesetaki zvonće, ruku u žep spravilja. Tak od laćil genjen gliboku uzdiće, I još toga onde natovari više.

marala niti smrznjena. Racam i guskam ima se prerediti čisto kupališće.

Svinje

Ako svinje nečuju rado jesti, moramo je pripraviti da budu jele, a to tak: Ako im se rano u jutro, prvije nego su kaj do- bile, dade jedna šaka ječmena ili sobi. Ovo se poméša sa soljum.

KAJ JE NOVOGA?

Poziv na predplatu.

Pokohdoh se je pričelo novo ljeto slobodni smo poštvane naše predplatnike uljudno samoititi, da izvolje predplatu za ljeto 1896. obnoviti i vsikak čim prvije da se redovito neprekinuto odpremanje novinah »Medjimurje — Muraköz« usmogne sa dalje vurediti. Predplata, molimo nek nam se izvoli priposiljati samo poštvanskimi naputnicami koje su za to najshodneše, samo treba, da se na njih točno označi adresa predplatnika.

Céna novinam »Medjimurje — Muraköz« ostaje i za ljeto 1896. nepremenjena i to: Na čelo ljeto 4 forinta. Na pol ljeta 2 forinta. Na fertalj ljeta 1 forinta.

Kraljica vu Algiru.

Parizke novine »Figaro« pripovédaju vnoho toga o boravku austro-magjarske kraljice vu Algiru. Njezino Veličanstvo ima vu sjajnom »Splendid Hotelu« vu elegantnom gradskom predelu »Mustapha« čelu prvu kondicionaciju sa 16 sobah. Stan je najmljen za tri meseca za svotu od 15.000 franakah. Kraljica se vnoho se, kup je po stacunih osobno vsake fela rube, ter se opravilja vrlo prijatno. Tak kak se je na stanila dala je kraljica k sebi pozvati nadrž biskupa alg rskoga ter gusto pohadja i rkvu. Kraljica živi j dnostavno, hrani se priprostoj vsaki dan pošilja kraljicu kralju Ferencu

Fiflja, brblja, klafra, venodva i petla
Da mu jezik ide kakti stara metla.
Ustnice si suho jezikom namaže,
Tim brže govori i mastnije laže.
Zatim je već vrijeme, mora dalje iti
Jer ih ima jošće nekoliko obiti.
Nogami potruže, do zemlje se prigoe,
Brzo se ofrkne, prarnu glavu digne.
Ruke kušajući u milost se zruča,
Da ga sve od muke bole ista pluća.
Ovak mnogi mladie tiera svoje love
Dok ga koja majka k južini pozove.

Mnogi samo zato sad u cirkvu idu,
Da ljubezno svoje u liepoti vidu,
On se prenavede, ona pako smeje;
A pobožne treći na rešeto veje.
Jedan tu se krći, drugi tam postaje,
Ljubezna znamenja opet onaj daje,
Glavom sim tam maše, svoje zube kaše,
A pod vuho svojoj, treći nekaj laše.
Ova se previja z očmi namigava,
On pak, kak v komediji, okol se zgledava.
O to nije liepo; to je preko glave;
Da se već i Boga prikačuju slave,
Is molitva dela nekakoga šale.
Zar vam tako nizko savieat je opala?
Pakte, da se nebi jednoč dogodilo,
Da vam sviet u oči vikne: »Sram vam bilo!«

III. Zakonski.

Za zenitvu danš žena se nesubi,

Jožefu telegrafiku všto svojeru boravku. Ovih danah putovala bude visoka gospa po pokrajini Konstantini.

Nadherceg Albrecht.

Is Arca javljaju, da nadherceg Albrecht beteguje od vratobolje i katarhalne nahlade i samo poldan more nadherceg za par vur ustati iz postelje. Nadherceg se je nahladil pri prevozu mrtvog tela napuljskoga kralja iz hotela vu cirkvu, pak zaradi toga i nije mogel nazočen biti sprevodu kralja. Ipak neima pogibelji za život visokog betažnika.

Najnevesi novosadski pečastni gradjani.

Vu spravišću gradakog zastupstva novosadnog od 3. januara predložil je protestanski svećenik Molnár, da povedom sankcije cirkveno-političkih zakonah najponizneše izjavi Nj. Veličanstvu podanička vernoat, privrženost i ljubav a vernim delavocem i savjetnikom Njeg Veličanstva dr. Wekerleu, Szilágyiu i grofu Csákyu da se podeli počastno gradjanstvo. Prvi del predloga jednoglasno je s oduševljenjem primljen a proti drugomu govorili su opat Kopper, koji vidi oštetu cirkve vu novih zakonih, — i Srbi Mihajlo Polit ter Vučetić, koji su naglasili, da bi bilo nelojalno, kad bi se imenovali počastnima gradjani ministri, koji su izgubili povjere Nj. Veličanstva. Zastupstvo je ipak sa 50 proti 22 votnma prijeło predlog i dokončalo podasteti kralju poklonstvenu adresu.

Strelli se direktor banke.

Vu Szabadki strellil se prečestni tjedem direktor tamošnje gospodarske banke i gruntaš Gjura Manojlović. Kakti s ok samoubojstva označuju, da mu se je vu glavi méšalo. Dokazano je, da banka netrpi kvara.

Gaspar, Melke i Boltizar.

Onih dnevvov je vu Štajerskoj rodila edna žena trojke, koji su na krstu dobili

Nego samo blago, to je kaj se ljubi.
Budi ona dobra ali malovriedna,
Samo ak je novac, tad je muša vriedna.
A za kratko vrijeme kad penex i prejdu,
Na vrat pako druge neprilike dojdju,
Onda je gotovo, mira više nije,
Jerbo maška s-petom lahko se pobije.
Žene onda mimo, a muži svakako,
One idu lievo ovi naopako.

Spravišća sad drže već i iste žene;
Muže za nos vode i mošnje im pliene,
Jer sad žena s mužem baš po vrazki maše,
Ruke si podboči, — ona sablja paše.
Muši se podmeču kak opanjek stari,
Malo koja žena za svojega mari,
Jer žena po modi sad mora imati
Bar dva ljubovnika i to muž sme znati.
Medjutim muž mogli ni, boljši kod kuće,
Jer na tudjih vratih mnogi muži kuće,
Raznimi zgovori žene si prevare,
Dok pe-tajnik misleli oni se klatare,
Domaše zapuste potrebe i sile,
A novce zatroše nu bezsramne vile.
U spodobnu bolest mnoga žena paše,
Drugog tajno ljubeč svomu mužu kraše.
Ona ljubovnika dostojno pogosti
A muž s-obiteljum više puta pesti.

(Drugi put dalje.)

Em. Kolbay.

me svetih trih kraljev, — Gaspar, Melke, i Boltizar.

Englezki milijunari.

Smrt je minuloga ljeta nemilo kosila med jeoglezkimi milijunari. Kak is Londona javlja u, vumrlo je vu Londonu 25 osobah, koje su ostavile imetek od 100.000 do 1 milijuna funtih sterlingah. Vekšim se delom pivari i fabrikanti, koji su ostavili svojim nasljednikom (herbom) skupa 11,226,914 funtih sterlingov. Ako podeljimo ovu svotu na 25 osobah, dohadja proprečno na jednoga ostavština od 5 1/2 milijuna forintih. Čudno je, da med mrtvimi néga ni jednog o glasovitih milijunarah.

Kratke vesti.

— Budimpešta, 5 januara. Vu Hét-falu blizu. Brašova izgorelo je 300 hižah, ter vu njih vnoho d'ca

— Pri Vellithi blizu Sátoralja Ujhelya pogazila je željeznicka ralice 7 težakov ter ih do smrti zdrusnula, a dva ranila.

— Vu Opavi, 5. januara. Barunina Seefried vnuka našeg kralja, rodila je kberku. Kralj, koji je po tom postal' praded, srčeno je gratuliral barunu Seefriedu.

— Vu Rimu, 5 januara. Včero pred poldan padal je snég dvé vure. Zima je vrlo osjetljiva. Snég je opal po vsjoj Italiji.

— Iz Beča javljaju: Glavni agoditek srečkah (lozah) za reguliranje Dunava sa 80 000 for. dobil je br. 146 368, a glavni agoditek (trefer) ljubljanskih lozah sa 25.000 for. br. 24 760.

— Vu Braupau pojavila se je tobože majka božia, pak se je tam zéstalo do 6000 ljudih, a vu tom povodu morala je žandarmerija posredovati, pak je nekoliko ljudih ranjeno.

— Vu Budimpeštanskom sveučilištu je ovoga ljeta 4000 slušateljah, t. j. sa 278 više od predlani. Medju upisanimi ima 2500 pravnikah (juristov.)

— Iz Pariza javljaju, da se od ljeta 1894. vinski prihod vu Francezkoj očni na 39 milijunah hektolitrov na proti 50 milijuna hektara vu ljetu 1893.

— Goruči rudokop. Vu Boulder County vu Kolobardu, vugljeni rudokop gori već trideset ljet i nikak nemreju pogasiti. Ov trideset ljetni oženj srokuval je kvara već sa milijune.

— Čukor od pamuka. Jeden Englez iz okolice Zanzibara počel je sa uspjehom da dela cukora od pamukovoga semena.

— Stara biblija. Vu Trabousu odkrili su vu arkvu ježen list biblije iz 9. stoletja vu zapadno gotskom pizmu. Sadržaj ovog pergamenta spada vu XXI. i XXII. poglavlje knjige Ecclesiasticus. Vučenjaki sude, va je ovo prvi latinski prevod sv. pisma iz Vulgate, koji je pisan vu Evropi, a misle da potiče od sv. Hieronima.

Dobre žepne i sténe vure za fal'čenu moći dobiti pri Pellak Bernatu varasu vu Čakovcu (Pijao, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj sa popravek za fal'čenu:

Gospon Miško.

Sala.

Napisal: Glád Ferencz.

(Dalje.)

Dostli se vai vu hižu. Adraš se je sel s kočijajem na stol, pak su počeli jesti.

ja javde, a Miško se špancira po hlini. Sestre su ostale vu kuhnji poleg ognja.

Miško del ruke vu žepu, špancira se, vadi iz žepa vuru i pogleda na nju, fučka. Andraš ga samo gda gda pogleda izpod oka. — Siromačec za sigurno je gladen, a ja neznam, kak bi mu ponudila, rekla je Kata Andraš.

— Kaj je mene briga! Ako bude hotel nek si sam vzeme, a ako ne pak naj se post. Još ga bumo morti pitali kak malo dete.

— Im tiho budi, ti čovek božji, kaj si tuliko nahrupil, kak da je on kriv, počela je Kata miriti muža. Dete je bilo vu tudjem svētu, pak zaboravilo svoj jezik, ali se bude hitro pri nas navčil. Nije to mudro slovo.

— A kaj ti znaš, bedasta žena! otresel se Andraš.

Videla ju Kata, da se je Andraš prav za istinu razljutit, pak mu je dala mira.

— Sinek, jeli bi kaj jel? zapitala je mati Mišku pozabeć, da ju on nerazme.

Nu glej čudo! Miško i ako nije razmel klimul je s glavom, da hoće. No mati toga i nije opazila, nego je samo brže bolje nosila na stol vse, kaj je bila pripravila.

— Jeli bi ovo? jeli bi ono? počne ga spitavati, ali Miško je samo sutit.

— A kaj ga tuliko spitavaš, otresel se je Andraš. Deni pred njega, pak naj jede, kaj hoće

Tak je i bilo. Ona je naslagala pun stol, a Miško je počel lamatati po onom jelu kak da je iz gladi vušel.

— Glej, glej, kak sladko zna jesti našu hranu, a zaboravil je naš jezik! napravil se norca Andraš.

— Im zamukni večkrat, viknula je Kata, koja je veselo gledala svoje dete, kak sladko fakće, kaj je ona pripravila.

Da je za timi rčomi, a još; prle, gdo pazljivoše gledal Miška, bli bi videl, kak se premenja vu lica. Čisto kak da se nečesa sramuje. Nise je podufal nikomu niti vu lice, pogledati. Ali gdo bi to opazil vu takvoj prilici! Pak da je i gdo opazil, gdo li do toga kaj drgal.

Kad se je Miško obilno najel, slékel se i prebitil vu postelju. Za kratko vréme spal je kak zaklani.

Zutra dan se skupa vu zorju stali vsi zvar Miške, kočijaš zapregel je konje, zajtrekoval i otišel, a oni pospravili i priredili su hižu naložiti ognja vu kuhnji, postavili vodu za zajtrek, pak su si poseli poleg ognja i gredli su se, ar je vuni bila „dosta oštra zima.

Miško je još spal.

Sediju oni tak pri ognjišću, rašili su ognja i gredli su se. Voda vu kotlu je već zavréla, a jedna puca donesla je melju i vsipala vu kotel, da se skuha „palenta“.

Vu tom toga se pokazal Miško pri kuhinjski vrati još goloruk, podukanimi rukavi i pregundral je nekal uemški.

— Bože moj, kaj hoće? zapitala je skrbna mati.

— A kaj mrmlijaš kakti copernjak? oceril Andraš. Znaš, da te mi nerazmemo. Delaj kaj hoćš.

Miško kak da bi se domislil, da ga nerazmeju, pak je počel pokazivati s rukami, kak se vmiva.

— Bogme pravi praveni copernjak! prasnal je Andraš vu smeh.

— Glej, rad bi se vmival, pak išće vodu, domislila se mati.

— Dej Jelica, beši k zdenecu, pak donesi frišku vodu vu zdeli.

Dok je Jelica odbežala na zdenec primaknul se Miško k ogajiću, Mati mu je dala stolca i on si je sel, da se malo zegróje.

Ljepó mu je godjlo, raskorašil se je okolo ognja, gole ruke držal je ober plavna, pak se gredl.

„Palenta“ je vu kotlu vréla i napuhavala se je tak, da je špricala iz kotla vun.

Vsi su tiho.

Najenkraj zakriči Miško: — Jaj meni! (Tu izrekel nekakvu kletvu — ali horvatski!)

— Oh palenta, palenta, da bi te nej bilo! Već te nisem gledal četiri ljeta, gde se kuhaš, a kamo li sreća, da sam te ve ne videl!

Vsi su se presenetili od čuda. Gledaju ve jeden na drugoga, ve Mišku — kakti da neverjeju svojim vuham, Kaj je to?

Miško je preblédal kak krpa i zahamul se zubmi za desnu ruku.

Za miloga boga, kaj ti je? rekla je prva, mati.

— Im mi je skočila palenta na ruku, pak boli strašna.

— Poglednite! i Miško je pokazal ruku ali mu je i narasel mehur kak oreh!

— Daj kćerka, hitro ledene vode vu krpu! viknula je mati jednoj kćeri.

— Ha—ha—ha! prehitil se je skorom Andraš od smeha.

Bog stobom, čovek! Kaj ti je? N'jemu do muke, a tebi do smeha, rekla mu je žena.

— Im gdo se nebi smejal! Vidiš čudo kak se je Miško hitro navčil horvatski

Vežda su se stopram i drugi na to zmislili a i Miško. Sam Bog zna, kak je bilo njemu pri duši. Videlo se na njem, da sehne od srama vu zemlju. Nije znal od zabune, gde je.

— Hajde, hajde, muči samo! počela je Kata tišiti Andraša, videći sinovu zabunul Hvala Bogu da je tak!

Ali je, neće Andraš mađati!

— Znal sam ja, da to nisu čisti račun. rekel je. Gde je to prilika, da se tak zaboravlja, svoj jezik. Im znam ja, nisam ni ja jutrešnji.

Ej sinko, sinko, hotel si, da buš nekaj vekši od nas, ako se budeš pričinjaš, da tobože neznaš jezik, kakvoga mi govorimo. Slabo ti je to dika! Ali vidiš, kak te je Bog pokaral. Neće Bog drugo, nego pravicu. „Palenta“ te je navčila pameti, To nek ti bude tolnač, da se nigdar nepričinjaš, da si kaj višeti nego jesi. . . .

Još bi Andraš i dalje govoril, da ga nije vtišila Kata i kćeri, koje su videle, kak Mišku vubija sram.

Miško je obrnul oči k zemlju, pak je bil tiho kakti s olovom zalejani.

Za malo bilo, pak su zaboravili na vse, kaj se je dogodilo, Vežda stopram nastalo je veliko veselje.

Još moremo povedati, da se izpunilo vse, kaj su se nadjali od Miške roditelji i sestre. Miško je ostal pun mesec dana doma, a kad se je odpravljaj, suze su mu polejale obraza od žalosti, kaj se razstaje sa svojimi.

Nu za sigurno mu neće dojt više želja, da se prenevalja kak da bi zaboravil materijski jezik, pak da stim tobože pokaše, ovsje gospodstvo.

(Konec).

Nekaj za kratek čas.

On mora znati.

Navučitelj: „Poveć mi Maejr, kak je bilo izraelskomu narodu, kad je bošjom milošćom srećno vušel pregonu Pharaona?“

Mali Maejr: „Hvala, dobro.“

Žalost.

A: „Ja Vas od srca šalim, da ste tak dobrogo i vrloga muža izgubili.“

Vdovica: „Ja sam prav jako negrećna. Znala sam koga sam imala, ali Bog zna kakvoga budem ve dobila!“

Ovčarska sala.

Jeden putnik srel je ovčara ter ga zapital: „Odkud tiraš Ti te ovce?“

Ovčar: „Od repa.“

Putnik: „A kam jih tiraš?“

Ovčar: „Proti glavie.“

Putnik: „A kam pojdeju tvoje ovce, kad ih ostaviš?“

Ovčar: „Kud koja s glavom okrene, tam bu i isla.“

Putnik srdito: „Idi k vragu, i dalje.“

Ovčar (dovikujuć za njim): „A ti do Boga.“

Putnik (iza nekoliko minut pomislil si je da je ne dobro učinil, kaj je ovčaru rekel, nek ide do vruga, ter se povrul i rekel mu je): „Prijatelj neželim ti ono, kaj sam ti prvije rekel.“

Ovčar: „Niti ja Tebi.“

Vu brijačnici.

Došel je muž vu brijačnicu, vu kojoj je bil onda samo inaš (navučnik), koji je komaj četiri dni vu navuku bil. Da muža nezpušti, zgrabil je tupu britvu i kak ga je nasopmil, počme strugati po mušvom licu Siromašni muž je trpel i trpel, stiskaval zuba i oči, da pogutne boli, koje mu je tupu britve zavadavla. Vu tom toga zabrećale su mađke negdi vuni, a inaš je to drećanje mađkino čul i rekel je.

„Koji je vrag tim mađkam?“

„Morti i nje takov bedak podbriva, kak si ti“ odgovoril je muž.

Trešil.

Slepec: „Kak Vam je prijatelj?“

Šepavi: „Kak vidite!“

Betežni pijanec.

Doktor: „Kaj vidim. Vi imate vinski pehar pred sobom?“

Muš: „Znaju gospon doktor, ja ono njihovo vracstvo kajti je vodeno, nemrem nikak drugaš doli spraviti kak s vinom.“

Priredil:

GLAD FERENCZ

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLAD FERENCZ

LOTERIJA Budaš-ga januara 1895
6 21 85 2 8

Gabona arak. — Cena zitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.75	—
Zab	Zob	5.50	—
Rozs	Hrč	4.80	—
Kukoricza 6	Kuruza stari		
uj	novi	6.29	—
Arpa	Ječmen	5. —	—
Fehér bab uj	Grah beli	7. —	—
Sárga „ „	„ žuti	6. —	—
Vegyés „ „	„ změšan	5. —	—
Lenmag	Len	10. —	—
Bükköny	Grahorka	6. —	—

Henneberg-selyem csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 minta-satban) sat. póstabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat póstaforduzóval küld: Henneberg G. (os. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

409/1894. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírószág 4228/94. számú végzése által a belatinczi takarékpénztár végrehajtó javára, Makovecz Lőrincz és társai ellen 70 frt tóke s ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 481 frtra becsült Makovecz Lőrincznél egy kanoszól, 1 szekér, 1 üsző, 4 db. sertés és épülőfélben levő ház, Sumann Jánosnál 1 kanoszól, 2 szekér, Golonka Antalnál 2 db. szarvasmarhából álló ingóság nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Vecseleczán és R. Kanizsán leendő eszközésére

1895. évi január hó 21-ik napjának d. e. 11 órája

határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. év LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is köszpönz j fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogot vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan, 1895 január 8-án.

Molnár

649 1-1

kiküldött kir. végrehajtó.

TINGT. CAPSICI COMPOS.

A Richter-féle — (HORGONY-PAIN-EXPELLER) —

innen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán népszerű hárszer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bebizonyított és bizonyított kísérlettel, óriási, tagzsárgassággal stb. né. A föld összes országokban nagy elterjedést és híres hatást követtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

Kimagsaló állást a fájdalomcsillapító bebizonyított között diadalmasan megartotta, különféle felhívás és utasítások dacára: ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nére, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jó a rossztól.

Hogy értékesen vizsgálni ne kapjunk bevezetés alkalmával védelemre, a vértés horgonyra figyelendő és minden úveg ezen jegy nélküli, mint nem valódi vizsárgassággal. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt 30 krnyi árban üvegekben; Budapesten **Tardik József** gyógyszerésznél. Richter-féle gyár Bndolstadtban, Thüringiaában.

!Négy regény ingyen!

Felhívás

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok“ jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család házi barátja.

Köszkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagynyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A „Hölgyek Lapja“ című melléklet, a nő hű tanácsadója és szellemi titkára

A „Regénymelléklet“ évente négy díszes regénnyel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítókkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehát összesen négy forint.

A „Borítók“ tele van szórakoztató talányokkal s mullattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyszóval a „Képes Családi Lapok“ a legértelmesebb, a legélénkebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hatilap.

A képek a legelső művészek esetének köszönik létüket. A „Hölgyek Lapja“ mellékletünknek dívatképei mindig a legjobb dívatnak mintái, így az 1805-ik évi első szám a következő tartalommal jelent meg:

„Házmár és társa“ regény Beniozkyné Bajza Lenkétől, „Ujév“ költemény Ábrányi Emiltől, „A befelé fordított kép“ novella Muray Károlytól, „A nő feladata“ dr. Turnowsky Mórtól, „A sötét világ“ Tolnay Lajostól, „Az ifjú anya“ költemény dr. Feleki Sándortól, „Az Álom“ G. Diószeghy Mórtól, „Bál után“ Mészáros Sándortól, „Az időrdő“ satira Jambor Lajostól, „A szép színész“ regény Rudnyánszky Gyulától.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja“ című dívat- s „Regény“-melléklettel együtt

Egész évre	—	—	—	—	—	6	frt	—	kr.
Fél évre	—	—	—	—	—	3	"	—	"
Negyed évre	—	—	—	—	—	1	"	—	"

A „Képes Családi Lapok“ hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik es iránt — legoészlerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetést összeget utalványon egyszerre be- küldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küldünk.

A ki az egész évre való hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk, a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyed-évi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási- és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a „Képes Családi Lapok“

kiadóhivatala

629 4-6

Budapest, Vadász-utca, 14. sz: saját házában

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

óras és ékszerész Csáktornyan,

Főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktarat.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jóállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett.

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.

Fali ingaórák.

A csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat

t. cz. részvényesei 1895. évi február hó 14-én délután 3 órakor Csáktornyan, a társulat saját házában tartandó

XXIII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyaitnak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetkezeti állományról.
- f) Az igazgató, aligazgató, 5 igazgatósági tag és a felügyelőbizottság megválasztása.
- g) Löbl Jakab volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Netáni indítványok.

Csáktornyan, 1895. január hó 5-én.

Az igazgatóság.

42. § A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1895. évi február hó 11-én az intézet pénztárába letétessek.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők

667 1-3.

A Csáktornyan székelő

muraközi takarékpénztár részvény-társaság

1895. évi február hó 9-én délután 3 órakor saját helyiségében

XIV. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

N A P I R N E D:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. zárszámla beterjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása*)
5. Az aligazgató és felügyelő-bizottság fizetésének felemelése iránti igazgatósági javaslat.
6. Netáni indítványok.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves s a részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessek.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtsék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

646 1-3

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Költségtérítési árak:
 Egész évre . . . . . 4 forint
 Fél évre . . . . . 2 forint
 Negyed évre . . . . . 1 forint
 Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:
 Fischel Fülöp könyvkereskedés.
 Ide küldendők az előfizetési díjak nyitások és hirdetések.
 Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELLENŐ TÁRSADALMI, ISMERKTTÉRJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
 Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztviselői önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetéseink még elfogadhatók:
 Budapest: Goldberger A. V. és Kozsma B. hird. irod. Ócsa: Schalk H., Dukas M., Oppalich A., Duna: G. L. és társai és Harsányi. Brnóban: Stern M.
 Nyitási díj 10 kr.

Dr. Wlassits Gyula miniszter.

Ó Felsége a király dr. Wlassits Gyulát, kerületünk nagytudományú orsz. képviselőjét, vallás- és közoktatásügyi miniszterévé vezette ki. Országszerte általános megelégedéssel megvénkben s főleg Muraközben őszinte örömmel fogadták dr. Wlassits Gyula kinevezetéséről szóló hirt, melyet Csáktornyára és Perlakra mult hétfőn már a dél előtti órákban meghozott a táviró.

Az öröm, szeretett képviselőnknek miniszterévé történt kinevezése fölött, annál nagyobb és általánosabb Muraközben, mert azt a lérfiut érte a legmagasabb bizalom és kitüntetés, — aki választókerületünknek bizalmasa és dicsősége; — aki teljes odaadással volt védelmezője és hathatós pártfogója mindazoknak, akik ügyeikkel, bajikkal hozzá fordultak. Nem volt egyetlen egy kérvényező, kinek ügyében közben nem járt volna képviselőnk, s alig van község választókerületünkben, amely hálával ne tartoznék képviselőnknek! Muraköz hegyvidéke soha sem hálálhatja meg eléggé képviselőjének azt, amit a szőlődézsma váltság ügyében tett, mert a jó Istenen kívül csak neki köszönheti, hogy az évtizedes tartozások, hátralékok leirattak s rendezettek.

Alig néhány hónapja, hogy szeretett képviselőnk közöttünk volt Meggyőződhetett akkor úgy Csáktornyan mint Perlakon, hogy választókerületünk értelmisége és Mu-

laköz derék népe őszinte és odaadó ragaszkodással viseltetik személye iránt. Ez az odaadó ragaszkodás a hála őszinte megnyilatkozása volt s ez a hála örökké fennmarad képviselőnk irányában, szerencséjében úgy, mint balsorsában. Muraköz közönsége soha sem volt s nem is lehet hálátlan jötevői iránt!

Tudjuk jól, hogy az országos ügyek gondok és bajok ministerré lett szeretett képviselőnknek minden percét elfoglalják, de tudjuk azt is, hogy az országos gondok között is figyelemmel kíséri a mi ügyeinket s teljes jóakarattal fog viseltetni Muraköz hazafias, erkölcsi és anyagi felvirágozása iránt, melyet nemes szíve egész idealizmusával eddig is oly igaz odaadással ápol.

Az Eg árasza szeretett képviselőnkre fényes állásában, minden jószágát! Ezt mi muraköziek, kik szerencsések vagyunk szeretett képviselőnkben egyuttal, a minisztert is tisztelhetni, igaz szívvel kívánjuk.

Wlassics kinevezése közoktatásunk szempontjából — írja a „Magy. Ujs.” — szerencsés, mert Wlassicsot a mellett, hogy előkelő jogásznak ismeri a közvélemény, egyuttal mint tanárú is számot tesz Mint tanár, egyetemünknek egyik disze volt, kitűnő előadása és nagy tudománya miatt. A katedrán Szilágyi Dezső méltóbb utódot alig találhatott volna Tanítványai a rajongásig szerették és tisztelték, a mit meg is érdemelt, mert Wlassics a legtelkiismeretesebben

teljesítette szép feladatát. Tanítványai számára büntetőjogi szemináriumot tartott, melynek eredménye lett, hogy tanítványainak tudományos cikkei, melyeket a figyelmes tanár jóakaratu tolla egyengetett, előkelő szakfolyóiratok közötték.

És mint író, párfját ritkító szorgalmat fejtett ki. Önálló nagy munkái: A „bűnkísérlet tanárú”; A „bűnvádi eljárásról” igen hamar nevet szerezték neki. Állandó dolgozó társa a legelőkelőbb külföldi szakfolyóiratoknak, sőt a Straigesetzgebung der Gegenwart cz nagy internáczióális munkának egyik szerkesztője. A külföldi folyóiratokban nem egy értékes czikke jelent meg tanügyi kérdésekről s nem érdektelen megjegyezni, hogy a külföld előtt ő ismertette meg hivatali elődjének Eötvös Lóránt bárónak közoktatási programját.

Megnyerte a magyar tudós akadémia pályadíját: „A teltség és részesség tana” két kötetes munkájával.

A tudós akadémia rég nem választott érdemesebbet, mint a mikor dr. Wlassics Gyulát választotta meg rendes tagjának.

És a tisztán tudományos szakirodalom mellett, éveken át mint kodifikátor is működött. Az ő keze alól került ki a bírú és ügyészi szervezet reformjáról szóló törvény; az ő keze alól került ki a királyi táblák decentralizációjáról szóló törvény, melyben a helyi előléptetés helyes eszméje is töle van. A bűnvádi eljárás kodifikációális munkáját már Fabinyi alatt kezdte meg és

A „Muraköz” társasága.

A nóta.

(Rezervista élet.)

— Írta: Bibó Lajos. —

Hajnalt négy óra volt, mikor az ezred marsadjusztirungban már a kaszárnya udvarán állott s a generális végig lovagolva a sorok előtt, indulást vezényeltetett.

Rékedő dobörgés hangjai mellett vonultunk végig az alvó városon, ki a mező poros országútlára, melynek oldalán terül el egy emlékezetes érség, a vérázott — Barcaság.

Az a föld, melynek porai közé a Gábor Áron hamvai vegyülnek.

A nap rózsás arccsal emelkedett ki a székelly havasok mögül s bearayozta sugarával a hegyi zubatag habzó hullámaikat, melynek partjain menetelt az ezred, a Székelyföld ifjusága, virága.

Minket, rezervistákat ugyan főhadnagy ur Svatupcsék csak koloncznak, meg haszontalan tintanyalóknak nevezett és tartott, de azért ha megunt halgatni a dobpergést és a horniszt kürtölést, hozzánk fordult, hogy énekeljünk valami jót, valami szépet.

— Csak takt, fiaim, egy kettő! — mondotta a jámbor os-ozlauer, a mivel azt akarta mondani, hogy ütemet tartassunk.

Danolni, énekelni minden katona szeret, de most különös kedvet éreztünk hozzá.

Az edes szülőföld feől csendes légáramlat verődött arcunkba, az emlékezetes kököl hid honvédelemke szinte mellettünk lenni látszott, oly magasztosan emelkedett ki a harmatos róna közepéből. — És a szelek szárnyán mintha valami bugdó, bánatos hangok jutottak volna hozzánk keresztül a légen.

A következő pillanatban aztán megcsendült a nóta: „Eszik eső karikára...”

Először csak lassudáva, halkán egy-két rezervista ajkáról szállottak a hangok, majd vihar-szerűleg zúgott végig az egész ezreden s szünetek közben megszólalt rá a vízhang messziről, aratóleányok ajkán.

A legénység szemében kigyuladt a tűz s nem panaszkodott senki, hogy nehéz a marsadjusztirung.

Hanem a második versszak kezdeténél, mikor tisztán, érthetőleg ki lehetett venni a Kossuth nevét, a generális hátrafordult, sebes vágatással rohant végig a sorok mellett s a mi századunk előtt, hol legerőteljesebben és legőszhangzatosabban szólott a híres nóta, megállott és neki esett szegény Svatupcsiknek.

Lehordta a földig.

A kardjával folytonosan az orra körül motoszkált s a szebbnél-szebb kaszárnyai titulusok ugyancsak kijártak a portonis bajtársnak.

Nagy, savószínű szemelt rajtuk is végig villantotta s azzal ismét az ezred élére vágatott. Egyszerre csend lett s ujra megszólalt a dob.

Mikor fáradtan, tikkadtan, öt órai nehéz marsolás után felértünk a predeal havasok közé,

büntetésből pihenőt sem adtak, rögtönösen hozzá kezdtünk a lögyakorlatokhoz, melyek csak alkonyatkor értek véget.

Akkor már ott párologtak a szakácsok edényei a mohós sziklatömbök hasadékaiban.

Leszereltünk s hozzá láttunk a menázihoz, mig az ezred tisztikara lombos sátor alatt, teljes kényelemben fogott a vacsorának is beillő ebédhez.

A fáradt legénység némán hevert a gyepen, csak az állítottak káromkodása és gorombasága törte meg a havasok mély és ünnepélyes csendjét.

A tiszti sátor feől ekkor Svatupcsék főhadnagyot láttuk felénk közeledni, a mint ráta a kardját s teljes erejéből azon igyekezett, hogy koinoytságot erőltessen az arcon.

— Rezervisták! — kiáltotta mordul felénk s intett hogy menjünk közelebb.

Lehattunk mintegy ötvenen, a kik oda gyűltünk.

— Hát tudja, magok, — szólott rossz magyarsággal, — énekelni muszáj gyígerális urnak, de nem Kossuth és karikára. Ért...?

Helybenhagytuk, hogy érijük és felállottunk a tiszti sátor mellett egy dombra, hounan nem-sokára szétáradott a magyar népdal bánatos dallama.

A predeal és szinaji havasok csak úgy zengtek a fáradt bakák énekétől.

Imit-amott a tiszta égen egy-egy csillag is kigyulladt, mikor lassu zömöngéssel, szöveg nélkül, az egyik fu egy végtelenül szomorú nótát kezdett dudolni.

Fájón, keservvel bugtak a hangok végig a völgy ölén s a rezervisták azon vettek észre ma-

ezen kondifkáló munkáját egyik szerkesztő társa volt; a 34 nyomtatott iv indokolása is tőle van.

A miniszteriumok ankettjein folyton szerepelt. Csáky Albin gróf is behívta volt mint szakférfit abba az ankétba, a melyet a doktoratus szabályozása illetve előlése tárgyában egybehívott.

A parlamentbe már mint ismert nevű és elismert férfi lépett be, fényes szak-képzettsége mellett az universalis műveltség magas fokával. Mint szónok is csakhamar feltűnt, s épen az egyházpolitikai nagy vitában ő tartotta a legáltalánosabb elismerést keltett beszédeket.

S nagyobb jelentőségű politikai működése közt sem feledkezett meg a magyar társadalom nagy érdekeiről. Egyik legbuzgóbb tagja a dunántúli kultúregyesületnek, melynek fontosságát ő — mint a Muraköz képviselője — érzi át legjobban. Ott a horvát határszélén megindította a mozgalmat a DKE. érdekében és szép összeget gyűjtött a nemes özéla.

Ást hiszszük, mind e tény elég ékes-szólan beszél Wlassics mellett, a ki kétségkívül a legnemesebb ambícióval törekedni fog arra, hogy megfeleljen szép hivatásának. — Az ország méltó érdeklődéssel fogadja a fiatal új kultuszminisztert és — szerencsét kíván neki.

Jegyzőkönyv

felvétel Csáktornya, a csáktornyai önk. tűzoltó-egylet 1895. január hó 13 án tartott rendez évi közgyűléséről.

Jelen voltak: Nuzsy Mátyás elnök, Alszeghy jegyző és Deák, Benosák, Szeivert, Bernyák, Benedik B., Döring, Ceizek, Bujanics, Matanovics, Bors, Zrinyi, Rezer, Horvatics, Debics, Marinovics, Bl u, Hepp Ede, Godina, Megla A., Vengert, Hernstein, Partics, Kelomen, Bedics, Szőke, Horváth György, Baranics Hampamer, Budai, Kipke, Baumann, Vrbnyák, Pulai, Morandini, Masztnak, Bohin, ifj. Szirk, Pollák Samu, Megla István, Pruszács, Kukovecz, Neumann Salamon, Vugrincsis, dr. Schwartz, Mátján, Stolczer tag urak.

1) Elnök üdvözlö a megjelent tagokat és a csáktornyai önk. tűzoltó-egylet 20 éves fennállását bizonyító mai rendez közgyűlést, az alapszabályok 6. § a értelmében hatá-

gukat, hogy az ezred valamennyi tisztje köréjük csoportosult s énekelt velök.

Meghatotta, megindította a bánatos dallam a generális is, a ki bort rendelve a rezervistáknak, elrendelte, hogy szöveggel énekeljék a nótát. A fiuk elhallgattak.

A szigorú katonai fegyelem következményeitől tartva, némán állottak a dombon.

— Na, fujnl! — szólott idegesen az öreg ur s kivont kardjával kezdte verni az ütényt. És akkor mintegy varázsóra, megcsendült a nóta, az az imaszertő fohász: „Tavas elmúlt...”

Valamennyi arcz mind kigyúadt, s szemek könybe borultak s a rezervisták látták, mikor egy cs. és kir. generális az utolsó, elenyésző hangoknál két könyvespelt morzsolt végig szemében.

A hatás hosszú percekig tartott s csak későre fordult a rezervistákhoz az öreg, sordul kiabálva:

— Sie rebellen, mindig, immer a Kossuth l... És kiadta a parancsot a hazaindulásra.

Csüggetegen, kimerülve bandukoltunk a dobok egyhangú pergése mellett az országútra, hanem úgy éjteltájon, mikor a megszentelt barcza, ségi rónán elvonultunk, úgy tetszett, mintha az e'esett hős honvédek sirja felett emelkedő oszlop egy fejjel magasabbra nőtt volna...

rozat képesnek és megnyitottnak nyilvánítja és a mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Megla István és Bernyák Károly tag urakat kéri fel

2) Elnök jelenti, hogy a választmány a folyó ügyek elintézése czéljából a múlt évben két ülést tartott; az első ülésen a választmány határozatából kifolyólag fellettek szólítva a rendfentartó-osztály tagjai, valjon akarnag-e a nevezett osztály tagjai maradni, ha igen. akkor tartsák kötelességüknek az előirt szabályzatok szigorú betartását. Ezen felhívásnak következtében 12 tag azonnal kijelentette, hogy ők a szabályzatok intézkedéseinek teljesen alávetik magukat és tagul maradnak, ezekhez járult még 3 új tag s így a rendfentartó-osztály létszáma 15 tagból áll.

Ami az egylet vagyoni állapotát illeti van szerencsém jelenteni, hogy az egylet vagyona készpénzben 1007 frt 26 kr. a segélyző egylet készpénzvagyona 2975 frt 39 kr. és a lettár értéke 3847.60kr tesz ki. Tudomásul vétetett.

3) Parancsnok jelenti: Az elmúlt évben a működő tagok sorába felvételre 7 új tag, kilépett 3 és meghalt 2; a tagok száma ma 65. — Tartott 8 gyakorlatot, 3 köz-, 3 választmányi- és 2 segély-egyleti gyűlést. Tüzeset nem fordult elő — Résztvett a megyei tűzoltó-szövetség közgyűlésén Zala Szt.-Gróthon aug 19-én, hol egyesületünket hivatalosan Szeivert és Ditt-rich urak képviselték. — Továbbá jelenti, hogy egyesületünk az 1875. évi apr. 18-án történt megalakulása óta minden megszakítás nélkül működik s így fenállásának husz éves örömnepét a folyó év egyik nyári hónapjában szándékozik a lehető legszűkebb körben, csakis a szomszédos tá segyletek bevonásával megtartani s ugyanezen alkalommal lesznek a szolgálati érmek is kiosztva. Helyeslőleg tudomásul vétetett

4) A számadások felülvizsgálására kiküldött bizottság jelenti, hogy a számadásokat rendben és helyesen kezeltnek találta s kéri a pénztárnoknak a felmentvény megadását. Az évi számadás következő:

Bevétel.	
Pénztári maradvány 1893. évről	962.88
Táncvigalom tiszta jövedelme	50.55
Molnár Lajos adománya	10.00
Csáktornyai takarékpénztár	50.00
Muraközi takarékpénztár	40.00
Gróf Festetich Jenő adománya	25.00
Megyei mérnöki hivatal	10.00
Csáktornya közég adománya	120.00
Katonai elszállásolás után	11.49
Különféle	5.00
Tagsági-dij	136.00
Tagsági-dij hátralék	6.00
	<u>1426.42</u>

Kiadás.	
Tűzoltói szaklapokra	6.10
Tűzkár elleni biztosítás	6.46
Egyleti szolga fizetése	120.00
Tagsági-dij Bpest és Zalaegerszeg	6.05
Utalványok mellett	229.28
Különféle számlák	89.28
Tagsági-dij hátralék	6.00
Takarékpénztárban	963.25
	<u>1426.42</u>

A közgyűlés a bemutatott zár számadást tudomásul vette s Deák József pénztárosnak köszönete nyilvánítása mellett a fölmentvényt megadta.

5) Parancsnok bemutatja a segélyező-egylet felülvizsgált számadásait, mely szerint az évi bevétel 90 frt, az évi kiadás 46.90 frtot tesz ki, ez utóbbiban van a magyar országos tűzoltó segélyalapba 1894. év január 20-án beküldött 13 frt 50 kr.

tagsági díj. A segélyző-egylet vagyona készpénzben 2975.39 frt

Tudomásul vétetik s Godina Miklós pénztárnoknak köszönet szavastatik.

6) Elnök bemutatja az egylet szerelvényeiről felvett lettárt 3847.60 frt értékben.

Tudomásul vétetett. Egy példány Debics János szertárosnak átadatni s egy példány az irattárba helyeztetni rendeltetik.

7) Elnök jelenti, hogy a választmány a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében az évenként megtartani szokott táncmulatságot f. hó 19-ére tűzte ki s a meghívókat kinyomatta szétküldötte és a rendezőbizottságba a következő tag urakat választá be: Nuzsy elnöklete alatt: Szeivert, Morandini, Deák, Hirschmann Leó, Masztnak, Ditt-rich Lóbl, Pulai, Frász, Bohin, Bors, Kipke, Mayder, Matanovics.

A közgyűlés a választmány előrelátó intézkedését a táncmulatságra vonatkozólag köszönettel vette tudomásul.

8) Elnök jelenti, miszerint az alapszabályok 9. § a értelmében az egylet tisztikarának mandátuma a mai nappal lejárt s midőn úgy az ő, mint tisztitársának nevében a beléjük helyezett bizalomért e helyen tünnepélyesen köszönetét nyilvánítaná, föl-kéri a közgyűlést az új választás elrendelésére.

Dr. Schwarz A. korelnökké választván, a közgyűlés egyhangulag következőkép alakítá meg a tisztikart:

elnök Nuzsy Mátyás
alelnök Ziegler Kálmán
jegyző Alszeghy Alajos
pénztárnok Deák József
ügyész Wollák Rezső
orvos dr. Schwarz Albert
szertáros Pruszács Alajos
szertáros Debics János
parancsnok Szeivert Antal
alparancsnok Morandini Bálint
tűzrendőr parancsnok Wollák Rezső
" " alparancsnok Benedik Béla
mászó szakasparancsnak Masztnak sz vattyu " " betöltetlen
szakaszvezetők } Pulai Henrik
Zrinyi János
Matanovics Péter
Klein Mór
segély-egyleti pénztáros Godina Miklós
jegyző ifj. Szirk Frigyes
őrségvezető Bujanits Sándor.

Választmányi tagok:
1 Todor József 2 Rosenberg Lajos
3 Pálya Mihály 4 Hirschmann Leó
5 Benosák Ferencz 6 Bernyák Károly
7 Masztnak József 8 Godina Miklós
9 Klein Mór 10 Kukovecz Ferencz
11 Zrinyi János 12 Frász Tamás.

9 § Elnök bemutatja az 1895. évre felvett következő költségvetést:

Bevétel:	
Pénztári készlet 1894. évről	1007.26
Csáktornya mezőváros adománya	120.00
68 pártoló tag után á 2 frt	136.00
	<u>1263.26</u>
Kiadás:	
Egyleti szolga	120.00
Tagsági-dij	6.05
Tűzkár elleni biztosítás	6.46
Két szaklapra	7.10
Bezerzendő korsi fecskendőre	800.00
Szolgálati érmekre	20.00
Különféle kiadásokra	100.00
Az egylet képviselőjének hivatalos utazásaira	20.00
Váható pénzmaradvány	184.65
	<u>1263.26</u>

Elfogadtatott azon megjegyzéssel, miszerint Csáktornya város képviselőtestülete felkérendő; sziveskednék a költségvetésünk-

ben kocsik fedő bevezetésére fölve 800 frthoz is meg hiányzó összeget megszavazni és kiutalványozni, hivatkozva a képviselőtestületnek a régi szerkezeti kocsik fedők eladása alkalmával begyűlt pénzösszegek mire való fordítását czélzó határozatára.

10. §. Baumann tagtárs indítványára a közgyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaz az egész tisztikárnak és a működő tagoknak.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Km. Alszeghy jegyző. Nuzsny elnök.
Hitelesítjük:
Bernyak Károly. Megla István.

Különfelek.

Dr. Wlassits Gyula miniszter ur, választókerületünk orsz. képviselője a törvény értelmében le fog mondani képviselőségéről s új választásnak fogja magát alávetni. Nagyon óhajtott volna, hogy kerületünk összes irányadó körei tekintettel képviselőnk országos hírnevére és azon fáradozásaira, melyekkel ügyeinkben s bajainkban oly odaadó buzgósággal eljár, nem fognak ellenjelöltet kandidálni. Annál kívánatosabb dr. Wlassits Gyula miniszter ur egyhangú megválasztása, hogy a muraközi nép s annak közönsége a választási izgalmaktól és annak következményeitől megkíméltesék.

Képviselőnknek miniszterré való kandidálásáról, Csáktornyan hétfőn 10 óra 35 perckor leadott sürgöny által lapunk szerkesztősége értesült először. A hír délután 2 óra 52 perckor hozzánk érkezett újabb s többekhez érkező sürgönyök megerősítették. Általános örömmel fogadták városunkban a hírt s több vendéglőben összegyűlt a szaltársaság lelkesen éltette az új minisztert. Másnap megeredt a sürgönyök özöne, melyekben szerencsekívánatait tolmácsolta vidékünk közönsége képviselőnknek. — Képviselőnk e hó 15 én bucsuzott el az egyetemen tanítványaitól, akik nagy ovációval fogadták a szeretett tanárt. Az új miniszter hivatalában e hó 16-án délben 12 órakor jelent meg legelőször.

Elvezetés. Dr. Csury Jenő miniszteri segédfogalmazót, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter az 1895. óv tartamára a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvényczikk végrehajtása tárgyában kiadott rendelet értelmében alakított budapesti állandó borvizsgáló szakértő bizottsághoz, titkáruul nevezte ki.

Társító-egyesület 1894-ik évről szóló számadásait Deák József egyleti buzgó pénztárnok, egy külön nyomatot iven mutatta ki. Bevétel 1426 ft 42 kr., a kiadások leszámítása után fennmaradt összeg 963 ft 25 kr. Vagyoni 4854 ft 86 kr., a segélyalapjal együtt 5830 ft 25 kr., ami tekintettel városunk kis számú lakosságára, szép összeg.

Csáktornyai és vidékebeli önszegélyző szövetkezet f. hó 14 én tartotta első évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett, melynek lefolyásáról röviden a következőket jelenti tudósítónk. — A gyűlést Kollay Lajos igazgató nyitotta meg, behatóan tolmácsolván a szövetkezetnek célját, üdvözölte a szép számban megjelent tagokat. — Igazgatói jelentését terjesztette elő,

melyből kifolyólag a felügyelő-bizottság által feltülvizsgált évi számadást és mérleget bemutatja, mit a közgyűlés egyhangulag elfogadván, az igazgatóságnak a felmentvény megadatott. Ezek után az igazgatóság újból megválasztott. A felügyelő bizottságba a két kilépő tag helyett pedig Kollarics Imre és Dervoderics Mihály urak választattak meg. Egy-két tárgytalan előterjesztés után az alapszabályok néhány §-ának módosítása egyhangulag elfogadtatván. Czvetkovics Antal szövetkezeti tag előterjesztése folytán a közgyűlés az igazgatóságnak buzgó tevékenységéről jegyzőkönyvileg köszönetét nyilvánította, mire a közgyűlés az összes igazgatósági tagoknak megéljenzésével véget ért. Szinte nem várt meglepéssel távoztak a szövetkezeti tagok közül azok, kik a távolból jöttek Csáktornyára, hogy személyes meggyőződést szerzhessenek ezen eddigelé falu helyen ritkán feltalálható jótékony intézmény ügymenetéről. Mondhatjuk teljes őszinteséggel, hogy a kezdők által kifejtett tevékenység és buzgóság érdeme nem maradt gyümölcstelentül, mert az érdekeltség a szövetkezet iránt napról napra oly fokozatosan nő, miszerint a szövetkezet igazgatósága azok részére, kik az intézmény jobb oldalát kissé későn ismerték meg, egy II. csoport megnyitását szükségesnek látja.

Meghívó. A Csáktornyai város iparos polgárai 1895. február hó 9-én a „Hattyu“ szálló dísztermében zártkörű táncvigalmat rendeznek. Beléptidij személyenként 50 kr. Kezdeté 8 órakor. — A tiszta jövedelem a helybeli szegények között, felekezetre való tekintet nélkül felosztatik. — Felülfizetések a legnagyobb köszönettel fogadtatnak és a „Muraközben“ nyugtáztatnak.

Forgalmi akadály. A zágráb - csáktornyai vonalon e hó 16-án Budunscsina és Novimarov állomások között hirtelen beállott hóolvadás következtében földcsuszamlás történt, mely a pályát járhatatlanná tette. — A személy, podgyász és postaforgalom a csuszamlás helyén átszállással, illetőleg átkelésel tartják fenn. Az akadály előreláthatólag három napig fog tartani.

Helybeli jótékonycélu nő-egylet f. hó 16-án Bernyak Károlyné elnöklele alatt tartotta meg a rendes évi közgyűlését, melynek főbb tárgyai a következők voltak: — 1. Titkári jelentés, melyből kitűnik, hogy a választmány a lefolyt évben 4-szer tartott ülést. Rendes segélyben részesített 21 szegényt, rendkívüliben 38-at. Áldásos működésével miudig arra törekedett, hogy a szegények sorsán javítson és a hol csak lehet, bajaikon segítsen. Az egylet rendeltetéséhez hiven s céljainak megfelelőleg működött, ebből kifolyólag azon reménynek ad kifejezést, hogy a tagok száma a jövőben nem fogyni, hanem szaporodni fog. Az egyletnek volt 81 tagja, kető elköltözött, maradt 79 és pedig 1 alapító s 78 rendes. — 2. Az egylet pénztárosa részletesen elszámol az egylet bevétele és kiadásairól. Bevétel volt 665 frt 34 kr., kiadás 589 frt 50 kr. Az egylet jelenlegi vagyona 2669 frt 58 kr. — 3. A pénztár megvizsgálására ölkérelettel bizottság — Bernyak Károlyné, Bencsák Stana és Fischer Dugovich Betti — jelentése szerint, a pénztár rendben és helyesen kezeltnek találtatott, miért is Dittrich Jánosné pénztárosnak jegyzőkönyvi köszönet nyilvánítása mellett a fölmentvény megadatott. 4. Több tisztviselő és választmányi tag visselt hivataláról lemondván, újak választattak és pedig: alelnöknek Tóth Lajosné, pénztárosnak Probst Ferenczné; választmányi tagoknak: Kollarics Mihályné, Simon Lajosné, Szommer Istvánóé és Zakál Henrikné

urnók. 5. Az 1888. évi január hó 18-án hozott szabály — birságra vonatkozólag — egyhangulag töröltetett. — 6. Jegyzőkönyv hitelesítésére ölkéretek: Czvetkovics Antalné és Molnár Józsefné urnók.

Meghívó Kayser Vilmos baki urad. ispán tegnap vezette oltárhoz Kayser Lajos csáktornyai urad. kasznár kedves leányát Irén k a. Állandó boldogság kísérje irigyüket!

A szépítő-egyesület választmánya f. hó 13-án választmányi ülést tartott. Elnök kéri a választmányt, hogy az évi számadások felülvizsgálására válaszzon egy 3 tagu bizottságot. — Megválasztatta: Bencsák Ferencz. Megla István és dr. Schwarz Albert. kik még a gyűlés folyamán a számadásokat átvizsgálták s arról a következő jelentést terjesztették a választmány elé: — A számadásokat a fő- és mellékkönyvekkel s azok mellékleteivel összehasonlítván, azokat teljesen rendben találtuk, miért is kéri, hogy a pénztárosnak a felmentvény megadásáék; egyuttal indítványozza, hogy Czvetkovics Antal buzgó pénztárosnak jegyzőkönyvi köszönet szavaztaszék. — A választmány a jelentést tudomásul veszi s hozzájárul a fent említett indítványhoz. Elnök azon indítványával lép a választmány elé, mely szerint a Schulegg fele háztól a Zalaujvári-út mellett fekvő örlásig mindkét oldalon fasor ültetessék s a gyalogjáró rendbehozassék. A tervezetet a választmány elfogadta s a szükséges fak s töltéshez szükséges anyag beszerzésével elnök bizatik meg. A városban csakis gömbakácó-ültetendő. A városon kívül azonban lombos fak is alkalmazhatók. — Czvetkovics Antal pénztáros kérelmére a választmány elhatározza, hogy azon tagokat, kik fizetésbeli kötelezettségüknek eleget nem tettek, — az egyesület tagjai közül törli, mivel azok ugyanis csak öten vannak s helyettük már több olyan tag jelentkezett, kik készséggel hajlandók ebbeli kötelezettségüknek eleget tenni. Végül elhatározzatik, hogy a közgyűlésre való meghívás alkalmával, minden egyes tag egy példány nyomtatott alapszabályt kapjon.

Meghívó. A csáktornyai szépítő-egyesület f. hó 20-án d. u. 3 órakor az elemi népiskola I. osztályában közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ezennel tiszteletteljesen meghívattak. Tárgy: 1. Elnöki jelentés. 2. Az évi számadásokról szóló jelentés. 3. A Wagner féle telek megvétele.

Herczeg Ferencz képes hetilapjának, az „Uj Idők“-nek megjelent a 4. száma. Hetek óta írók, művészek és a nagyközönség érdeklődése kíséri ezt a vállalatot, melyről már az első szám megjelenése előtt kifejezést adtunk azon örvendős meglepetésünknek, hogy valahára meg van az a minden irányban eredeti szépirodalmi lap, mely előkelő és modern, de a mellett teljesen magyar. Örömmel látjuk az „Uj Idők“ második számából és a legközelebb megjelent 3. és 4-ből, hogy ugy tartalom, mint kiállítás tekintetében egyre halad a lap, egyre szépül és így nem is csodálkozunk, hogy rövid fennállása daczára már több előfizetője van, mint bármely más szépirodalmi lapnak. — A kö önség sokat várt olyan lapról, melynek szerkesztője Herczeg Ferencz, kiadója a Singer és Wolfner cég és várákozásában nem is osalódott — Olyan illusztrációk, mint a harmadik számban Jendrassik Jenő „Látogatás az atollierben“ és Neogrady Antal „Beszélhet jó vitéz“ című humortól duzzadó képei, a második számban Pállya Cölesztin „Tűzér rohama“ és Linek Lajos „Gyurkovicsék“ című rajza, még alig jelentek meg magyar lapban. S a mellett az „Uj Idők“ nem egy genre ü olvasóknak van megírva, hanem megleli benne a család minden tagja, férfi, asszony és leány a maga kedves olvasmányait. Olvasóink figyelmébe ajánljuk továbbá az ugyan csak Singer és Wolfner kiadásában Tűsek Anna szerkesztése mellett megjelenő „Magyar Lányok“ című lapot, mely fiatal lányok számára van szerkesztve és Pösa Lajos „Az En Ujságom“ című pompás gyermeklapját. Mind a háromból kívánatra ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat a kiadóhivatal Budapest. Andrássy-út 10.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

U urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 varem. — Sve pošiljke tišće se nadrija novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Industrijske:

Knjikara Fisehel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Pređplata cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Dr. Wlassits Gyula, minister.

Njegovo Veličanstvo kralj je dr. Wlassits Gyulu, ablegata našeg zbirnog kotara za ministra bogoštovje i pouka imenovao. Vu celim orsagu zadovolstvom vu našaj varmegiji, a osobito vu Medjimurju sa istinitom radostjum su prijeli glas imenuvano za ministra dra. Wlassits Gyule.

Radost je vu Medjimurju s tem vekša, ar je onoga vrėdnoga muža dostigla najvišeša zaufanost, koj je našega zbirnog kotara dika, koj je sa najvećšom odanostjom branitelj bil svim onim, koji su sa svojim potreboćami i posli k njemu se obrnuli. Nega bilo niti jednoga, koj se je k njemu obrnul vu potreboći i sili, da mu nebi bil pomogel naš ablegat, i komaj je koja občina vu našem zbirnom kotaru, koja s zahvalnostjum nebi bila dužna našem ablegatu!

Gornja stranka Medjimurja nigdar nemre zadosta zahvaliti svojemu ablegatu Wlassitsu ono, kaj je vu gorničkom poslu načinil, ar is vun gospodina Bega, samo njemu more zahvalit, da su se desetogodišnji gornički dugi doli spisali i da su ljudem gorice, hiže, zemlje i grunti ostali.

Samo nekoliko mesecah tomu, da je naš dični ablegat pri nas bil. Mogel se je onda osvedočiti tak vu Čakovcu, kak vu Prelogu, da našeg zbirnog kotara i Medjimurja puk ga sa očlom svojem dušom

ljubi i njegovu visokovrėdnu osobu poštuje. Sa ovom istinitom odanostjum i ljubavjom hoteli smo mu pokazati, da smo mu zahvalni, a ova zahvalnost prama njemu vu srcih naših za navėke ostane, bude li on vu sreći ili nesreći. Medjimurje nemre, nesme, niti neće nigdar nezahvaljen biti prama svojim dobroćiniteljem!

Znamo mi to dobro, da bude naš vrėdni ablegat svaku svoju minutu potrebuvala za orsačke velike posle, ali znamo i to, da med velikimi orsačkimi posli bude i na nas mislil, i da budu mu naši domaći medjimurski posli i naše potreboće takaj na arcu ležali tak, kak do vezda. Znamo i osegureni smo, da bude on za puk medjimurski vu svojem visokim stališu vnogo i vnogo dobra napravil.

Vu to ime: naj mu gospodin Bog nadeljuje sva dobra vu njegovj dičnoj ministarskoj stolici! To mu mi Medjimuroi iz srca želimo, koji smo srećni, da imamo ablegata ministra.

Narodno gospodarstvo.

Nekoje naše živine, koje vu zimj obumru

Različite živine obumru na različno dugo vrėme. Naš šišmiš prvije, nego obumre, skrrije se s ostalimi šišmišima vu šuplje drėvo, pod krov hižah, vu turne i t. d. On se prebudi

topram vu protuljetnih dnevi. Kad obumre, onda mu pada toplota krvi do 1 gradaša, a ko mu toplota krvi padne izpod 0° ili do 19 t. j. onda kad se voda lediti počme, onda stane navėk skrėćen, t. j. on se onda više nigdar neprebudi.

Od mesozderah obumre vu zimj ješ. Pod jesen, kad se dobro napifita, iskopa si ješ vu šikarju, pod kamenjem ili vu prikladnom zakutku jamu, koju si nastre s mehovinom i listjem, ter se onda vu mesecu oktobru ili novembru vu nju legne na zimaki poč nek. Vu protuletju, kad se vsa priroda prebudi, onda se istom i ež prebudi, a prvo mu je, da si počme ženu. Kad ješ obumre, padne mu toplota krvi skorom do 0°. — I medved obumre barem za najostreše zime i on se kak i jazvec skrėi vu najmrzlećih zimah h dnevi, kad se je prije zime dobro podhrani. — Puh leži skrėću vu šupljih bukvaš ili vu drugih luknjah, gde si je nastrel listja, sena ili slame. On se kadkad pri ljepom toplešem vremenu prebudi. — Hrček i veverica obumru tulikajše kak i puh i oni se prebude pri toplješem vremenu. Hrček napuni svoj podzemni stan vsakovratnim živežom. On si iskopa stan gde god na branicaš z-mijah 3 do 4 šuhe gliboko. Stan sastoji od više medjusobno vu savezu stojećih snbicah, vu koje hrček nanosi vu laloćnih torbicah po 1 cent žita. Samo jednu takovu sobcu priredi si hrček za stanovanje i zimski počinek, a nastre ju mehovinom ili travom, Hrček zavleće se

ZABAVA.

K-novoj godini 1895.

III. Zakonski.

Nek premisli čoviek samo ovu biedu,
Da sad psi i mački već zgospodum jedu,
Jer pri svakoj gospi siedi mačka mala,
Ili kakov pudel, koj s' okol nje vala.
Ova družba kavu svako jutro dobi
I tak mnogoj gospi zajutrak poglobi,
Pri obedu pako mora biti meso,
Jerbo drugo neče taj buhljivi peso.
Pri strikanju od njih, zabavu malu
Današnje nam gospe imadu i šalu.

Oiganke i babe vješto karte meću,
I buduća iz njih prorokuju srieću.
One za nos vode zamužene žene,
Koje išću stvari svoje izgubljene.
One znamenito sve popreko uče:
Gde je ono srce, koje za nje tuče. —
Čaraju, obeću, fale ili kude,
Samo, da zasliepe — sve vele da bude.

Gospe su sad čule, da su s trnjem ruže,
Ke diše i bedu. — A sad hajd na muže:
Oni vsaki večer negde skupa dojdou.
Gde im liepi časi baš badava projdou

Tam za domovinu neuzkrate piti;
Bog živi narodnost! — I to mora biti.
Al od svega toga kaj narodnost ima?
Kad pospanom glavom svaki pijan klima,
Za rod, domovinu, h-ćeju prispati,
Drugi dan do devet il do deset sati.
Za narodnost onda tak se dugo spava?
Dok im se na postelj i zajutrek dava.
Za takov „Bog živie mnogi se tak stroše,
Da drugi dan išću po vulicah groše.
Plevati i piti, to je lahko moći,
Al od toga nije narodu pomoći.
I tudjinci tad su domorođci naši,
Kad na stolu vide Champagner u flaši.
Vjutro pak od toga nitko znati neče,
Narodnost tad visi od nebeške sreće.
Jer od nazdravljanja i pijanstva toga,
Nećete doživiet zdravlje roda svoga.

Stotinu ih danas onaj tam pogosti,
Potlam pak sam doma glodje gole kosti.
Doklam još kaj ima, svak ga rad oglobi,
A potlam od istih frišku figu dobi.
Svi ga onda ciene, dok pliva u srieći,
A kad sve potraši, svaki skrene spleći. —
Priateljja onda nijednoga neima
Siromak sam doma trudnom glavom kima. —
Kolki po kavanah u noći se klate,
I tam zlate vrijeme zabadava trate.
„Makao“ — „Halber Zwölfe“ — „Färbi“ —
„Naši Vaši“

Poznaju već isti pastiri na paši.
Pri kartanju mnoga kesica se zloši,
I noćca bez spanja nebrojna se troši.
Zaduje svoje groše, reći bi i hlaće,
Mnogi tam zakarta, potlam pako plaće. —
Vino se sad troši bolje nego voda!
Mnogi se opije, da nezua kud hoda,
Tu ti je Bog živi, zdravicu i hvala.
Čašu vina košta svaka riećca mala.
Pred sadanjim svletom on već čoviek nije,
Koji prieko mliere vino sad nepije.

Svi jednako žmulje mladi kak i stari,
Ter si svaki z vinom svoje zdravlje kvari.
Onaj žep tam javče, slab želudac ima,
Ovoga od muke obhadja i zima.
Jedan prehladjenje ima, drugi bodec,
A onog tam boli vragometno drobec,
I druge betege takov život radja,
Želudci i grla — sve se slo nahadja.
Tak na večer mnogi silu novac troši,
Drugi dan pak doma neima nit pet grosi!
Do oblaka orel lahko se protura,
Ali tak visoko borme nemre para.
Zato koji šeli čoviek bit izbilja,
Nek tak dalko leći, kak mu mogu krila.
Nek otvori oči, doklam noć nedođe,
Jer nastane tmica, kad svietil dan projde.
Onda bu se žalil, ali bude kasno,
Jer će se za oblok skriti sunce jasno.
Na stran anda svim tim! Pokoj ti ostane,
Nebuš se zalual, kada jutro svane. —

vu svoj stan vpolevici oktobra, ter zatekne
iznutra izlaz i ulaz stana, a onda obumre.
— I želva obumre. Ova se koncem oktobra
zakopa pod zemlju, odkud izide stopram vu
aprilu. Tak dugo prezimuju i kuščari. Kače
se prebudiju prvlje, ar jih vidimo veo vu
mesecu februaru, ako su topli dnevi.

Pavuki vu sumah.

Vučenjak Dr. C. Keller iz Züricha piše
i dokažuje, da pavuki obavljaju vu šumi jako
znamenit i hasnovit posel, ar da su pavuki
za uzdržavanje i zdravje šume potrebni. Ondi
gde se pavuki vu šumi nastane, veli isti pi-
sec da i šuma bujnije raste. Pavuki fondaju
škodljive vuši i kukce, koji podgrizavaju i
kvariju listje, grančice i krošnje. Dr. Keller
je iztražival vnozinu pavukah, ter je pronašel
i dokazal, da su pavuki najveći i najljuteši
neprijatelji takvih škodljivih vuših i kukcov.
Ov dapače dokazalo, da pavuki sfondaju više
škodljivih vuših i kukcov, nego iste vtice,
koje se hrane sa kukci, ter da su vno go hasno-
viteši za šume, nego vtice. Zato nek nam budu
pavuki dobro vidjeni gosti vu sumah.

Jakost kukcov.

Francezki naravoslovec Plateau iznašel
je vrlo spretne strojeve (mašnice) i male
vagice, skojimi se more prenatiti i izmeriti
jakost kukcov, koju oni imaju. Štemi probami
dokazano je, da kukci imaju nevjerovatnu ja-
kost, pak da je ta jakost razmerno vekša pri
malih, nego pri vekših kukcov. Osobito su
čudnovati hami za hrošće. Za taj cilj zapreze
se hrošč vu ham za konec, kojim podigne
malu zdelicu, vu kojoj su utezi (gvihti) vu
gramik. Tim načinom ustanovil je spomenuti
naravoslovec, da hrošč more razmerno 21
pu tviše potegnuti (povleči), nego konj, a
čmela 30 put više.

Konj povlači $\frac{1}{4}$ svoje težine, hrošč 14
put više, a čmela 20 put više, a to se pak
veli, da hrošč more povleči vrlo lahko 14
drugih hrošcov, a prema toma more hrošč
razviti jakost (snagu) od jedne željezničke
mašine.

Razlike izmed staroga i mladoga zajca.

Stari zajec od mladoga zajca razlikuje

se tim, kaj su pri mladom zajcu novti črni,
spičasti i vitki, dočim su pri starom zajcu
na zadnjih nogah sivi. Ako su zajcu oči
skiopljene, onda je najbolje znamenje, da je
da je već duge vubijen. Vu ostalom spoznati
se more lahko, jeli je zajec star ili mlad i
po tom, kaj se vuha pri mladom zajcu sa
rukami od vrška naproti glavi lahko raztrgati
moreju dočim se vuha staroga zajca neda
lahko razporiti.

Solikeve vapno (Clorkalk).

Solikovo vapno je dobro sredstvo prot
gusenicom. Da se občuvaju vočke (jabuke,
hruške i t. d.) proti gusenicom, vzeme se $\frac{1}{2}$
kilograma solikovoga vapna i poméša se sa
 $\frac{1}{4}$ kilograma masti, ter se načine krugljice
od te smese i omotaju kudeljom. Ova
kudelja obesi se na dotično drévo. Na takove
nečeju dohadjati gusenice, dapače i metulj
leže od ovakvog dréva. G. F.

KAJ JE NOVOGA ?

Minister dr. Wlassits Gyula.

Velika sreća je dostigla Medjimurje, ar
je Njegovo Veličanstvo kralj — kak smo
vre to opisali vu prvom članku naših novin,
— našega pravoga medjimurskoga ablegata
dra. Wlassits Gyula za ministra imenuval.
Još nigdar nije imelo Medjimurje ministra za
ablegata i Poljg zakona se mora za ministra ime-
nuvani ablegat zahvaliti nad ablegačtvom, pak
se na novo izebrati dati. Dobro bi bilo, da
bi bil uas bivši ablegat na novo jednoglasno
izebran za ablegata, gledeć na njegovo velike
ime i njegov veliki stališ, pak na ono vno go
dobra, kaj je on za Medjimurje voinil.

Koliko se bude ovoga ljeta kovano penez ?

Vu magjarskoj orsačkoj kovnici, kovalo
se bude ovoga ljeta 10 milijunah komadah
po 1 filér, — 60 milijunah komadah po 2 fi-
léra, — 28 milijunov komadov po 10 filérov,
— 10 milijuna komada srebrnih kronh i
800.000 komadov po 20 zlatnih krunah.

Zesjano 20 mil'junah.

Iz Beča su javili: Vu prizemlju austro-
magjarske banke zesjale su se 11. januara
20 milijunov banknotah, koje su ili skvarjene
bile, ili iz prometa povlečene. Zesjanje ban-
kah obavilo se je vu posebnoj peči, prav za
taj cilj priredjenoj, a nazočni su bili komitija
i zastupniki obedveh vladah.

Magjarski veleposjedniki.

Katastralno ravnateljstvo izkazalo je, da
vu Magjarskoj 3191 veleposjednik (veliki
gruntas). Najvekši veleposjednik je sama država
(orsag) sa 2.816.418 katastralnih mekot; med
privatniki najbogateši je veleposjednik knez
Nikola Esterházy sa 421.953 katast. mekot,
Princ Koburg poseduje 214.888, nadherceg
Albrecht 157.781, nadherceg Jožef, 56.939,
a catali kotrigi vladarskog doma skupa 86.912
mekotah. — Od grofovah najbogateši je po-
sjedom grof Ervin Schönborn sa 226.021
mekota. — Grof Tasilo Feštetió ima 185.541
mekotu, austro-magjarsko željezničko društvo
225.159, cirkveni fond 170.000 kat. mekot.
— Od biskupah najbogateši je rimo-katolički
biskup veliko varadinski sa 189.934 mekot,
a za njim taki sljedi grčko-katolički biskup
veliko-varadinski, sa 180.808 mekot, dočim
nadbiskup kaločki poseduje samo 28.702 me-
kote, a primas magjarski 98.000 mek. Naj-
bogateši kaptol je jegarski sa 91.702 mek.,
najbogateši varaš Debrecin sa 91.618, a za
njim Segedin sa 72.127 mekot. — Menje
od 50.000, a više od 30.000 ima 31, izmed
30.000 i 20.000 mekot 54, izmed 20.000 i
10.000 mek. 197, preko 5000 mekot 266,
prek 1000 mekot 1655, preko 750 mekot
981 veleposjednik.

Audijencija kod ruske carice.

Kad se je francezko poslanstvo (depu-
tacija) s admiralom Gervaisom na čelu
opraštalo od carice vdovice, prigul se je
admiral, da kušne carici rukn, — no ova
je zagrihla admiralu ter ga kušnula vu čelo
i gorko zaplakala. Spomenek na sjajne
kronštadske dane, kad je i car Aleksander
III još bil vu potpunjoj svojoj snagi, silno
se je dojmila carice ter ju svladala. Ostali

IV. Svi ostali.

Sada čemo druge krivce pogledati
I primiernu plaću, ka ih ide, dati.
Oni na sud pojdu, al se nek neboje,
Ništ nedobe drugo, nego svaki svoje.
Škucec novce čuva, žmulji vžepu ključe,
I sim tam po sobi, kakti koza duče.
Što puta on kušne krajcar, i pogladi,
Kad ga za van dati iz žepa izvadi.
Nemiloma gladan i žedjen zdihava,
Te u svoje novce uvijek zalukava.
Za poštenje takov nijedan nemara,
Jer na oči ves sviet i sam sebe vara.
Na skupcu izgleda i oprava smiešna,
Jer ej skoro svakom uzka ili tiesna.
Da sukno prišpara, na krojače mreči,
Kad mu jemlju mieru, kočti se i krči.
Niti blato s-čizem on si neotere,
Boječ se da kefom iste nepodere.
Takaj već krat dojde, da on bundu nosi
Vzimi i po lietu, vsaiegu i po rosi.

Služkinju i slugu, no to su ti ljudi
Osobite vrsti i šegave čudi.
Mialil bi si čoviek, da su to gospoda,
Tak da družba okolo gizdavo hoda.
Sad tko hoče imat od gospoje dara,
Mora se naklonit prije kod ključara.
Tko pak bi s-gosponom hotel govoriti,
On pri kuharici mora to zprošiti.

A gospa pak dekla, — O to sala nije
Jer ta svako jutro bogme kavu pije.
A kad na vulicu se odmaši iti,
Dragocienim blagom ona se nakiti.
S parazolom v ruki, dragi sdesne strani,
Ovako ju vidiš šetati se vani.
Ako pak joj dojde koji poskočneši,
Bolje na frk nego li je on prveši,
K njemu se pridruži, a prvešem fige
I šterfici stepe. — Eto opet brige! —
A kaj pak bi rekli — kak gosponi slugu?
U kavane hode i zabave druge.
Oni se svud šeću kakti gizdel'ni,
Dok nevlove srdce kojoj deklesini
S kojom tad pod ruku — (tak je sad već moda)
Kak pav po smetnjaku gizdav okol hoda —

Čizmar staru kožu na saru prišiva,
To je njegvo sredstvo, da bogataš biva.
Podplate na čizmah tak na tanko zlupie,
Da su i najdraže za osam dan šuplje. —
Krojač halju šiva potarbanim koncem,
A v-račun postavi, da je svila — norcem.
Sukno si dvostruko odmieriti daje,
Oč kojega polu drugomu prodaje.
Kolari iztešu preslabe kotače,
A filarke trše zločeste kolače.
Brijač prihodniku canjkom vrat obveže,
I dok brije bradu, vustnicu zareže.
Stričač na pol striže i dela šroke,
Za babice stare, z-ovčjih dlak baroke.

Vahtari, pijani gde god v kutu spiju,
Miesto da svu dužnost zvršuju te bdiju.
Tkalec predju smukne, platna prisvovjuje,
Kovač pijan već krat i konja zakuje.
Kučmar pako vino krsti prieko miere
I putnika mnogog habarski odere.
Mlinari si jemlju troveratne vagance,
Da si kolač speku i skušaju žgance.
Pekl — Oh taj pak nikad nezna kaj su šale,
Jer kruh pe e zločest i žemljice male.
Ah — al kaj mesari sada iz nas rade,
Ni jedan podpunu vagu nam nedade;
Sprivagom, zlim mesom, juhu nam pokvare,
A sa malim prstom na oči prevare.
Klobučar iz konjake dlake škriljač pravi,
Koj kupcu na skoro pobielu na glavi.
Stare pak popravlja i potlam ugladi,
Tak za baš zlu robu dobre novce vadi.
Bravar pak lokote svoje preporuča,
Koje svaki more odpreti bez ključa. —
Pintar črvojedno drévo šal kupuje,
Škojeg onda delan lagev prekapljuje:
Režke med dugami mora svak imeti,
Dar se samo lepo onak preko sveti.
Kaj bi dobra čoviek rekeli za lončare?
Kad im' roba alaba lahko se potare.
Blato priredjuju, po kem sim tam skaču,
Zkojeg onda lonci još novi premaču.
Za lončarskog meštra čul sem govoriti,
Da se najbolj smije, vgrabu kad prebiti,
Medjutim tu priču nieka baba stara,

ko trigi deputacije pali su na Koljéna i tep-
nulli: »Madame, mi se klanjamo Vašoj
boli!« Većina njih imala je suze u očih.

Papirnati penzi u prometu.

Na koncu ljeta 1894. bilo je glasom
izkaza kontrolne komisiije za orsački dug
vu prometu papirnatih forintača za
14,470,820 forinta, petah za 148,148.925
forintah, petdesetača za 145,691.650 fo-
rinta. Do konca ljeta 1894. povučeno je
iz prometa 43,413,040 komadah papirnatih
forintača.

Snég i zima;

Vu Parisu, 9. januara. Zadnjih danah
bésnila je silna anéžna, međava vu Sketskoj
Engleskoj severnoj Spanjolskoj i južnoje
Francezkoj, ter je zrokuvala velike kvare.
Predprošle noći zasipano je više selah na
Pirenejih. Vu jednom francoskom mestu
postradalo je 50 ljudi. Veksi déi hižah
srušil se je pod snéžnim terhom.

Kuliko zlata ima monarhija.

Bečke novine dale su na znaenje izkaz
o zalihu zlata, kaj ga ima vezda naša mo-
narhija. Austro-magjarska banka posjeduje
vsega skupa zalihé 181.80 milijun forinti,
austrijsanska vlada zalihu od 109.37 milijuna
forinti, a magjarska vlada zalihu od 65.82
milijuna forinti. Priračuna li se k tomu
zlatu, koje je vu kolanju ter stranjski zlatni
penzi, to iznosi čela zalihá zlata okruglu
svotu od 360 milijuna forinti. Poleg svega
toga ova zalihá još ni iz daleka nedotice,
da se vpeljaju plaćanja vu zlatu, ar vade
još neimaju niti toliko zlata, da bi mogle
odkupiti vse državne note, kam li da bi
banka bila pripravna za vse eventualnosti.
Denešnja zalihá komaj dotice, da se valuti
da nekakov stabilitet Vreme, gda se bude
vpeljalo plaćanje vu zlatu, još je daleko, ter
valja prvliž urediti i bankovno pitanje.

Dinamitna eksplozija vu Oršovi.

Dne 7. januara po poldan sbila se je
na dunavskom kanalu vu Oršovi strašna
eksplozija. Tam je delala posebna ladja
pri regulaciji Dunava, vu njezinoj blizini
plaval je čun nakladjen dinamitom. Jenkrat
vužgal se je dinamit ter je čun s težakom,

Morala je zmišlit na meštra lončara. —
Vušar nazred hodeć svoje vuža plete,
Iz hudnika dela nevaljane drete.
Te svi ki kupuju njegvu robu, vele,
Da ju raztrgnuti more isto tele.
Židov staru robu pod novu prodaje,
A za kupcem pošle frisku figu daje.
Sapunar iz stare mašće svieće pravi,
Koje kada gore ves se stol poplavi.
Stollar! — taj već lažih ima nego trešča.
Spreplatom, zlim díelom sve metne u klešča.
Stolce samo skeli kakti za igraču,
Ali si računá zato dobre pluća. —
I nožari prave nože mehke tupe,
Zato ipak trže nje za novce skupe.
Nit Legradski, kojim tobož dobar je glas,
Nisu nikaj boljši od drugih, nit za vlas.
Pivari! — no to su griedniki ti stari
Ki zvodom trguju, kak i licitari.
Sami remenari budu vriedni plaće,
Kad za sve te spletu omašne kerbače!

Em. Kollay.

koji je pasil na dinamit, prhnul vu zrak.
Na bliznoj ladji usmrćen je jeden kovač,
tri su težaki ranjeni težko a tri leško-
Eksplozija se je po svoj prilici sbila nepas.
Ijvestijum težaka, koji je vozil dinamit.
Zvun čuna potonula je i splav, na kojoj
je obližnja ladja imala svoj ugljen.

Izgoreli milijuni.

Vu sgradi austro-magjarske banke vu
Be. u zežgano pred poldan 20 milijunah
državnih banknotah po 10, 100 i 1000
ferinti, koje su tečajem vremena skvarjene
i povlečene iz prometa. Zvun toga zežgano
je vnoغو izplatenih couponah. Procedura
obavljena je vu posebnom prostoru vu piv-
nici. Bankvete bile su vse preljuknjane i
složene vu pakfeci. Dva su ih čovéka sla-
gala vu velike košare iz drota ter ih napo-
lugah porinuli vu razžarenu peć, gde su ih
tak duge okretali, dok su bile zežgane na
pepel.

Rezultat pariske svjetske izložbe ljeta 1889.

Stopram ovih dnevvov zaklj učeni su
definitivno računí pariske svjetske izložbe
od ljeta 1889. Izložba imala je vu vsemu
prihoda 50.002.798, rashoda 48,949.948 i
čistog viška 1,052.850 franakah. Vu pri-
hodu iskazan je prin s države i grada Pariza

Novi minister predsjednik.

Barun Desider Báuffy, komu je bilo
povjereno da sastavi novi magjarski mi-
nisterium, rodjen je vu Kološvaru ljeta
1843. 28. oktobra, star je anda 52 ljeta.
Vučil je vu Berlinu i Leipzigu i postal
ljeta 1875. velikim županom (főispán) var-
megijske solnok-dubočke, a kesne e i bist-
ricko-našodské. Vu tom je svojstvu ostal
16 ljet ter je razvijal veliku energiju, kaj
ga je ljeta 1892. preporučile kakti nasljed-
nika Zéchy Tomaša. Od ljeta 1875. do
1891j bil je Báuffy notarju magnatske hiže,
za tim jepostal prezeš orsačkoga spravišća,
a vezda pred osmomi dnevi za »minister
prezeša.«

Delo londonskog pošanskog ureda e božiču.

O tom izvanrednom delu izišlo je slje-
deće izvešće. Bilo je preko 5000 pomoćnih
osobah namešćeno, da se svlada posel na
pošti vu božičnem tjeđnu. Pokenдох broj
redovitih pošarskih činovnikah (službenikov)
vu Londonu iznosi 21.000. to je ovoga
tjedna poslovalo 26 000 osobah Na glavnoj
pošti bilo je 4000 osobah obavljeno stim,
da sortira liste. Listov je stiglo 31 milijun
više nego vu navadno vreme. Broj listovah
za inozemstvo bil je kolosalan (velika vno-
žina); tak ih je predano za Seelandiju
188.000, za Australiju 630.000, za Ameriku
700.000. Zvun toga trebalo je bilzu 1
milijun paketov odpraviti. — 56.000 listov
nije se moglo dostaviti, zaradi krive adrese

Prihod austrijskih željeznica ljeta 1894.

Gljedećih pet privatnih velikih željezni-
bah austrijskih imalo je minule godine ova
kov prihod (dohodek): Državna željeznica
26,340.171 forint. Južna željeznica 43,469.659
forint. Severna željeznica 38,776.677 forint.
Sev. zah. željeznica 9,936.580 forint. Po-
labska željeznica 6,449.420 forint.

Zaradi toga očekuje se za ovu godinu
dividenda pri orsačkih željeznica sa 32
32 for., kod južne željeznice 4 forinta, (a
ako bude po državi odkupljena 10 for.),
kod severne željeznice 145 for., kod severne-
zahodno željeznice 10 forinti, i kod polabske
željeznice 11 for. 50 kr.

Nekaj sa kratak čas.

Zadibavanje muškara.

O te žene! Nigdar im nemreš vgoditi.
Ako li ide čovek vu krčmu, odmah
veli: »Oh ta nesreća od muža! Navék me
pusti samu domaj, a on se prez brige klatari
okolo.«

Ako sedi čovek domaj, onda mrmlija nepre-
stance: »Do vraga takvo šiviljenje. Vzela sam
staru babu na mesto muža, nije moguće da
bi se potegnuo iz hiže i podnesel liter vina.«

Ako proti hrani kaj prigovoriš, eto ti
suzah eto ti žalosti. Taki ti plaćno veli:
»Takvomu posloknjencu nije moguće vgoditi,
idi rajši vu krčmu, a negrist mi života.«

Ako ideš vu krčmu, onda jaj, i pomagaj,
onda je muž neobtesanec, razsipnik i Bog zna,
kaj još.

Ako se briniš va odhranjenje dece, pak
si onda nasel. Žena taki pridodene i pod-
smehom: »Nu ti buš im pak omastil pamet.
Razvuzdanost dece pokazuje, da su vu tvojoj
školi.«

Ako se pak nebriniš za usgoj dece, onda
veli: »Nije čudo, da su deca tak razvuzdana
i razkalašena. Pustiš svakomu da déla kaj
hoće.«

Ako je čovek opet ljubomoren, onda
žena veli: »Samo me zlostavljaj, — ja ti
bum pobégla.«

Ako opet nije ljubomoren, onda mora
vsaki čas poslušati: »No je, — i stvojom
ljubavjum već je zdavnja kraj i koneč. Niti
je bi o treba se ženiti.«

Zato prav svet veli: »Gdo bi ženi
vgodil, on se nije rodile.«

Obećanje.

Muž: »Reći mi, draga Katica, jeli me
hoćeš ljubiti i onda, kad me više nebude?«

Žena: »Onda stopram i ter kak!«

Aha!

A: »Vi navék velite, da mrzite žené,
a denes sam Vas videl sdvemi mladimi ženi.«

B: »Je, ali to nesu bile žene, nego —
dvojke!«

Prizual.

Jošek: »Draga mamika. Ti moraš dati
moje hlače bolje izprašiti, gospon navučitelj
navék onda kise od velikoga práha, kad me
bije.«

Prirediliv

Glád Ferencz

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni urednik

GLÁD FERENCZ

LOTERIJA Grad 12-ga januara 1895
26 25 13 43 36

Gabona arak. — Cena ritka

1 m. mázsa.	1 m. cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.75	—
Zab	Zob	5.50	—
Rozs	Hrč	4.80	—
Kukoricza ó	Kurúza btari		
uj	novi	6.29	—
Árpá	Ječmen	5	—
Fehér búb uj	Grah beli	7.	—
Sárga	zuti	6.	—
Vegyés	změšan	5.	—
Lenmag	Leu	10.	—
Bükköny	Grahorka	6.	—

* E rovat alatt közlőtekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 85 krig méterenkint — japáni chinai sat. a legujabb mintázzal és színekben. u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázottakat damasztolt sat. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín mintázzal sat. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájca címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

5889 tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak, Szklepica Mihály végrehajtást szenvedett elleni 55 frt 19 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírósa területén levő podtureni 721. tkv. 17 h. sz. a. ingatlanból Szklepica Mihály podtureni lakost illető 2/8 része 209 frt becsértékben, a podtureni 728. tkv. 582 h. sz. a. ingatlan egészben 60 frt; a podtureni 1060 tkv. 1051 h. sz. a. ingatlan egészben 69 frt; a podtureni 728 tkv. 1508 h. sz. a. ingatlan egészben 106 frt; a podtureni 1010 tkv. 657 h. sz. a. ingatlan egészben 144 frt becsértékben és ezekből az 582. 1508 és 657 h. sz. a. a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében — az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok

az 1895. évi február hó 6-án d. e. 10 órakor.

a podtureni köz-égbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósa, mint tkvi. hatóság.

Csáktornyán, 1894. évi nov. hó 28-án.

658

5880 1894. tk

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt, öz. Vataák Miksaúé szül. Zagurszki Amália végrehajthatónak, Gollub Tamás végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbírósa) területén levő IV. hegykerületi 778 hrsz. a. in-

gatlantól Gollub Tamást illető fele része 322 frt 50 kr. kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1895. évi február hó 5-ik napján d. e. 10 órakor

a IV. hegykerületi köz-égbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság. 650 1—1

Csáktornyán, 1894. november 27-én.

TINGT. CAPSICI COMP.

A TINGT. CAPSICI COMP.

(HORGONY-PAIN-EXPELLER)

Kiszen Horgony-Pain-Expeller néven is ismert, igazán népszerű hárszer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító be-
őrződésnek fenyvesen bebizonyított készítmény, országi, tagozatánál sít. né. A föld összes országában nagy elterjedést és bizalommal kö-
vetkezében minden oldalról oly elismertéssel, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

kimagasló állást a fájdalomcsillapító bedörzsölések között diadal-
masan megterítve, különféle felhajtás és utánzókat dacolva; ez hi-
zozóra a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól
meg tudja különböztetni a jók a rossztól.

Hogy értéketlen utazást ne kapjunk, bevételek alkalmával véd-
jegyzeteket, a vértés horgonyra figyelendő és minden ügy ezen jegy-
delki, mint nem valódi vértészetés. A gyógyszerértékben kap-
ható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krnyi árban üvegekben; Buda-
pesten **Török József** gyógyszerésznél.

Bichter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiaiban.

Hirdetmény.

Zalavármegye m. kir. pénzügyigazgatóságának 811/II-b 1895 sz. a. kelt körrendelete folytán Csáktornya város előjárósága köz-
tudomásul adja, hogy jövőre mindennemű adópénzek melyek a
városi pénztárba fizetendők érvényesen

egyedül a városi pénztárak: DRÁK JÓZSEF kezére fizethetők.

A városi pénztár adópénzek elfogadására nyitva áll és pedig:

- a) állami adók befizetésére **hétfőn, csütörtökön és szombaton d. e. 9-12. d. u. 3-5** óráig;
- b) törvényhatósági és községi adók, illetve pótdadók befizetésére pedig naponként a rendes hivatalos órák alatt,

Kelt Csáktornyán, 1895. évi január hó 17-én.

Előjáróság.

654 1—1

148 sz. kz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott főszolgabírósa részéről közhírré tétetik, hogy a mura-szerdahelyi körorvos állásáról lemondván, ezen állás betöltésére nézve **1895. évi február hó 14-ik** napja tüzetik ki.

A körorvosi illetmény **300 frtra** tétetik, a körutja külön loszen megállapítva.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állásért folyamodni akarnak, kérvényüket folyó évi február hó **10-ig** alulírott főszolgabírónál bemutatassák.

Csáktornyán, 1895. évi január 9-én.

Wrantsits,
főszolgabíró.

652 1—1

A csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat

t. cz. részvényesei 1895. évi február hó 14-én délután 3 órakor Csáktornyan, a társulat saját házában tartandó

XXIII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívtnak.

A tanácskozás tárgyaitnak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatala és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetkezeti állományról.
- f) Az igazgató aligazgató, 5 igazgatósági tag és a felügyelőbizottság megválasztása.
- g) Löbl Jakab volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Netáni indítványok.

Csáktornyan, 1895. január hó 5-én.

Az igazgatóság.

42. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1895. évi február hó 11-én az intézet pénztárába letétessek.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők

667 2-3.

A Csáktornyan székelő

muraközi takarékpénztár részvény-társaság

1895. évi február hó 9-én délután 3 órakor saját helyiségében

XIV. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghívtnak.

N A P I R E N D:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Zár számla beterjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása*)
5. Az aligazgató és felügyelő-bizottság fizetésének felemelése iránti igazgatósági javaslat.
6. Netáni indítványok.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és a részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessek.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, i. e. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtsaék

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

646 2-3

Szerkesztővel érintkezni lehet minden nap 11 és 12 óra között — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlétterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetők még előfizetnek:

Budapest: Goldberger A. V. és
Kokcsin B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppolich A.,
Dauho G. L. és társai és Herndl
Brünnben: Stern M.

Nyitlétter példosra 10 br.

MAGYAR és DORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A „Muraköz” szerkesztőjéhez.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Köszönettel, hogy a magyar nyelvben jeleskedő muraközi és vendéki tanítók és növendékek 1893-94 tanévre esedékes, most már kilenczedik megjutalmazásáról szóló elszámolásomat becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

Ezen kilenczedik megjutalmazásra a következő összegek állottak rendelkezésemre

1. Zalavármegye törvényhatóságának adománya 300 frt
2. Zalavármegye nemesi pénztára választmányának adománya 120 frt
3. Dr. Mandel Pál ur adománya 1894-re 200 frt
4. Dr. Vizlendvay J ur adománya 8 »
5. Tóth István ur adománya 5 »
6. Az időközi kamat 8 »

Összesen: 641 frt

A) Zalavármegye törvényhatóságának adományából megjutalmaztattak:

- Balog Ferencz második hegykerületi áll. isk. tanító 30 frt
Danitz Sándor stridói áll. isk. tan. 30 »
Herbolyi Alajos királylakai áll. isk. tanító 30 frt
Hoffmann Lőrincz rácz-kanizsai áll.

- isk. tanító 30 frt
Horváth Gyula stridói áll. isk. igazg. 40 »
Jeney Gusztav csáktornyai közs. isk. igazgató 40 frt
Tóth Sándor perlaki áll. isk. igazg. 40 »
Az összes muraközi hegyvidéki áll. iskolák növendékeinek 60 »

Összesen: 300 frt

B) Zalavármegye nemesi pénztára választmányának 120 frt adományából megjutalmaztattak:

- Csizmadia Károly dráva egyházi rk. tanító 30 frt
Gönczi Ferencz zrinyifalvai áll. isk. tanító 30 frt
Márkus Sándor molnárii áll. isk. tanító 30 frt
Veres János bisztricei rk. isk. tanító 30 frt

Összesen: 120 frt

C) Dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő urnak, — választókerülete magyar nyelvben kitűnő tanítóinak és növendékeinek adott jutalma, a következőkép osztott ki:

- Kaczun Ignác m.-szerdahelyi közs. isk. tanító 30 frt
Majhen Ferencz mura-szentmártoni rk. kántortanító 30 frt
Murkovics János alsó lendvai rk. kántortanító 30 frt

- Az alsó lendvai polg. és rk. iskola növendékei 40 frt
Beliczai rk. iskola növendékei 10 »
Bottornyai rk. iskola növendékei 10 »
Dekanoveczy rk. iskola növendékei 12 »
Domasineczy rk. iskola növendékei 12 »
Mura szerdahelyi közs. iskola növendékei 12 frt
Mura szentmártoni rk. iskola növendékei 14 frt

Összesen: 200 frt

D) Dr. Vizlendvay Ferencz ur adományát és az időszaki kamatot kapták a perlaki állami elemi iskola és a kisedővoda növendékei 16 frt.

E) Tóth István ur adományát kapták a vizsgabeli tünepélyes kiostás alkalmából, a stridói állami iskola növendékei 5 frt.

Tehát

- A) alatt — 300 frt
B) alatt — 120 »
C) alatt — 200 »
D) alatt — 16 »
E) alatt — 5 »

Összesen: 641 frt

Vagyis ezen kilenczedik megjutalmazást alkalmából kiosztatott összesen hatszáznegyvenegy forint.

Végül megemlítem, hogy a „Muraköz” 1886. évi 43, 1888. évi 8, 1889. évi 7, 1890. évi 4 és 5, 1891. évi 7 és 18, 1892.

A „Muraköz” tározója.

Egy aranymosó cigány története.

Írta: Lukács Béla.

Egy kis bevezetés. Talán ismeretes is olvasóink előtt, hogy Baross munkatársát és hivatalában utódját a zsurnalisztikától hódította el az államkormányzás. Hogy Lukács Béla nem csak kiváló publicista, de biztató jövőt ígérő belletrista volt, ha a novelláknak marad, annak jelenléte tanúsága e szép elbeszélés, melynek első részét most mutatjuk be olvasóinknak.

Olyan vadvidék ez, hogy elszorul az ember lelke. Ha az istennyila rettentő kedvében leltne, nem volna hely hová elmenekülni. Ha a sziklahegyek szakadásából megáradt folyamok alá tudulának reád, ki az elzárt völgyben vagy, menthetetlenül elöntene az áramlat. Nincs menekülés, sehol sehova.

Az égbolt ugyan hatalmas, óriási oszlopokon nyugszik, de hátha e merész oszlopok valamelyike megmozog s reánk szakad a boltozat, mely fölött nyugszik. Hátha valamelyik hegy megmozdul és az oszlop szolgálatát — kedvet kap egy kis kirándulást tenni — megindul lefelé a kis völgyből, de a hol mi állunk s a honnan nincs szabadulás. De ne féljünk, ne rettegjünk. Tiszta, felhőtlen az ég s a nap barátságossá, kedvessé teszi a lakatlan vidéket. Forrón, nagyon forrón süt a nap, ha már el nem mult, úgy bizonyosan most is a

kanikula. Kedves vendég volna egy kis szellő, de a völgy magas hegyek által van határolva, melyek útját állják a légrohamnak.

A kis völgyet patak szeli át, szeszélyesen kanyarodva egyik hegy tövéből a másikhoz. — Néhol nagy szikladarabok állják útját, de a kis pataknak van esze, hogy megkerülje azokat s bár lassabban, de mégis tovább halad. E patak aligha mindig ilyen szelíd, legalább azok a nagy szikladarabok, melyekkel tele van medre s az iszapos mosadékkal telerakott völgy, azt engedik sejtelnünk, hogy tud ő néha rakozástlankodni is. — Rongyos, elperzselte bőrt cigány ül a patak mellett, a hol legiszaposabb a partja. Előtte görbe asztal áll, azon egy elavult pokróczdarab, a cigány reá szór néhány lapát iszapot s a porondot s aztán lemosza ismét a pokróczot néhány dézsa vízzel, így megy ez már reggel óta. Aranyat mos. Mások a föld belsejében keresik, ő jobban szereti csak itt a napvilágon. A patak aranytartalmu vidékről jön, sok olyan viz egyesül benne mely egyenesen a bányákból fakad, vagy zúdákat hajt. S az ilyen viz mindég hoz magával néhány szem aranyat. De még felhőszakadások vizáradás sok alkalmával sok szem aranyat lehordanak a megdagadt hegyi rohamok az aranytartalmu hegyekről. S a cigánynak, ez is jó. Mégel belőle napról-napra.

Csodálatos, hogy semmi sem bírta lekötöni ezt a fajt, csak az arany. Többi társa vándorol még most is; hazájok széles e világ, egész vagyonnak a sátor, vallásuk ugyanaz, melyet a falu követ, a hol időnként letelepednek. Az országos hatalom és valamennyi kormány status bölcsessége hajótörést szenvedett e faj letelepítésénél. De a mi az államférfiaknak nem sikerült, azt végrehajtá az arany vonzó ereje s míg a nagy rész máig

sem nyult hozzá ama kincshez, melyet a nyugotti polgárosodás az állandó letelepedés által nyújtott, hanem megtartotta a vándorbolját és sátrát s megmaradt a megvetett, hazátlan számkivetelt, a társadalomból szabad mint a vándornép, melyet semmi sem köt egy helyhez, — a másik kódot a föld vonzó hatalmának s állandó lakhelyre vonult.

Az aranymosó cigánynak van hazája, állandó lakhelye, vallása, melyeket nem változtat mint köpönyegét. Ez különbözteti meg őt bolyongó fajtájának más osztályosaitól.

Ott ül még mindig aranymosó asztala előtt a vén dáde. Szellős ugyan a ruhája, nem is fárasztó a munkája, azért mégis csak úgy liheg s izzad a forró sugarak miatt. Furcsa, gondolja magában a dáde, még ilyen melegben sohasem süttött a nap, aligha meg nem bomlik az idő.

De munkáját mégsem akarja félben hagyni. Fogja magát, belemertül a közeli patakba s visszautul a helyére, az asztal mellé.

— Most süs nap! — mondja ezinismussal a cigány — van dolgod míg megszárihatasz! S némileg is frissülve folytatja munkáját. Egyik lapát földet a másik után szórta a pokróczzal leterített asztalra, de a nap sugara folyton tikasztóbbá váltak s a cigány már sülni érezte bőrt a kiálhatatlan hőségben. Szőnéstti s az egész égboltnak egészen más képe volt mint előbb. A kisebb átlátszó felhőket csakhamar nagyok s sűrűk követték. A fenyőmadár sikoltva repült be a fenyvesek mélyébe. A nap elborult s mindenki tudja, hogy az ilyen rekedt hőség még kiálhatatlanabb. Éles szősszés ömlött be a hegyszakadásokon és szorosokon át. Ez a viharnek előjele. A fenyvesek sudarai eddig oly csöndes felzúgást kepeztek, mint a tengernek sötétzöld siva

évi 7, 1893. évi 7 és 1893 évi 40 s 1894. évi mai számában foglalt elszámolásainak értelmében, tehát összesen kilencz alkalomból kiosztatott, társadalmi uton begyűlt adományokból — ötezer száz negyvennyolcz forint és hetven krajczár.

A megfelelő okmányokat becsatolva, vagyok

Zala-Egerszegen, 1895. január hó 17.

Hazafiú üdvözzel

Dr. Ruzsicska Kálmán,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság január havi ülését Svaetics Benő főispán ur elnöklése alatt i. hó 15-én tartotta.

Az alispáni jelentés felolvastatván és helyeslőleg tudomásul vétetvén, az egyes bizottságok alakítottak újból, vagy egészítették ki következőképen:

Gyámi felelősségi küldöttség tagjai: Csertán Károly alispán, Gózon László főjegyző, Csesznák Sándor árvászeki elnök, Árvay Lajos m. t. főügyész — hivatalból; Eperjessy Sándor, Skublics Jenő, Skublics István a közigazgatási bizottság részéről választva, Skublics Gyula, dr. Gyömörey Vincze, Bogyay Máté főispánilag kinevezve.

Fegyelmi választmány tagjai Skublics Gyula, Eperjessy Sándor, Hácsky Kálmán, Gernya László, dr. Ruzsicska Kálmán, Lányi Kálmán.

Erdészeti albizottság tagjai: Csertán Károly alispán elnöklése alatt: Hácsky Kálmán, Skublics István.

As erdei kihágási másodfoku bíróság tagjai Skublics István, Skublics Jenő, Hácsky Kálmán, Farkas József, Koller István, dr. Gyömörey Vincze, Bogyay Máté, dr. Vizlendvay József.

A pótdadó egyénenkénti kivételése tárgyában beérkezett felezóllamlások elbírálására hivatott bizottság tagjai: Eperjessy Sándor, dr. Gyömörey Vincze, Skublics István, dr. Vizlendvay József.

A n. kanissai és z. egerszegi közlőrházaknak 6 6 elmebeteg befogadása végett kibővítése tárgyában mindkét intézet bizottsága megkeresetetett.

A letenyei hidvám ügyében beérkezett kérvény teljesen felszereltetvén, a közigazgatási bizottság asszal terjeszti fel a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a vámszedési jog megadását közigazgatási szempontból nem véleményezi. De ha a ministerium az engedélyt mégis megadná, úgy kéri, miszerint, azokon kívül, akik a törvény határozmányai szerint a vámfizetés kötelezettsége alól fel vannak mentve, még azon zalamegyei muraközi lakosok is mentessenek fel, akiknek a letenyei határban szőlő, vagy földbirtokaik vannak.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint ezen időszakban érkezett a miniszternek a tandíj alól felmentett szegény tanulók ingyenes tankönyvekkel ellátására vonatkozó rendelete. — A Dombóron felállítani kért állami iskola ügyében az összes föltételek és műszaki okmányok felterjesztettek. — A Mura-Csányban felállítani kért állami iskola adatai a megkivánt pótlás után azonnal felterjesztettek. — Résztvett a csáktornyai állami tanítóképzőnél megtartott póttanoképző vizsgálaton és az igazgatótanács ülésén. — Dráva-Vásárhelyen megtekintette az állandó gyermek-menedékház helyiségeit; ugyan-csak a pályázatnak haladéktalan kiírása iránt a helyszínen intézkedett. — Alsó-Lendván megtárgyalta az iskolaszékekkel a polgári fiúiskola államosításával összefüggő további intézkedéseket; a város járulmányát már befizette s az áttelekkönyvezés már megtörtént s az építkezésnek még e tavaszon megindítása tárgyában a felterjesztést megtette. — Mura-Szent-Kereszten az ott felállítani tervezett állami iskola helyiségeinek felbecalése és méretei érdemében tartott helyszíni tárgyalást.

Kir. tanfelügyelőnek jelentése a magyar nyelvben jeleskedő muraközi és vendvidéki tanítók és növendékek kilenczedik megjutalmazásáról a megfelelő számadás bemutatása mellett tudomásul vétetett.

tükre. De a mint beléjük kapott a szakadásokon betörő szél, hullámzásba jöttek a fenyvesek, mint a tenger, mikor fölkorhócsolja a vihar. Olyan felséges látványt nyújtott ez a tenger!...

Legalább megsájnán az a csudar meleg, gondolta magában a dadé. Mintha a közelgő eső nem sok bajt okozhatna neki, föl sem vette azt, hanem ott ült tovább a szék mellett.

A vihar közelebb jött. A szél süvöltött és zúgott. Sivított a szakadásokban, bömbölt a barlangokban, sirt midőn a sziklába ütközött és dörgött mint a lavina, mikor a fenyőágarakon átörtetett a völgy egyik széléitől a másikhoz. — A hatalmas fenyők mint gyöngye vessző-ágak hajlongtak a dühös szélrohamok alatt s a felhők e nagy léghuzam folytán a legszegényesebben kavargtak össze-vissza, percz alatt elborult a látóhatár, de egy percz múlva volt s a szél lyukat furt magának a felhőboltozaton, a melyet mint aranyozott töltészen öszönltek be a nap-sugarak. Sajátságos játékot űzött a fellegekkel egymáshoz csapva őket, az egyiket sebesesen hajtott, aztán hirtelen visszafordította, egy pillanat alatt nem volt nyoma.

Ime ismét hoz egy terhes felhőt, villámosságával ragadja magával, a felhő szakadozik utjában mindenütt, hogy egy darabot maga után. Egyszerre még nagyobb szélroham kapja meg, magával sodorja ellenállhatatlanul és folytonosan közelebb hozza a hegyekhez. Ha ebben az irányban rohan tovább, okvetlenül a fenyves kiálló csúcsaihoz csapódik.

Vakító villámlás tölti be a kis völgyet. Ez követi egy irtózatató dörgés borzasztó moraj kíséretében. A légtör villámossága egyesül a föld villámosságával...

A terhes megrakott felhő megszakad... Csatornaként ömlik a zápor. Az idegrázkódtató rázkódtatás és dörgés felkölí a cigányt asztalától, látta a távolban a megszakadt és lezuhánó felhőt, érezte avastag csöppeket, melyet már hozzá is elhordott a szél; meggyőződött, hogy az aranymosást nem folytathatja tovább, asztalát ott hagyva, összehajtá a fővényből kimosott arany-szemeket tartalmazó pokrócot s megindult a cigány kunyhója felé. Kunyhója épen a tövében feküdt ama hegynek, mely fölött megszakadt a nehéz felhő. Siettet, meggyorogtá lépteit, hogy addig kunyhójához érhesse, a míg a havasj patakok megáradnak, mert ha ezek rohanó folyókká dagadnak, nehezen érhetne haza.

Volt is oka sietni. Hiszen a zápor nem is hull többé csöppekben, hanem mintha csatornából ömlenék. — A hegyoldalakon már egész patakok, egész folyamok ömölnek alá. Lábai alatt meglágyult a föld, alig birt lépésről lépésre kapaszkodni az üvényen. A dördés és villámlás megszakadatlan volt. A természet szellemei rettenetes kedvükben lehettek, hogy így romboltak.

Mindenütt patakok, folyamok gyűltek a szakadatlanul eső sáporból. A völgy medre pedig már tengerhez hasonlított, — csupa egy víz volt már az egyik hegy tövéitől a másikhoz. De a cigány mászott, csuszott lépésről-lépésre; az is eszébe jutott, hogy a nagy vízáradás még kunyhóját is fenyegetheti talán... s e gondolat még nagyobb erőfeszítésre kényszeríté. Tovább haladása nagyon, de nagyon meg volt nehezítve. A patakok egész folyamokká nőttek. Néhol az egész hegyoldal nem volt más mint egy irtóztató sebes-séggel és morajjal legördülő vízroham. — Ilyen helyeken kellett a cigánynak átvergődnie. S valóban bámulatos szívósággal győzte le az akadá-

A gazda téli teendőiről.

— A gazdálkodással foglalkozók figyelmébe, —

Nulla dies sine linea, azaz tárgyunkra vonatkozólag, egy nap se teljék le gazdaságunkban munka nélkül. Azért hogy a természet alussza álmait, az ember ne aludjék a tél két irányban igényli a gazda munkáját.

Megadni, azaz rótolni a földnek az elvesztett táperőt és fontos teendőink vannak az állataink gondozására is. Okos gazdátélen leltárt és mezőgazdasági mérlegét rendezzi, mert egy racionalis gazdálkodónak pontosan vezetett számadásból kell tudni hogyan áll.

Talán kétségtelenül legfontosabb teendő a trágyázás eszközlése. — Ha csak immel-ammal folytatjuk azt, könnyen megeshetik, hogy azon esetben, ha az idő hirtelen meglágyul, trágyánk egy része benyúrked a nyauaudvarunkon, mi kétszeres kárral jár. Első kár ez, hogy azt csak egy év múlva értékesíthetjük, másodsor a hosszú állás után a trágya tápereje csökken. A trágyát sohasem rakjuk kupaczkba, mert így egyenletes trágyázás nem ehető soha; azonnal teregezzük el a trágyát. A mennyiség tekintetében az az elv, a helyes vékonyabban trágyázni és nagyobb területet behordani. Ha vastagon trágyázunk, kedvező időjárásban megdül a gabonánk, szárazság esetén pedig kiszül. A szakértők általánosan követelt elve az, az összes kultivált területnek 10% át megtrágyázni. Tíz aratás egy trágyázás, hosszú időnek látszik. Egyébként ezt mindég a talajminőség fogja megszabni; bizonyos számokkal kifejezett határvonalat megszabni lehetetlen, mert végtére is a trágyázás nincs szakácskönyvben előírva, a hol minden szörnek megvan a maga mértéke.

A második fontos munka, állataink ápolása. Talán kezd már gazdálkodásunk annyira okszerűvé alakulni, hogy ne nevesse ki még a járatlan gazdálkodó, midőn az állatok teletetéséről ivszámra menő tanácsokat olvas.

Rendszer kell a takarmányok fogyasztásánál, nem pedig az az avult régi elv,

lyokat. Szikláról sziklára, gyökérről-gyökérre, ágról-ágra kapaszkodott. Az egyik patakon átázott, a másikon, melynek dühörgése jelző, hogy nagy köveket is görget le magával a mélységbe, a vízbehajló ágak segítségével kapaszkodott át. — Bámulatos küzdelmet folytatott ez ember az elemekkel. Egy mély szakadáshoz érkezett. Csörömpölve hullott abba alá szikláról-sziklára a vízroham, piszkos parát csapva föl vele a levegőbe. Egy-egy tiszta tó volt, teledobva levágott fenyőkkel. Az ezredéves fákat mint szalmaszálat emelte izmos hátára, a megdagadt folyam vitte, ragadta magával tovább, le a mélységbe. A recacsenés, csörömpölés, zuhanás és dühörgés rémületesen zűrzavaros morajt vert föl a vihar tombolása közepett. Még némulva, félénken állt meg e borzasztó akadály előtt a cigány.

E szakadason túl, látszott már az ő kunyhója a másik hegy aljában, de embernek lehetlenség volt odajutni, még a szárnyaat is lekapta volna a kérielhetetlen vihar. A cigány megállva a szakadás szélén azon törte a fejét, hogy küzdhetné le ezt az akadályt is? Hirtelen egy borzasztó látvány ragadta meg figyelmét. — A hegy, melynek tövében az ő kunyhója épült, megindult és folytonosan a völgy felé szállt alá. A borzasztó felhőszakadás meglágyítá az agyagot, a sok hegyi folyam, vízmosás és szakadás mingigatá alapjában s most az egész hegytömeg a mélység alá csúszott. A fauszató csatornán utat tört magának és terhével együtt a kunyhó felé rontott. Néhány pillanat múlva a cigány kunyhójának semmi nyoma sem volt. Csupa iszaptenger volt a helyén és e sártenger fölcsínén ezredéves fenyők és őriási fák usztak.

(Folyt. és vége köv.)

addig etetni egyik egyik takarmány felét, még benne tart. Ez igen helytelen dolog, mert minden más-más takarmányban, más és más és más a táperő és ha az ember megkívánja a táplálkozásban a változatos-
ságot, bizonynyal megkívánja az állat is. A természet gondoskodott erről, a legelő változatos tápszereket nyújt, nyújtson télen által a gazda is.

A természetnek ezt az újmutatását megértik gazdáink, mert szecskavágóval többféle tápszert aprítanak össze, normalis tápanyaghoz jut ezáltal és azt fűlesztve használja. Az itatásnál fő a tisztaság, a ki a piszkos vályuból itat, annak az állatgondosásról fogalma sincs.

Ugyancsak télen át állataink napjában kétszer a vakarást és kefélést is igénylik. A bőr ápolásának hígenkus fontossága immár kétségtelen. Az állatok türik a vakarást, mert ösztöntük sugja, hogy ez javukra válik, a mely állat nem türi, annak a jele, hogy nem szoktatták rá soha. Télen tisztogatásuk gazdasági eszközeinket, hozassuk rendbe kerítéstünket, szállókaróinkat, istálló, ház és gazdasági épületeink padlásait, takarításuk és ne engedjük gazdasági belsőségünkön felolvadni a havat és alámosatni gazdasági épületeinket. Astán a háziipart fejlesszük és tiszák, osirok, sás, káka, kötés és fonás mellett tartassuk azt is gazdasági feladatnak, hogy cselédeink néha-néha télen át szellemi táplálékhoz jussanak.

Különfélék.

Dr. Wlassits Gyula minister e hó 25 én a képviselőház minden oldalán osztatlan tetszéssel és rokonszenvvel fogadott beszédben mondotta el közoktatástügyi miniszteri programját. A minister, akinek aig volt néhány nap ideje arra, hogy a budgettet áttanulmányozza, beszédében a legnagyobb részletességgel nyilatkozott tárczájának minden kérdéséről. A minister beszéde végén viharos tetszésnyilatkozatok hangzottak fel minden oldalról sokan siettek a ministerhez, hogy gratuláljanak neki első debutjének szép sikeréhez.

Dr. Wlassits Gyula vallás- és közoktatástügyi ministert a tegnap délután Csáktornyan megtartott értekezleten, óriási választóközönség általános lelkesedéssel képviselőjelöltjének kiáltotta ki. A választás legkésőbb két hét múlva meglesz, amikor sok és sok ezer muraközi fogja áldani a végzetet, hogy Wlassits minister képviseli választókerületünket!

Csáktornya város képviselőtestülete e hó 28-án gyűlést tartott melyen, elsősorban felolvastattott dr. Wlassits Gyula orsz. képviselőnknek, a város közönségéhez intézett megleghangu levele, melyben köszönetét nyilvánítja vallás- és közoktatástügyi miniszterre történt kineveztetése alkalmával a város tanácsa által hozzá intézett üdvözlő sorokért. — A honvédelmi ministerium által a Csáktornyan felállítandó lovas-kaszárnya módosított terve helybenhagyatván, az ügy jelentésével végett az építészeti bizottságnak adatolt ki

Szói kinevezés. Ő felsége a király dr. Grün Gyula zalaegerszegi kir. törvényszéki jegyzőt, a tapolczai kir. járásbiróságához albiróvá nevezte ki

Muraközi-Tiszt-Önsegélyző-Szövetkezet f. hó 20-án tartotta meg Alszegeh Alajos elnöklete alatt, rendes évi közgyűlést, mely

alkalommal a 3.ik ciklust is megalakították. Jelen volt 198 üzletész képviselőleiben 15 tag — A jegyzőkönyv hitelesítői Felmér Albert és Pühr Mátyás. Az elnöki jelentés tudomásul vétetik. — A tiszta jövedelem a zárszámadások szerint 79 frt 67 kr., mely a tagok osztalékul elkönyveltetik. A felügyelő bizottságnak s az igazgatóságnak a fölmentvényt megadják. Az újabb alakulás 84 taggal, 600 üzletészszel kimondatik. — A fölügyelőbizottságba bevasztatnak: Jeney Gusztáv, Pálya Mihály és Thorday János. Új igazgatósági tanácsosnak Macskásy Sándort választják meg. Mencsey Károly indítványára kimondja a közgyűlés, hogy a fizető osztályval kapcsolatosan, fogyasztási osztályt létesít, egyelőre cukorra s kávéra s ennek vezetésével az igazgatóságot bizza meg. Felmér indítványára az igazgatóságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak.

Csáktornyai szőlő-egyesület f. hó 20-án tartotta meg évi záró közgyűlését. A közgyűlésen a tagok szép számmal voltak képviselve. Jelen volt 72 tag. Az ülés kezdetén felolvastattott az egyesületnek a lefolyt évi működéséről szóló elnöki jelentés, mit a közgyűlés tudomásul vett. A jegyzőkönyvnek hitelesítésével megbizattak Macskási Sándor és Premecz Miklós. Előterjesztett a jövő 1895. évre szóló költségvetés, mely szerint a jövő évben várható pénztár maradvány 847 frt 84 krban irányoztatik elő. — Elnök egy tervezetet terjeszt a közgyűlés elé, mely szerint a város végétől a temetőig befásított gyalogjáró készítették. A közgyűlés a tervezetet általános helyesléssel fogadta s kivitelével a választmányt bizza meg. Elnök ajánlja a Wagner-féle teleknek megvételét, mely telek most 4500 frtért megkapható volna. A kérdés szavazat alá bocsájtattott; a megvétel mellett szavazott 25 tag s ellene 42 tag s így az említett telek nem fog megvételni. — Dr. Schwarz Albert pénztárvizsgáló bizottsági tag indítványára Czvetkovics Antal pénztárosnak lelkiismeretes és buzgó munkálkodásáért, — jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott, mit azonban Pálya Mihály indítványára a közgyűlés azzal egészit ki hogy Morandini Bálint egyesületi elnöknek fáradhatlan munkásságáért s az egyesület céljainak elérésében kifejtett kitartó ügybuzgóságáért szintén jegyzőkönyvileg fejezi ki köszönetét

Meghívó Zalavármegye fiatalsága által a megyei árvaház-alap javára Zala Egerazegen, 1895. február hó 9-én az **Arany Bányászat**-szálloda termeiben rendezendő zalavármegyei bálra. Belépti díjak: Személyjegy 5 frt, családjegy 8 személyre 10 frt, több személyre 15 frt, páholy 15 frt, páholyzék 8 frt. — Jegyek válthatók Czukelter Lajos megyei aljegyző ur hivatalos helyiségeiben és a bál napján a pénztárnál. Kezdet 9 órakor. Felülfizetés — a jótékony cél iránti tekintetből — a közönséggel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak.

Csáktornyai kereskedő ifjak önképző egylete 1895. február hó 2-án (szombaton) saját helyiségében a következő műsorral estélyt rendez, melyre tagjai családjaikkal ezuton is meghivatnak. Műsor: 1. Talpra magyar szavaja: Kohn Gyula ur. 2. Két szem monolog, irta D. József, előadja: Münz Jenő ur. 3. Cse bűcsu Endrődi Sándortól, szavaja: Kohn Gyula ur. 4. Az örült Petőfi Sándortól, szavaja: Kopjár Sándor ur. Az előadást a könyvtár javára rendezendő „Jux-tombola“ követi, melyhez tombolatárgyak köszönettel elfogadtatnak és kéretik azokat legkésőbb folyó hó 27-ig Löbl Rudolf egyleti pénztárnok urhoz küldeni. Kezdet este 8 órakor.

Muraközi folyó évi 1-ső számában megjelent ama közleményre hogy egyletünk Ágotay Ferencz a Monory szintársulat egyik tagját, jutalomjátéka alkalmából arany láncz-czal ajándékozta volna meg, az igazság érdekében kijelentjük, hogy az említett ajándék több fiatal ember által vétetett és nem egyletünk pénztárából fizettetett.

A csáktornyai keresk. ifj. önk. egylete.

Meghívó. A perlaki önk. tűzoltó-egylet f. évi február hó 2-án a „Társaskör“ nagytermében, saját pénztára javára táncmulatságot rendez. Beléptidij személyenkint 1 korona. Egyenruhában megjelenő tűzoltók saját személyük után belépti díjat nem fizetnek. Kezdet 8 órakor. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak

Csáktornyai öngyűlés f. hó 28-án közgyűlést tartott, melyen a lemondás folytán üresedésbe jött egyleti pénztárnoki tisztségre Frász Tamásné urnő, a szintén lemondás folytán üresedésbe jött választmányi tagságra pedig Beér Ferenczné urnő választatott meg. Elhatároztatott továbbá, miszerint még két szegény segélyben részesüljön. Végül a jelen volt tagok felkéretnek, hogy odahassanak, miszerint az egyletbe minél több tag iratkozzék be.

— **Csáktornyai tűzoltó-egylet** e hó 19-én tartotta szokásos táncvigalmát, melyen nem nagyszámú, de jókedvű közönség volt jelen. A táncz csak reggel felé ért véget. A jótékony célra felülfizettek: Mural Róbert, Morandini Bálint és Nuzsy Mátyás 5-5 frt. Ziegler Kálmán és Hirschmann Nándor 4-4 frt. Schuller János, Hirschmann Samu, Hirschmann Leo, Hirschmann Adolf, Rosenberg Rudolf, Bernyák Károly, Kollarits Mihály, Mayer Herman, Mayer Károly, Benedikt E., Baumann, Zsigmond, Zakál Henrik Löbl Mór, Schrenk testvérek, Neumann Salamon és Szeiverth Antal 2-2 frt. dr. Hajós F. és Heinrich B. 1-50-1-50 dr. Fárnek László, Kohn Herman, Prusász Alajos Dekkert József, Bosnyákovics Amália, Hartmann Adolf Baranics Andrásné, Neumann Samu, dr. Schwarz Albert, Sauer György, Wollák Rezső, Molnár Elek, Mayder Mór, Kornfeind Nándor, Dr. Wolf Béla, Francz Ludvig Nagy-Kanizsa Morandini Roman N.-Kanizsa és Knoroser György N.-Kanizsa 1-1 frt. Pollák Samu, Ivacsics Ignács, Zrinyi Viktor és Weisz Miksa 50-50 kr. Összesen 77 frt. A szives felülfizetők fogadják a tűzoltóság halás köszönetét!

Nyilttér.

E rovat alatt közölteket sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Bali selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, szines Henneberg-selyem 85 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, osikos, kocsázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín s mintázatban stb. postabér és vámmentesen a házhoz szállitva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (os. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba osimzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

U urednikom moći je svaki dan
govoriti med 11 i 12 vruom. —
Sve pošiljke tišće se sadržaja no-
vinah, naj se pošiljaju na ime
Margitai Jozsefa urednika vu
Čakovcu.

Uredništvo:

Kajšara Fischer Filipova kam se
predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal
računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jednokrat i to: vu svaku nedelju.

Glazbeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Novi magjarski ministertum.

Barun Desider Bá nffy novi minister-
predsjednik, rođen 28. oktobra 1848.
ljeta vu Kološvaru, postal je ljeta 1875.
velikim županom (ispán) varmegije sol-
nok-dubočke, kesneše i nasodske, ter je vu
obedvem varmegijam razvital veliku ener-
giju proti Rumunjem i Sasom. Ljeta 1890
bil je opozvan, a 1891. preuzel je predsed-
ništvo zastupničke hiže.

Desider Perczel minister nutrašnjih
poslov, rođen je ljeta 1848. vu Segardu
kakti sin kašnjeg ministra-pravosudja Béle
Percela. Ljeta 1868. postal je začasnim
podnotarjušom, potli pravim podnotarjušom
baranjske varmegije, 1871. sudcem vu
Tolni, gde je ostal 10 ljet. Od ljeta 1887.
zastupnik (ablegat) je vu saboru, a od lani
je podpredsednik zastupničke hiže.

Ladislav Lukács minister financijah
rođen je 24. novembra ljeta 1850. vu
Zalatni vu dolnoj albenskoj varmegiji.
Juša se je vučil vu Kološvaru. Ljeta 1874
postal je profesorom vu pravoslavnoj aka-
demiji vu Gjuru, ali je tu ostal samo 2
ljeti. Vu sabor biran je prvi put ljeta 1878.,
gde se je osobito istaknul kakti narodni
ekonom i izvestitelj finacijalnog odbora.
Koloman Tisza imenoval ga je ljeta 1889.
na mesto Wekerle-a, koji postal državnim
tajnikom vu ministerijumu financijah. mi-
nisterijalnim savjetnikom, pak je on sude-

loval kod svih finacijalnih operacijah od
ljeta 1887. do 1891. Ovoga je ljeta zaradi
slaboga zdravja stavil službu i bil odlikovan
komanderskim križem Leopoldova reda.
Kesneše je sudečoval vu valutnoj enqueti
i postal ljeta 1808 državnim tajnikom vu
ministerstvu financijah Lukács je general-
direktor većeg rudničkog poduzeća, pod-
prezeš erdejske hipotekarne banke i direktor
centralne sparkasse.

Ernest Daniel minister trgovine,
rođen je 3. ma uša 1848. vu Elleméru
vu torontalskoj varmegiji, gde je i započel
1865 svoje službovanje kakti upravni, a
kesneše kakti sudbeni činovnik. Ljeta 1870.
bil je kakti Deakovac izbran vu sabor,
vu kojem vse od onda neprekidno sjedi. Od
ljeta 1884 zastupa veltki Bečkerek. Osobito
se je iztical kod reglacije Tisze, kod gradnje
potiske željeznice iz Velkoga Bečkereka vu
Veliku Kikindu, kojoj je i prezeš. On je
takaj i direktor domovinske sparkasse i vsake
fele ostalih poduzeća.

Grof Andor Festetics minister po-
ljodelstva, rođen je ljeta 1844 ter je istom
lani prevzel vu kabinetu Wekerlovu iza od-
stupa grofa Bethlena listnicu poljodelstva.

Julio Wlassics dr. minister bogoš-
tovlja i nastave rođen je vu Zala-Egerszegu
19. marcijusa 1852. Vu službi je od ljeta
1875. i to kakti sudbeni činovnik kod
sudbenoga stola, kesneše kod kr. table, a
napokon vu ministerstvu pravosudja kakti

zamjenik državnoga nadškala. Za minist-
ovanja Szilágyieva isradil je Wlassics zakonske
osnove o organizaciji kr. tablah i o organi-
zaciji sudov. Vu novembru 1890. imenovan
je profesorom vu budimpeštanskim sveučili-
štu, a ljeta 1892 izbran je vu Čakovcu
zastupnikom. Vu saboru Wlassics se je
odlikoval u upravnom i pravosudnom odboru,
a bil je i izvestitelj za sak. osnovu o slo-
bodi religije. Wlassics je ujedno vrlo plo-
đen strukovni pisec vu kaznenom prava i
od tri godine kotrig akademije.

Aleksander Erdélyi minister pra-
vosudja rođen je 1839. Od ljeta 1865.
do 1870 služil je kod gradskog poglavar-
stva vu Pešti. 1871. prešel je kakti pomoćni
izvestitelj ka kr. tabli, postal 1886. kural-
nim sudcem, 1888. senatskim prezešom
budimpeštanske kr. tabule, a 1891. on je
državnim tajnikom vu ministerijumu pra-
vosudja, a od lani zastupnikom.

Barun Gejza Fejérváry FZM.
minister honvédsstva i privremeno minister
a latere, rođen je ljeta 1835 i po tom
senior kabineta. Kakti mlad oficir odliko-
val se ljeta 1859. vu talijanskom saboru i
dobil je za svoju junačku odvažnost vu
bitki kod Solferina viteški križ reda Marije
Terezije. Barun Fejérváry stupil je još za
Kolomana Tisze vu ministerstvo ter je ne
samo po dobi već i po službovanju naj-
stareši magjarski minister.

Imbro pl. Josipovich minister

ZABAVA.

Dva foringaši.

Dva trgovci iz Kanizse su se više krat
po trgovini okolo vozili, oni su se po celom
Somogyu i po celom Medjimurju znali voziti,
te po selih meda, gubača, kože i ostala od
ljudih prekupljivati te onda dok su došli do
željezničke postaje a robe su imali dosta na-
kupljene, znali su robu na željeznicu predati,
a sami pak se s prvim vlakom, koj je u
Kanizu išel, demov odpeljati. Prije vendar su
svoje foringaše, koji su većinom bili seljani
iz obližnjih selah, platili, Medjutim je siromak
foringaš s timi trgovci morali imati željeznu
trpljivost, jer po selih onak od hiže do hiže
postajati, kupljene stvari na kola nositi, onde
je liepo u red metati, za da više gore vlezne
a to i po žarkom suncu i po deždju činiti,
nije bila šala i zato bi se bilo pristojalo, da
su rečeni trgovci pri izplaćivanju foringe,
gde kakov mali trinkgeld priložili bili, ali
toga naši foringaši nikad doživili nisu, da-
pače po najvećoj žegi niti kupicu vina nikada
od svojih trgovcov dobili nisu.

Jednoč se oni dogovore, da kad prvi
krat ovi trgovci dođu, budu se nad njimi

fantili, na koj način i gde pak se budu nad
njimi fantili, to su po svojem dogovoru za
svoju tajnu držali i nikomu o tom ništa pri-
poviedali.

Jesen dojde a šnjom i trgovci vu Medji-
murje. Odmah si u Kottoribi pogode svoje
foringase — čini mi se Spahiju Jožla i Ja-
dana — te hajd sad od sela do sela, od hiže
do hiže. Natovorili su već bili skoro puna
kola svakojake kramarije a proputovali već
prek pol Medjimurja.

„Još idemo u Štrigovu pogledati e vele
trgovci — „onda napunimo kola do kraja i
od onud odmah u Čakovac na kolodvor, gde
ćemo za Kanizsu robu predati“ —

Hi! Hoje! Cuj! — Konji se genu i
kola putuju proti Štrigovi, trgovci naravski na
kolih sede, akoprem je terh i bez njih bil
dosta veliki. Ali foringaš je njihova i oni
imaju prava vsaki na svojih kolih sedeti,
konji pak nek vleču, jer zato su konji, zakaj
nisu zajci, onda nebi morali trh vleći. —
Ovak si trgovci filosofiraju.

Foringe dođu do miesta, gde se je
malo s breg išlo, i to je bilo miesto, gde su
se foringaši nad svojem trgovci fantili dogo-
vorili bili. Na jedan krat, kad su pod trhom
konji napeli stranice, veli Spahija trgovcu, koj
je na Jadanovih kolih komod sedel: „Kaj
vi človek nevidite, kak konji težko vleču,
zakaj neidete iz kol dole?“ — „Kaj je vas

za me i za moju foringu briga,“ odgovori
trgovec. „Tak?“ veli Spahija „tako vas je iz
kol dole dobim.“ — Zatim zamahne bičem
i trgovca pošteno tri-četiri krat čez plača
omekne. Jadan to videći, gde mu Spahija
njegovoga trgovca na kolih bičem pleside, za-
vikne kakti tobož srdito: „Zakaj nedaš
mojemu trgovcu mira — čekaj! Ako buš ti
mojega trgovca haril, budem bogme i ja tvo-
jega“ — te odmah bičem pri me onoga na
Spahijevih kolih voščiti. Spahija na to tobož
je bolje srdit, vdrapi nekoliko krat opet
onoga na Jadanovih kolih, ja ov da mu po-
vrne, opet onoga na Spahijevih. Ovak je to
jedno vrijeme išlo, dok su trgovce iz kol dole
stirali, a na koncu pri željeznici je svaki
trgovec svojem foringašu k-plači još trinkgeld
dodal, tobož zato, jer se je tak gjegijerno za
njega zavzel, kad ga je on drugi foringaš
bičem omikaval.

Prevejani putnik.

Pred nekolikemi godinama stepal se je
nteki stepihleb po Medjimurju okolo, koj se
je izdaval za putnika u Jeruzalem. On je
pripovedal, da dohadjja iz St. Miklaša i pu-
tuje izraven k svetomu grobu u Jeruzalem.
Već dođući u Kottoribu, je pital na pošti

za Horvatsku i Slavoniju, rođen je 1. septembra 1834. u Kurilovu u Turvovom polju. Po smrti ministra Bedekovića, postao je 28. augusta 1889. njegovim nasljednikom.

Barun Samuel Jósika ministar i latere, koji je napokon prišao listu ministara na previšnjem dvoru, rođen je 28. augusta ljeta 1848. u Solnogradu od oca baruna Ljudevita Jósika i majke grofice Adele Bethlen. Njegov otac bio je sportman evropskog glasa. Mladi Jósika učio se je u Parizu i Engleskoj, a bavio se je samo praktičnim gospodarstvom. U javni život stupio je 1872. kakti veliki notar kolosvarske varmegije, kojoj je od 1885. do 1888. bio velikim županom (ispán). Ljeta 1892. izabran je u Kolosvaru za ablegata, a u januaru 1893. postao je orsačkim tajnikom u ministarstvu unutrašnjih poslova. Stoga je mesta lani odstupio.

KAJ JE NOVOGA?

Zbiranje.

Zutra bude u Zala-Egerszegu odlučeno, koj dan bude zbiranje ablegata. Najkasnije za dva tjedna bude se zbiranje održati moralo. U Čakovcu su večera spravišće držali i jednoglasno zakriknuli za kandidata dr. Wlassits Gyula ministra, koga puk medjimurški hoće na novo izabrati, tojest potvrditi za svojega ablegata. Kak čujemo, celo Medjimurje je samo za njega.

Francuzki vladari.

Za vrme svoga više od jezero-godišnjeg obitanka Francuzka je izmjenila vse forme vladavine, bila je absolutna kraljevina i carevina ter republika. Ona je preživjela vladu četirih velikih kuća Karolingah (843-987.), Kapetingah (987-1328.) Valoisah (1328-1589.), Bourbonah 1589-1848. izuzev 1792-1814.) i Napoleonidah (1804-14. i 1852-70.) i doživjela četiju demokratsku republiku.

Karolingah sedelo je nakon smrti Karla Velikoga na francuzkom tronu 11. i to: Karlo Čelavi, Ljudevit II., Ljudevit III., Karloman, Karlo Debeli, (Odo grof Pariski), Karlo bedasti (Rudolf burgundski) Ljudevit IV., Lotar, Ljudevit V.

Kapetingah bilo je u vsem 14 i to: Hugo Capet, Robert, Henrik I., Filip I., Ljudevit VI., Ljudevit VII., Filip II., Ljudevit VIII., Ljudevit IX., Filip III., Filip IV., Ljudevit X., Filip V., i Karlo IV.

Valoisah bilo je 18 i to: Filip VI., Ivan, Karlo V., VI. i VII., Ljudevit XI., Karlo VIII., Ljudevit XII. Franjo I., Henrik II., Franjo II., Karlo IX. i Henrik III.

Bourbonah bilo je 8, i to: Henrik IV., Ljudevit XIII., XIV., XV., XVI. i XVIII. i Luis Filip.

Napoleonida bili su dva Napoleon I. i Napoleon III.

Prva republika trajala je od 1792-1794., a vladom je upravljao konvent (1792-1795.) direktorij (1795-1799) i konsulat (1798-1804).

Druga republika trajala je od 1849-1851. a vlada su vršili privremena vlada, general Cavaignac kakti diktator i Napoleon Bonaparte kakti predsjednik.

Treća republika traje od ljeta 1870. a bili su predsjednici Thiers (1871-1873.), Mac Mahon (1873-1879.), Grevy (1879-1881.), Carnot (1887-1894.) i Perier (1894 do 1895.)

Francuzka je ando odbijeno li skupnovladu prve republike imala u vsem od ljeta 1848. do 1895. ljeta 54 vladara

Od predsjednikah treće republike nije nijeden dočekal, da mu mine zakonito vrme njegovog vladanja. Thiers Mac Mahon i Grevy bili su prisiljeni, da odstupe, Carnot je vmorjen. Perier je nakon kratke vlade sam dal ostavku.

Nije bilo puno bolje ni njihovimi predsjednicima. Napoleon III. vmrl je u suzanjstvu, a njegov sin daleko od domovine, isto tak i Napoleon I. i njegov sin.

I vlastodržci prve i druge, republike nisu bolje prošli.

Poznato je na dalje, kak su izgubili tronu Louis Filip i Karlo X. ter Ljudevit XVI.

Poslednji francuzki vladar, koji je vmrl na tronu, bio je Ljudevit XVIII. († 1824.), a posljednji koji je nasledio svoga oca na tronu — bio je Ljudevit XIV., a to znamenuje, da od 250 ljet nije u Francuzkoj na tronu nasledio sin svoga oca.

I drugač dalo bi se još iz francuzke historije dokazati, da je francuzki tron najpogibljiviši, najnestalniji i najtragičniji. Henrik III. i IV. vmorjeni su, Ljudevit XVI. smaknut je, Carnot vmorjen, — a o prez broja atentatah nećemo ni da govorimo.

Margaretski otok.

Gradsko veće u Budimpešti odbilo je osjetljivo nabavu Margaretskog otoka (Margit sziget), kaj ga je ponudio gradu na odkup nadherceg Josef. Gradsko veće opravdava dvoj zaključek pomenjkanjem penex i alinima potrebama u druge silje. Vezda je vjerojatno, da bu nadherceg ponudio otok privatnikom.

Prirod vina po svetu.

Čez ljeta bio je Magjarski oršag na črtom mestu, kaj se tiče proizvodjanja vina, vseh oršagov ovoga sveta. Danes je pak sedmi. To pak dokazuje prirod vina 1894: U Francuzkom oršagu je prirod vina 30,701,929 hektolitrov. U Talijanskom oršagu je prirod vina 24,000,500 hektolitrov, U Španjolskom oršagu je prirod vina 24,000,000 hektolitrov, U Prajskom oršagu je prirod vina 5,000,000 hektolitrov. U Austriji je prirod vina 4000000 hektolitrov. U Algeriji oršagu je prirod vina 3,648,000 hektolitrov. U Magjarskom oršagu je prirod vina 2,095,557 hektolitrov. U Srbiji oršagu je prirod vina 1,800,000 hektolitrov. U Portugaliji oršagu je prirod vina 1,500,000 hektolitrov. U Švajcarski

gospoju poštaricu Doricu, kak je još daleko od ovud do Jeruzalema, i kad mu je bilo povedano: sedem sto vur, ali ako čez spašnik po stezi do svete Marije prejde, onda je za pol vure mejue, tak je išel onud, samo da pol ure manje hoda bu imal. No to baš nije tak bedasto, kak bi se človeku činilo, jer niti najmanja polakšica nesme se prezirati, drugač čovjek nikada nedođe do vekše. Svaki ima priliku, više krat jeden groš, nego forint pripraviti ili profitirati, a dvadeset groši su takod, jer jeden forint, i tko na putu od sedem sto vur dalečine, svakih pet vur pol ure profitira, on je na celom putu profitiral. — Tko zračuna?

U ostalom naš putnik baš nije tak mislil, jer njemu je više stalo do dangube i dobrog jela, pak mu je kato bilo prilično sve jedno gde je bli i kud je hodil, Polag starog priredja, nemre prosjak (koldus) nikada zabluditi te nije moguć dojt u tak zločesto mesto, gde nebi barem toliko dobil, koliko si je podplatov razdil, najmre pak, ako je bos hodil. — Ali nas stepihleb je uvijek gledal, da je po glavnoj cesti hodil, gde su lepše kuće i bogatiji ljudi, te gde se je bolje kuhalo. Naš danguba najmre nije bil sa kakovom goder koštom zadovoljen, kak su to navadno pobožni jeruzalemski putnici, on nikaj drugo nije hotel jesti, nego dobru i hranivu juhu iz šivca kamena.

Kakova je to opet nova juha od šivca kamena? Buda moji poštuvari čtevcu pitali. Ali nek se strpe, odmah njim baw povedal.

Naš putnički stepihleb ando dođe u

Podturen te pokuca pri gospoju Lahrensackovoj na vrata, onde poveda kam putuje i kak još ujezinoga pokojnoga oca Gruzmića poznal, te još doda laš, da su ju svi ludbrežani dali pozdraviti i da joj gorice lietaš tak dobro stoje, da bu najmanje dve sto hektolitrov dobila. Ovakovimi lažmi ju hoće u dobru volju spraviti, ali ona je ma toliko mudra pak pozna pticu po perju. — Navierule mu nit jedne rieči! — On ju zaprosi nekaj jesti u ime božje, ali ona odgovori, da baš sada neima nikaj pri ruki te ga pošalje k-gospodinu notarijušu, gde su baš danes gusku zaklali. Ali naš stepihleb je već bil pri gosponu notarijušu, pak ga je gospa kakti nevalanca prepoznala i sterala. Zato on sad gospoju Lahrensack veli: „Nek mi dopuste barem, da si na njihovem komenu sam skuham iz šivca kamena juhu.“

Gospa Lahrensack pozna razne juhe i dobre i nevaljane, ali iz kameuja juhu nije nikada vidla a još manje kuhala, zato sad da bu nekaj novoga vidla, iz same znatiželjnosti dopusti putujućemu romaru, da si tu juhu iz šivca kamena skuha, a sama pak hoće polag stati i gledati kak se dela i kakva bu to juha. Stepihleb sad donese iz oaste nekoliko malih šivcov kamenov, dobro je opere i u punom loncu vode pristavi k-ognju.

Za kratko vrijeme odcedi svu vodu te gospu, koja je na istom komenu za se obed kuhala, zaprosi da mu kamenčke sad dopusti s njezinom govodskom juhom nalejati, jer onda budu bolji. Ona mu té s drage volje dopusti i on si sad od njezine juhe na svoje

kamenečke do pol lonca naleje. — Juha se dalje kuha.

Nije dugo trpelo i on ju zaprosi malo mrkvu, repe, porlika i dve glavice kela. Ona mu i to donese. On kuha dalje.

„Znaju gospa, ovakova kamenska juha zna jako dobra biti, ako se i po dva do tri falati mesa nuter hita.“ Iz same znatiželjnosti kakva bu to juha iz kamenja, odraše mu polovicu svojega mesa iz lonca te mu je preda. On taj komad hita u svoj lonac i kuha dalje.

„Imaju malo melje?“ zapita on za čas. „Imaju!“ odgovori ona te mu donese. — „Samo jedno jajce prosim!“ — veli opet za kratko vrijeme. Ona mu i to donese. — On sad masi i načini pieka vrst kašice iz testa. „Samo još malo soli prosim!“ dok kašice iz med rukami droki. — Gospa mu preda solenku, nek si vzeme koliko mu je treba. On posoli juhu, a satim zakuhala kašicu nuter. „Sad je gotova juha iz kamenja!“ veli — Nalije u ščepu i gospa ide koštati kakova je to iz kamenja juha. — „Boromeš je dobra.“ veli ona, „ali kameni su vam ostali tvrđi.“

„Je?“ odgovori on — „kameni niti njau sa jesti, one njim ostavim ovde za drugi krat, kad bu najmre opet iz Jeruzalema domev ptoval. Ona njim od onud sa spomenek donesem školjke i rugu iz Jerichoa,

Stim otide i ljuđe vara dalje, A jeli bu kad ga školjkami i rugom iz Jericho natrag u Podturen doputoval, to u istinu nemogu za stalno reći — ali dvojm. —

Em. Kollay.

orsagu je prirod vina 1,500.000 hektolitrov. Vu Bulgariji orsagu je prirod vina 1,500.000 hektolitrov. Vu Grčkoj orsagu je prirod vina 1,30000 hektolitrov. Ovi broji nam pokazuju, kak smo vu prirodu vina zaostali.

Starost pojedinih vladara.

Rimski otec papa je najstareši, on je 84 ljet star. za njim je najstareši vladar nadherceg luksemburški, ar je vezda 77 ljet star. Nekaj mlajši je kralj danski, koji se je rodil ljeta 1818., doklam englezka kraljica Viktorija je rodjena ljeta 1819. Pet vladarov još ima 70 ljet, deset ih je vu šestdesetih ljetah, 7 vu petdesetih ljetah, 8 vu četerdesetih ljetah. Iza ovih dohadja na red nje-mački (prajzki ceser, koj je 85 ljet star, onda portugalski kralj sa 81 ljetom. Kneza od Waldeka je 29 ljetah, a ruskom caru 26 ljet. Srbrki kralj ima 18 ljet, nizozemska krajjica 14, a španjolsk ikralj 8 ljet.

Najduže vlada englezka kraljica od ljet 1837. onda naš kralj Ferenc Jožef, koj vlada 48 ljet.

Jeli petek nesrećen dan.

Ima vnogo ljudih, koji drže, da je petek nesrećni dan, doklam nas historija vuči, da tomu nije tak, nego da je petek kak i drugi dan. Polde tomu jesu: Shakespeare, taj veliki dramatik, rodil se je vu petek; Washington rodil se je vu petek, Amerika je odkrita vu petek, Bastilja razorena vu petek, kraljica Viktorija vjenčala se vu petek. Napoleon Bonaparte rodil se je vu petek.

Parizki zeludec.

Na božični post (na badnji dan) potrošeno je vu Parizu 75.000 kilogramov mesa, 65.000 vsake fele klobasicah, 100.000 mladine, (peradi), 22.500 kilogramov, (ribe, 56.000 meter centov ostrigah. Kuliko je toga dneva potrošeno vsake tele sladkiša i kolačov, ter prez broja jezere i jezere kupic vina, piva i o tom statistika neizkazuje broje, ali sudeć po gornjem, rekel bi da je zdravi parizki zeludec vnogo toga prebavil.

Gde ima najviše starih devojkah i vdovic?

Jeden parizki statističar zračunal je, da od vsih francezkih departementa ima otok Korsika razmerno najviše starih devojkah (pucah), doklam okolica Pariza, Normandija, Bretagna i Gascogna ima najviše vdovicah. Iz istog izvješća vidi se, da vu Francuskoj ima dva milijuna vdovicah a jedan milijun vdovcov.

Njemačka (prajzka) vojska.

Evo statističkih podatkov o zadnjoj regrutaciji vu Nemačkoj: Od 253.177 regrutov malo ih je 250.835 njemačku školsku naobrazbu, 1725 naobrašeno ih je vu stranjskih jezicah, a 617 nije ih znalo podpisati svoje ime.

Medjimurski Kolendar.

XII. Čaj Medjimurskog Kolendara je izlazilo pri knjigari Fischela Filipa vu Čakovcu. Vu kalendaru se sjedeće štive nahajaju: 1) Kakvo bude ljeto 1895? 2) Kolendar 3) Cirkveni dnevnik (pisal Glád F.), 4) Kai je razlika? (Sa slikom), 5) Pod poluočkom (pisal E. Kollay), 6) Pri šoštaru (sa slikom), 7) Čudotvorni krajecar (priredil Glád F.), 8) Švercar pak financi (Sa slikom) 9) Odgovoril mu je (Sa slikom), 10) Cigan na sejmu (Sa slikom), 11) Nekaj za kratak čas, 12) Gospodarstvo (Glád F.), 13) Nekaj malo iz stare Štrigove (E. Kollay), 14) Sejmi i prošćenja, 15) Oglasi. Čena kolendara je 20 kr.

To je vre ne istina!

— Is magjarskoga. —

Još preko Oporenciškoga morja bil je jeden siromaški človek; on je imel tri sine. Jedenkrat dal je kralj obznameniti v celom orsagu, da onomu bude svoju čer za šenu dal, koji bu mu mogući nekaj takšnoga reči, kaj on nade mogel veruvati. Začul je to najstareši sin siromaškoga človeka, koga su za Petra zvali.

Zdigne se, otide k kralju, reče slugi, da on hoće s kraljom govoriti. Već do ovoga vremena toliko toliko kraljski sini, pak druga velka gospoda su bili pred kraljem, med kojimi je svaki hotel kraljsku frajlicu za šenu zeti, kak zvezde na nebesaj. Ali bormeš niti jeden bil mogući tam nekaj takšnoga reči, kaj mu kralj nebi veruvail bil.

Na zadnje stupi Peter pred kralja i pokloni mu se:

— Bog daj dober dan, gospodin kralj!

— Bog daj i tebi, moj sin! Zbog kaj si došel pred mene?

— Ja se bormeš ženiti hočem gospodin kralj!

— Dobro je, moj sin, ali na kaj se huš ženil?

— Bog zna! nekak bi vre živel. Moj otec imau jedn hižičku, pak malo zemlje.

— Verujem, moj sin, — veli mu kralj.

— Onda imamo još tri glav marhe.

— I to ti verjem.

— Ve, ne zdavuja se je na našim dvoru toliko groja nabralo, da smo se već ne mogli gibati zbog njega.

— To verujem.

— Jenkrat nam to reče naš otec: Moji sini, odpelajte to nesnagu na onu malu zemlju, bu njoj hasnuvala nekaj.

— To verujem.

— Mi smo onda vozili to nesnagu tri tjedne na dvejih kolah.

— To verujem.

— Nego zbludil smo se, pak smo do zadnjega smeta sve na susedovu zemlju znosili.

— To verujem.

Da se to već sgodilo odišel sem dimo i povedal sem to mojemu otcu.

— To verujem.

— Onda ja, moj otec pak, moji dva mlajsi brati, tak četiri, dišli smo vun na našu zemlju.

— To verujem.

— Posle toga prijeli smo našega suseda zemlju pri četiri vuglah, zdigli smo nju, kak je vre šega stolnjaka, i stepili smo žnje nesnagu na naše polje.

— I ovo ti verujem.

— Onda smo našu čelu zemlju s stravinom semenom posipali.

— To verujem.

— Na to je takova gosta šuma narasla na njoj, da takšno još nišči ne videl.

— Ovo ti verujem.

Mojemu otcu je žal bilo izseći one lepotne dreve, kupil je jedno šredo svinje.

— Verujem.

— Poslem toga je, svetli kralj, vašega dedeka za kanasa pogodil...!!

— Lažeš galšenj...!

— Nego kralju je na jedenkrat vu pa met došel njegov obečaj. Taki je popa dal zvati, zdal je kralj svoju čer s sinom siromaškoga oca. Takšne gostovanje su napravili da je glas vu sedem orsage odišel, ista sirotinjaka deca su takšnoga kolača dobila vu ruke, kak moja ruka.

Bila je juha, pak juha, još k tomu čuda one juhe brez mesa!

Brez goléra kepenjek

Nalagal sem te ostek.

Berlek Viktor.

Nekaj za kratak čas.

Zlobno pitanje.

Gost: „Prosim Vas, donesite mi liter vna!“

Kerčmar: „Odprostite, ja toćim samo pivo!“

Gost: „Kaj nemate vina? Onda ste okratili Vašu krčmu „k plavemu grozdu samo zaradi Vašeg plavog nosa!“

Čovjek, koj ljubi red.

Domaćina (pri obedu): „Hvala Bogu, po vsjoj hiži lada ipak red. Vjutro nije bilo nigdi čedija, a ve sam ga ipak našel vu čuštajzu.“

Mogući razlog.

A: „Zakaj se ve i gda god kolje stara mačka sa mladim mačakom?“

B: „Moguće, da je njezin zet.“

Glaznost.

Doktor: „Od ove medecine, dajte Vašem mužu vsako petu vuru po jednu šlicu.“

Mužak: „Zakaj tak, gospon doktor, im mu ja morem dati vsake pol vure i po dvě šlice, hvala Bogu nismo bogci, da bi morali još i na vraćtvu šparati!“

Dva mladići.

„Frajlica, ja sam vu njih obar vuh najljubljen.“

— Ali to mi je rekel i gospou Mužević. „Nikaj zato, ja imam vekša vuha.“

Vu apoteki.

Služkinja: „Prosim za 20 kr. praha proti nesnagi!“

Apotekar: „Jeli za ljude ili za marhu!“

Služkinja: „Ja neznam, — to je za milostivu gospu.“ Glád Ferencz.

„The Gresham“

osigurajuće društvo vu Londonu.

Ravnateljstvo za Magjarsku:

Budapest, Ferencz József trg. 5—6 numera, vu svojoj palači.

Za one, koji si hoćeju zivot osigurati, daje navuk i prospekte *Gráner, trgovac* vu Čakovcu; naproti velike oštarije. Ovo osigurajuće društvo ima više kak 130 milijunah krunah, vrđnosti. — A jedno letni dohodek bil je lani 23 milijun krunah. Za osiguranje izplatilo je ovo društvo od 1848-ga leta više kak 280 milijun krunah.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

LOTERIJA

Buda 15-ga januara 1895

50 16 30 60 27

Gabona arak. — Čena zitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.70	—
Zab	Zob	5.70	—
Rozs	Hrk	5.—	—
Kukoricza ó	Kuruza stari		
uj	novi	6.30	—
Arpa	Ječmen	5.—	—
Fehér bab	Grah beli	7.—	—
Sárga	zuti	6.—	—
Vegyes	změšan	5.—	—
Lenmag	Leu	10.—	—
Bükköny	Grahorka	6.—	—

Pályázat.

Kotor nagyközség rom. kath. népiskolánál kántortanítói, esetleg egy tanítónői állásra, pályázat hirdettetik. Javadalma mint tanító 300 frt, továbbá mint kántor 100 frt készpénz havi előlegben a község pénztárából; szabad lakás, mely áll: 2 lakószoba, konyha, éléskamra, padlás, pincze, gazdasági épületek a hozzá tartozó kerttel; 1 hold 659 □ öl szántó és 2 hold 714 □ öl rét haszonélvezete, mely után az adót a kántortanító fizeti; stolaris jövedelem 3800 lélek után, mise 50 kr., nagytemetés 56 kr., kistemetés 26 kr.

Azon esetben, ha az üresedésben levő állás egy helybeli tanító által töltetnék be, ennek helyébe egy tanítónői állomásra nyitattik pályázat. A tanítónő javadalma: 856 frt készpénz havi előleges részletekben; egy szobából álló szép szabad lakás; 2 hold 550 □ öl szántó haszonélvezete, melyekért az ismétlő iskolát is tanítani köteles. — A kellőleg felszerelt kérvények főt. Vogrin János isk. sz. elnökre czimezve, legkésőbb f. évi február 21-ig beküldendők, mely napon pályázók zenei képességükről személyes bizonyosságot tenni tartoznak.

Ha a kántortanítói állás egy helybeli tanítóval töltetnék be, azonnal megerősítetik; egyéb pályázó egy évi próbaidőre választatik; a tanítónő szintén azonnal megerősítetik. A muraközi horvátnyelv tudása a kántortanító részéről előnyben részesítetik. Az állások mindkét esetben a választás után azonnal elfoglalandók. 666 1—1.

Vogrin János, Steinauer József,
isk. sz. elnök. isk. sz. jegyző.

Pályázat.

A Dráva-Vásárhelyen felállítandó állandó gyermek menedékháznál, az ovónői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Javadalmazása évi 150 frt és szabad lakás.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy hivatalos bizonylattal felszerelt kérvényüket a dráva-vásárhelyi község előljáróságára czimezve,

f. évi február hó 9-ig nyujtsák be. — Az állás f. évi május hó 1-én lésszen elfoglalandó.

Dráva-Vásárhely, 1895 január hó 24 én.
Kornfeind Nándor Znidarič Jakab
jegyző. 667 1—2 városbíró.

TRINCI-CAPSICI GOMBI

A TINCT. CAPSICI COMPOS.
(HORGONY-PAIN-EXPELLE)

Kimagasló állást a fájdalomcsillapító bedörzsölések között díszalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a község igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értékes stanzát ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjünk, a vérs borogonyra figyelendő és minden úveg ezen jegy mellett, mint sem valódi visszarúgítás. A gyógyszerárakban kapunk 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt 20 krnyi árban üvegenként; Budapestben Török József gyógyszeresnél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiaiban.

XII. ÉVFOLYAM.

*

A csáktornyai takarékpénztárral egyesült

önsegélyző szövetkezet 1. ox. tagjai

folyó évi február hó 17-én délután 2 órakor, Csáktornyan,

a csáktornyai

takarékpénztár részvénytársulat helyiségében tartandó

K Ö Z G Y Ü L É S R E

hivatkozva az alapszabályok 20*) §-ára, tisztelettel meghivatnak.

T Á R G Y A K:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A folyamatban levő V. és VI. csoportú számadások fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
4. Öt igazgató tanácsi tag és a felügyelő bizottság megválasztása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
6. Netáni indítványok.

Csáktornyan, 1895. január 17-én.

Az igazgatóság.

*) Hogy a közgyűlés érvényes határozatot hozhasson, arra legalább 20 szövetkezeti tagnak jelenléte szükséges, kik 500 törzsbetétet képviselnek.

Ha a közgyűlés nem válhatnék határozatképesé, akkor 15 nappal későbbre egy új közgyűlés hívandó össze, mely az első közgyűlés tárgyai fölött tekintet nélkül a tagok vagy törzsbetétek számára, jogérvényes határozatokat hoz.

A megvisszált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlés 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők. 1—3

Az első magyar bőrönd- és bőraru-gyár

DUNEITZ EMIL detail osztálya
BUDAPEST, Károly-körút 3.

Hogy a kicsinyben vásárolni szándékozó közönség igényeinek megfelelőhessen, egy közvetlen kicsinyben szétküldő osztályt állított fel, hol következő tárgyak, a legnagyobb választékban és eredeti gyári árakban küldetnek szét.

Fa-utibőröndök
különböztetett alakban hölgyek és urak számára
vitorla-vaterprov és bőrkézibőröndök
minden minőség és árban.
Bőr kezintartó táskák
uti toilette necessairek, oldalutitáskák,

női utitáskák, uti plaid-szíjak,
vél szakró gyöngyök
lábszárvédők (Gamaschen).
Váltó- és bankótárcák Portefeuilles,
iskolatáskák,
cylinderkalap tokok,

tiszti bőröndök, di zruhabőröndök, vadásztáskák, fegyvertokok és mindennemű e szakmába vágó tárgyak. — Nagy választék pénz-, szivar-, cigaretta-, dohány-tárcákban a legkülönbözőbb kivitelben

Megrendelések bármint e szakmába vágó cikkeken elfogadhatnak.

Képes árjegyzék díjmentesen küldetik. 666 1 5

A csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat

I. cz. részvényesei 1895. évi február hó 14-én délután 3 órakor Csáktornyán, a társulat saját házában tartandó

XXIII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyainak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatala és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetkezeti állományról.
- f) Az igazgató, aligazgató, 5 igazgatósági tag és a felügyelőbizottság megválasztása.
- g) Löbl Jakab volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Netáni indítványok.

Csáktornyán, 1895. január hó 5-én.

Az igazgatóság.

42. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolására megkivántatik hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1895. évi február hó 11-én az intézet pénztárába letétessék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által bekekinthetők.

667 8-3.

A Csáktornyán székelő

muraközi takarékpénztár részvény-társaság

1895. évi február hó 9-én délután 3 órakor saját helyiségében

XIV. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak

N A P I R E N D:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Zár számla betérjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása*)
5. Az aligazgató és felügyelő-bizottság fizetésének felemelése iránti igazgatósági javaslat.
6. Netáni indítványok.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves s a részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtassék

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

646 3-3